

Egezode

Sevei nii laaseigi ga ga: Egezode

Poluve ga ga: Gula

Toḡa Izelayele nuiti kula vai wosu Ezipete yooi va, ve ti ḡeni ná Zozefe nɔnɔ ma ziegi zu, ti yeni ná, GALA ge tuya loo ti ve, ti wola buḡu. Kele masa niine ḡili ge zeini Ezipete nuiti unda, nii é la ḡeni faa nɔpe kwee, é va vile Zozefe va. E tɔzeini ga ti bolba, é ti zo ga duɔiti.

Gaaḡwesu 20:2 zu, nii é Egezode zervei zaamave, GALA ge boge Izelayele nuiti ma, é ḡe ti ma: «Nà ḡa gè ga è-Maliḡii, da-GALAGI, nà ḡa gè è ḡula Ezipete yooi va, ve è ḡeni ná duɔlai zu.»

Wooi naati ti puuzu felegɔi zu, ta Egezode zervei ma boe ungi ḡulazu kelema, ta suvaa biin golai, ga GALA ka é ga: Ná-nubuseiti unmoɔ GALAGI.

Naa volu, ma puuzu ḡilagi nɔ ḡa é ga: «Tɔ puugɔiti» ma lɔzeigi, GALA ná-neebei maavele ma, é Izelayele nuiti unmoɔga, toḡa pɔ niina ga naati ti ta-neebei ḡula kelema toun be, ga ti da ná-tɔgiti so.

Izelayele nuiti ti begai ma ga zeizu zoloo ga pagɔ Ezipete yooi zu, ti buḡuni, ti ḡe ga nubuse moinmoin kona moinmoin daawu, (Zenexe 45:17 é li 20; ta 47:11), kele ti boḡo veteni ga ti loa duɔlai zu Ezipete masa niinei yeezu.

GALA ge la ḡeni yeni nɔ welezu Izelayele nuiti ba ta-bolai zu, ti ḡeni su, é va be ti ḡulazu su.

E yiimazefeni ga ti taɟila, daa ga: Moize, ga é ɟe ga ta-lotuɟɔi, naa volu GALA ge ti maaloboni ná zeizu ɟe mɔinmɔin ga ná-zeeɟaabaai.

E ɔɔini Ezipete nuiti da, eyesu Izelayele nuiti ti ɟula ti ya duɔlai zu, ti ɔɔɔ yeemalai zɔɔɔ, ti li ta-yooi zu (1:1--15:21).

GALA kpegai ma ga lo ti luɟɔ, é ti make, eyesu ti ɔe ga Sinayi gizei ma leveba wolai maazuɔude, (15:22--18:27). GALA ge Izelayele ɟeeni ga ná-nuɔusei, naama minazefegi maavele ma, é keeni Izelayele ve Sinayi gizei ma, ta ná-tɔgiti é deeni ga tiye (19:1--24:18).

Eyesu Moize da kalagiti sɔɔɔ, niiti ti losu GALA seizu ɲadegai ma zefɛ velei lo fai va, (25:1--31:18) Izelayele nuiti ti liini mɔnɔ GALA baagɔlaba ɔetezu ɔɔɔ ve, ti zanugi ɔete ga nike yivoi ɟevelei, naa ɟa é vaani ga GALA ná-ziiɟaawana wolai ti laalɔɟma (32:1--34:35).

Sevei ɟa wooi ɟaabelazu ga GALA seizu ɲadegai ma zefɛ velei lo fai, ve GALA a da va, é ɟula kelema ti ve ná (35:1--40:38).

GALA GE IZELAYELE NUITI KULA VAI EZIPETE YOOI VA

(1:1--15:21)

*Izelayele nuiti dɔɔ vai duɔlai zu
Ezipete yooi zu*

¹ Izelayele ná-doun zunuiti kaa, ti yeni Zakɔɔbe volu, ti va Ezipete yooi zu, eɛ ta ná-peleyefei:
² Luɔen, Simiyɔn, Leevi ta Zuda, ³ Isakaal, Zaɔulɔn ta Benzamen, ⁴ Dan, Nefetali, Gade ta Aseel.

⁵ Zakobe mavofodaiti tiegɔi ɣeni ga nu vuulɔfela (70). Zozefe ɣeni niina Ezipete yooi zu.

⁶ Zozefe zaani, keɛɣeleaiti kpein balaa, ta ti-ma ɣeɣalamaiti kpein. ⁷ Izelayele nuiti ti buɣuni, ti mɔin, ti ɣaawɔɔɔ, ti da ɣe nɔ ga zobobe nuiti. Zooi zulaaveni ga tiye.

⁸ Masa niine zeini Ezipete yooi unda, nii é la ɣeni Zozefe ɣwee. ⁹ E ɣeni ná-nubuseiti ma: «À wele, Izelayele nubuseiti ti mɔinda de va, ti-zɛbei wɔɔɔ dɔnɔi va. ¹⁰ Ade li, de bɔɣɔ le ga da ga keleɣele nuiti ta-vaa zu. De pele besa ta-buɣu vai luɣɔ, mazɔɔɔ ni kɔɔ a vaana, ti mina bɔ de wɔinzeɣe nuiti ba, ti va de zakpe, ti va ɣula zooi va naa volu.»

¹¹ Názu ɣa ti gwelema nuiti seini la Izelayele nuiti unda, ti da ti bɔɔ ga boti baagiti, ti ɣeni feezu ti ya ga maabaai. Pele ɣana ti taa wolaiti toni da Falagɔn ve, niiti ti ga Pitome ta Lamesese, anii makesuɔeti. ¹² Kele toun ta la ɣena ti bɔɔzu, ti maa bena mɔin nɔ, ti ɣaa da wɔɔɔ, eyesu Ezipete nuiti ti ti wɔinzeɣe. ¹³ Ezipete nuiti ti Izelayele nuiti gola zopele nɔuni, ti veɛ ti unga ga duɔla baabaagi. ¹⁴ Ti eteai baani ti ma ga boti baabaagiti ti ɣeni keɛzu, pɔɔ ɣaayo faiti, biliki loɣa vaiti, ta kpalaga wotiiti kpein, nii nɔ da ɣe ma wotii kpein, ti ti pe daani ti unma ga maabaai.

¹⁵ Ezipete masagi bɔeni Ebulu nuiti ta-maavie bo anzanuiti pɔ, gilagi laaseigi ɣeni ga, Sifela, zɔi ɣe ga Pua, ¹⁶ é ɣe ti ma: «Siɛgi zu wo maaviegi wosu da Ebulu anzanuiti pɔ be, ni zunu loun ve, à naa vaa. Ni anzanu loun ve, à naa ye ná, é ye vulua.»

¹⁷ Kele maavie bo anzanuiti ti ɣeni luazu GALA ba, ti la ɣeni keeni, eɣevelei Ezipete masagi boni la,

ti ɣeni doun zunuiti zεsu vulua. ¹⁸ Ezipete masagi maavie bo anzanuiti tolini, é ɣe ti ma: «Lee vaa zu wo naa ɣεεzu, wo da doun zunuiti ze vulua?»

¹⁹ Maavie bo anzanuiti ti Falaɣɔn woogaaɔoteni, ti ɣe ma: «Ebulu nuiti ti-anzaiti ti la ga Ezipete anzanuiti kεvele, ti zuloge, ta doin zɔɔɔsu pe, maavie bo anzanui mu ge va zeeli ná.»

²⁰ GALA ge tuya looni maavie bo anzanuiti be. Nuɓuseiti maamɔinni, ti-zεbei wɔɔɔ. ²¹ Tei maavie bo anzanuiti ti luani GALA ba, GALA ge ti-mavofodai ɣaawɔɔɔ. ²² Názu ɣa Falaɣɔn niima levei veeni la ná-nuɓusei kpein zea ga: «Zunu lointi kpein ta zɔɔɔ, wa naati pili ya zie wolai Nile wu, kεle anzanu lointi kpein wa naati ze vulua.»

2

Moize zɔɔɔ fai ta ná-doungo ziegi

¹ Leevi ná-peleyeɣei wu zunui ta liini, é anzanui ta zeɣe ná-bolodai zu, é sei ga anza. ² Naama anzanui kogi zeɣeni, é doun zunu zɔɔɔ. E kaani ga doungoi vage, é seɣeni, é dɔɔɣu alu savago laawu. ³ Tei é la mɔ ɣeni zooga é va dɔɔɣu, é temu ɔɔɔgi zeɣeni, é managi zie ba. Naa volu é doungoi zeɣeni, é da su, é li, é sei seeligiti saama zie wolai Nile ɣɔɔave. ⁴ Doungoi die anzanui liini, é lo ɣoozama tago, nii a ke é kwεε, nii é vaazu ɣεεzu la.

⁵ Falaɣɔn ná-doun anzanui yeini zie wolai Nile ɔɔ pelei ga é maagba, ta ná-botigε anzanuiti, ti ɣeni zieziεsu zie wolai Nile laave. E weleni, é temu ɔɔɔgi ɣa seeligiti saama, é ná-botigε anzanui leveni ga é li, é seɣe. ⁶ E daalaoni, é doungoi ɣa laani su. Zunu

loungei ɣeni de, é ɗa wɔɔɔ. Naa maawɔin soni, é ɣe ma: «Ebulu nuiti ti-loin ta ɣaa.»

⁷ Doungei die anzanui ɣeni Falaɣɔn ná-doun anzanui ma: «Nà zoo nei gè li, gè doun ɣulasu anzanui ta loli è ve, Ebulu anzanuiti saama, naa ɣa a ke é ɗa ɲiimii ve doungei nii ya è ve?» ⁸ Falaɣɔn ná-doun anzanui gooɣaavoteni, é ɣe ma: «Li!» Anzanu loungei liini, é doungei dee loli. ⁹ Falaɣɔn ná-doun anzanui ɣeni ma: «Li bè ga doungei nii, è ɗa ɲiimii ve zea, nà vaazu è zalazu.» Anzanui doungei zefeni, é kula su. ¹⁰ Siegi zu doungei wɔɔɔni la, é liini la Falaɣɔn ná-doun anzanui ɔɔ. Naa sefeni, é ke ga ná-doun zunu. E daasei pɛeni ga Moize,* mazɔɔ é ɣeni ma: «Gè kulave ziei ɣa.»

*Moize vela vai,
é li Madiyan*

¹¹ Naama ziegi zu, Moize wɔɔɔai ma, é liini ná-nuɔuseiti pɔ be, é weleni, é naati ta-woti baagiti pɛte. E Ezipete nui ta ɣaani, é ɗa keɛɣeloin Ebulu nui ta loɣa. ¹² E weleni ɣoba, é kaai ma ga nu nɔpe ge la ɣeni ná, é Ezipete zunui zoni, é paa, é dɔɔɣu ɲaɣaegi zu. ¹³ E ɣulani naa voluma zobui, pɛte, Ebulu zunu felegɔ ɣeni ná, ti ɗa kɔ. Zɔi é la ɣeni veeni, é ɣeni naa ma: «Lee vaa zu è è-ɣeloin loɣazu?» ¹⁴ E gooɣaavoteni, é ɣe ma: «Be ɣa é è zeida ga kundiqii ta tukpɔɣaaleve nui gi unda? Da ɣisizu ga è pàa, eɣevelei è Ezipete nui vaani la?» Moize luani, é ɣe bɔɔɔ ma: «Gaamazu fai nii ɣwɛɛge na.» ¹⁵ Falaɣɔn naa menini, nii é ɣeeni, é ɣeni pɔ ga é Moize vaa.

* **2:10** Moize: daaseigi nii ti maaɔuɣaai va ta «kula.»

Kεε Moize velani Falaɟɔn va, é li poun, é zeï Madiyan yooi zu. Keai ma zïeyegfei ta ɟobave, ¹⁶ anzanu loun lofela ti vaani zïe zaɟazuve. Ti ɟeni ga Madiyan zalaɟa ɟula nui ná-doun anzanuiti. Ti toganiiti ta-ɔɔle wosuveti daaveni, ti ti-ɟεε ná-togani bulugiti kɔ. ¹⁷ Kεε togani make nuiti ti vaani, ti ti be. Moize wuzegeni, é ti maalobo, é ta-logani bulugiti kɔ. ¹⁸ Siεgi zu ti ɟaleni ma la ti-ɟεε Leyuwele vɔ be, naa ti ɟaazaɟani, é ɟε ti ma: «Lee vaa zu wo vaai fala za?» ¹⁹ Ti gooɟaavoteni, ti ɟε ma: «Ezipete zunui ta ɟa é gi maalobogai, é gi ɟula togani make nuiti zea, é zïei zaɟave vɔlɔ gi ve, é togani bulugi ɟɔ.» ²⁰ E ɟeni ná-doun anzanuiti ma: «Mini ɟa é ná? Lee vaa zu wo zunui naa yeɟai mu? A tolina, é daamianigi ta mi.»

²¹ Moize yeezeini bu ga é zeï zunui naa vɔ be, naa ma ge ná-doun anzanui Seefɔla zεge, é fe be ga anza. ²² E doun zunu zɔlɔni. Moize daasei pεeni ga Geelesome (nii poluve ga «seikɔɟɔmai»), mazɔlɔ é ɟeni ma: «Nà ga seikɔɟɔma nui, gè zeini zou ɟili su.»

GALA ge Izelayele nuiti kpain gooi mɛni fai

²³ Suɟoozaai ma, Ezipete masagi zaani. Izelayele nuɔuseiti ti ɟeni balasu nɔ de duɔlai zu, ti ɟeni kpeei loozu. Kpeei ti ɟeni toozu duɔlai zu, naa zeelini GALA ma. ²⁴ GALA ge ti bala gooi mɛnini. GALA ge ɟizeni ná-minazεgegi zu, é boni Abalaame ve, ta Izaake, naa veε Zakɔbe va. ²⁵ GALA ge wɛleni Izelayele nuɔuseiti ba, ti maawɔin so.

3

Moize loli fai GALA be

¹ Moize ɣeni nekoï Zeetelo ná-togani bulugi makɛsu, nii é ɣeni ga zalaɣa ɣula nui Madiyan yooi zu. E liini ga togani bulugi tevebai volu velei, eyesu é li GALA ná-gizei ma, Ɔɔɔɛbe. ² Ɔɔɔɣɔ GALAGI ná-geezuɣeelai ɣulani be keɛma abuzogi zaama, kpɔvɔ goi zaamaɤe. Moize weleni, pɛte, abui soni kpɔvɔ goi va ná kpein, keɛ kpɔvɔ goi la ɣeni ɣalazu neɣelein. ³ Moize ɣeni ma: «Nà latisu, gè li, gè niima laavɔɔ vaa wolai ɣa, lee vaa zu kpɔvɔ goi la ɣalazu neɣelein.» ⁴ Ɔɔɔɣɔ GALAGI kaani ga toɣa na lati ga é ná ɣa. GALA ge yeni kpɔvɔ goi zaamaɤe, é toli, é ɣe ma: «Moize! Moize!» E gooɣaavoteni, é ɣe ma: «Nà ɣaa!» ⁵ GALA ge ɣeni ma: «Mina maaɔɔɣa ve va, ɔa-zavalagiti kula ɣɔɣɔa, mazɔɔɔ adave ve è loni ná, zou ve gè maɣɣe veai ba.» ⁶ E ɣeni ma volu: «Nà ɣa gè ga è-ɣee ná-GALAGI, ta è-memewolani Abalaame, Izaake, ta Zakɔbe ta-ƆALAGI.» Moize ɣaazuve loɣuni, mazɔɔɔ é ɣeni luazu ga é mina wɛɛ GALA ba.

⁷ Ɔɔɔɣɔ GALAGI ɣeni ma: «Gè nà-nubuseiti ta-bɔɔɔi ɣaa Ezipete yooi zu, gè ta-bee wooi meniga, ti toozu ta-wɛɛma nuiti zea, gè ta-bɔɔɔi ɣwɛɛ. ⁸ Gè vaa ga gè ti unɔɔɔ, gè ti ɣula Ezipete nuiti zea, gè ɛ ga tiye zou vagoi zu, suwɔɔɔɔɔ, ve nɔnɔi ta kɔin gulɔi vooɔaai ná, zooi nii Kanaan nuiti ti zeini su, ta Ɔete nuiti, ta Amɔɔɔl nuiti, ta Feeleeze nuiti, ta Geeve nuiti, ta Yeeɔuse nuiti. ⁹ Niizu Izelayele nubuseiti ta-bee wootti ti zeelia mà, gè nimizai ɣa, nii Ezipete nuiti ti seizu ti ma. ¹⁰ Naa ɣa é ba, nà

è levesu Falagɔn ʋɔ bɛ, è nà-nubusei Izelayele nuiti kula Ezipete yooi ʋa.»

¹¹ Moize ɣɛni GALA ma: «Bɛ ɣa é ga ze, gè liizu Falagɔn ʋɔ bɛ, ga gè Izelayele nubuseiti kula Ezipete yooi ʋa?» ¹² GALA ge ɣɛni ma: «Nà ɣɛ è ʋa, wɛɛ nii é ɣɛɛzu ga poogi ga nà ɣa gè è levesu: Siɛgi zu ɗa nubuseiti kulana la Ezipete yooi ʋa, wa nɔkɔ bù gizei nii ma.»

¹³ Moize ɣɛni GALA ma: «Nà liizu Izelayele nubuseiti pɔ bɛ, gè ɣɛ ti ma: «Wo-mɛmɛwolani ta-ĠALAGI tɛvegɛ wo ʋɔ bɛ.» Kɛɛ ni ta gàazaɣana ga «daasei ka lee?» Nà ti wooɣaavote ɣale?»

¹⁴ GALA ge ɣɛni Moize ma: «Nà ga naa, nii é ná.» E ɣɛni ma mɔnɔ: «Pele ɣa ɗa Izelayele nuiti gooɣaavote da: «Zɔi é lolisu ga: Nà ná, naa ɣa é tɛvegai wo ʋɔ bɛ.» » ¹⁵ GALA ge ɣɛni Moize ma mɔnɔ: «Da bɔɛ ɣani Izelayele nuiti pɔ: «Ġooɣɔ GALAGI, é ga wo-mɛmɛwolani Abalaame, Izaake, ta Zakɔbe ta-ĠALAGI ɣa é tɛvegai wo ʋɔ bɛ.» Dàaseigi ɣana eyɛsu ɣɔ, pele ɣana gè pɔ ga ti ɗa wooɣula mà la, yeedɣɣalaiti pɛ su. ¹⁶ Li, è Izelayele ɣɛwolaiti gaale ba, è ɣɛ ti ma: «Ġooɣɔ GALAGI, wo-mɛmɛwolani ta-ĠALAGI ɣulavɛ bè kɛɛma, nii é ga Abalaame ná-GALAGI, ta Izaake, ta Zakɔbe. E ɣɛ ma: Gè wɛɛa wo ma, gè naa ɣaa gaamazɔ, nii ti daazu wo ma Ezipete yooi zu. ¹⁷ Gè devea ga nà ʋaazu lɛɛzu ga woye, gè wo ɣula Ezipete yooi ʋa, ʋɛ wo ná kpɔɔi zu, gè li ga woye Kanaan nuiti ta-yooi zu, ta Ġɛte nuiti, ta Amɔɔl nuiti, ta Feeleeze nuiti, ta Ġeeve nuiti, ta Yeebuse nuiti, ʋɛ nɔnɔi ta kɔin gulɔi ʋooʋaai ná.» ¹⁸ Ta woilo è-woo ma. Da-o, Izelayele ɣɛwolaiti-yo, wa li Ezipete masagi ʋɔ bɛ,

wo gɛ ma: «Gɔɔɔɔ GALAGI, Ebulu nuiti ta-GALAGI vaave gi va. Va bu niizu, gi folo savagɔ zie wo tevebai zu, ga gi li, gi zalaɣaiti kula Gɔɔɔɔ GALAGI ve, é ga gá-GALAGI.»¹⁹ Gè kwɛɛni ga Ezipete masagi la vaazu yeebesu wo va, wo va li, ni naa la gɛɛni ga zeemaɓai.²⁰ Nà yeemaalesu, gè Ezipete yooi loɣa ga maabɛɛ vai ma ziiti kpein, gè vaazu keɛzu ti zaama. Naa voluma, toɣa vaazu yeebesu wo va, wo li.²¹ Nà fai ta gɛ, nii a ke niima nubuseiti ti gaaazu unfe sɔɔɔ Ezipete nuiti gaazu. Siegi zu wo vaazu liizu la, wo la lia ga yeɔɔɔa ɲegɛɛin.²² Izelayele anzanui gɪlagilagi gɪ wali anɪɔɔɔaiti, ta zanu anɪɔɔɔaiti, ta segeiti fali seɪɔɔɔɔi ma, ta naama anzanui ma, nii é ná-peɛi wu, wo wo-loun zunuiti ta wo-loun anzanuiti maagɪli la. Wa ti gɪla Ezipete nuiti zea, wo ti maavo.»

4

GALA ge ná-zɛɛi gɪla vai keɛma

Moize ve

¹ Moize gooɣaavoteni, é gɛ ma: «Ti la vaazu laazu dà, ti la woiloga gɔɔi ma. Keɛ ta vaazu gɛɛzu mà: «Gɔɔɔɔ GALAGI la gɪlani è ve keɛma.»»² Gɔɔɔɔ GALAGI gɛni ma: «Lee gɪ é zoni è ya?» E gooɣaavoteni, é gɛ ma: «Tukpɔi ve.»³ Gɔɔɔɔ GALAGI gɛni ma: «Pili ya zooi ma.» E pilini ya zooi ma, naa latini, é gɛ ga kaalii. Moize velani ba.⁴ Gɔɔɔɔ GALAGI gɛni Moize ma: «Yeemaale, è so wɔɔngi va.» E yeemaaleni, é so, naa latini, é gɛ volu ga tukpɔi zea.⁵ Gɔɔɔɔ GALAGI gɛni ma: «Da

naa gɛ, naa ɔa a ke, ti la da ga Gɔɔɔɔ GALAGI, timemewolani ta-GALAGI ɔulave keɛma è ve, nii é ga Abalaame, Izaake, ta Zakɔbe ta-GALAGI.»

⁶ Gɔɔɔɔ GALAGI ɔeni ma mɔnɔ: «Yeeve è-ɔakai zu.» E yeei veeni ɔakai zu. Naa volu é seɔeni ná, peɛte, geei ɔulani zeei maave pe, koleai eɔe kobe kolegi. ⁷ Gɔɔɔɔ GALAGI ɔeni ma: «Yeei ve volu è-ɔakai zu.» E yeei veeni volu kakai zu. Naa volu é yeei zegeni ɔakai zu, é latini, é gɛ volu ga kɔlɔgi ɔevelei. ⁸ Gɔɔɔɔ GALAGI ɔeni ma: «Ni ti la laani è la, ti la ɔisɔlɔni poogi ma mɔungi ma, ta la poogi velesièi la. ⁹ Ni balaa ti la laani poo felegɔi naati da, ti la woiloni è-wooi ma, da zie wolai Nile ma ɔei ta zeɔe, è pu ya zooi ma. Ziei è vaazu seɔezu zie wolai Nile ɔa, naa ɔa lati, é gɛ ga namai zooi ma.»

¹⁰ Moize ɔeni Gɔɔɔɔ GALAGI ma: «Ee, Màliɔii, gè la ga zunui nii daaɔlɔai, naa ma ge la tɔzeini bà wogi, baa veleina, anee voloi naa è tɔzeida la ga bɔea pɔ, nèi gè ga da-wotigɛ nui, mazɔlɔ dàave ta nèi ti ɔilive.» ¹¹ Gɔɔɔɔ GALAGI ɔeni ma: «Be ɔa é nu vului laave beɛa? Be ɔa a da nui gɛ ga boboi, baa goizuɔlɔ nu, baa é ke ga wozaɔaa nu, baa gaazuɔole nu? Nà nɔ laade baa, nèi gè ga Gɔɔɔɔ GALAGI? ¹² Liina deɔemu ɔani, nà bɔɔɔi ɔa gè ɔeezu è va, da ɔena bɔea, nii è vaazu bosu, nà è ɔala ga naa.» ¹³ Moize ɔeni ma: «Ee, Màliɔii, nu ɔili teve, nii è pɔ è teve.»

¹⁴ Gɔɔɔɔ GALAGI yiiɔaawanani Moize ma, é gɛ ma: «È-liè Aalɔn, Leevi nui, ɔa ná. Gè kwee ga daaɔlɔve. Wele tɔ bɔɔɔgo va, é vaazu è laaɔomisu. Siegi zu é è ɔaazu la, gola ɔoozu ɔa nee, ga ziimave pe. ¹⁵ Da bɔe pɔ, è woiti pu da. Nɔun nà, nà gɛ

wo va, wa gɛna bɔɛa, nà wo ɣala ga naa, nii wa ke.
¹⁶ Toɣa bɔɛ è ve nubuseiti pɔ, é ɣe ga è-laauve, dɔun da
 ɣe GALA tosuve tɔun be. ¹⁷ Tukpɔi nii zefɛ ya, nii è
 vaazu poogiti keɛzu la.»

*Moize ɣale fai ma
 Ezipete yooi zu*

¹⁸ Moize ɣaleni ma, é li nekoi Zeetelo vɔ be, é ɣeni
 naa ma: «Nà pɔ gè li kɛɛleaiti pɔ be, niiti ti Ezipete
 yooi zu, gè pɛte ni ta de vulua.» Zeetelo ɣeni ma: «Li
 ziileigi zu.»

¹⁹ Gɔɔɣɔ GALAGI ɣeni Moize ma Madiyan yooi
 zu: «Gale ma, è li Ezipete yooi zu, mazɔlɔ niiti
 kpein ti ɣea pɔ ti è vaa, naati ti zaa.» ²⁰ Moize
 anzai ta ná-doun zunuiti seɣeni, é ti ze soovale
 sinei ɣɔma, ti pele zo, ti da li Ezipete yooi zu. Moize
 GALA ná-tukpɔi zefeni ya.

²¹ Gɔɔɣɔ GALAGI ɣeni Moize ma: «Da ɣalena
 ma Ezipete yooi zu, keni è maaɖele vaiti kpein ke
 Falaɣɔn ɣaazu, nii gè ma zobogi veai è ya. Nɔun nà,
 nà vaazu kigi baazu, é la vaazu yeebesu nubuseiti
 ba, ti va li. ²² Da ɣeɛzu Falaɣɔn ma: «Gɔɔɣɔ GALAGI
 wooi ɣaa: Izelayele ɣa ga dɔun zunu mɔungi. ²³ Gè
 bo è ma: Be dɔun zunui va, é li, é boti ɣe bè. Ni è la
 ɣe keeni, è va be ba, é va li, nà è-loun zunu mɔungi
 undaavili.» »

²⁴ Siegi zu Moize ɣeni sisi ma la, é ɣulani adave
 ta, ve é niini ná, Gɔɔɣɔ GALAGI daaɣomini, é ɣeni
 pɔ ga é paa. ²⁵ Seefɔla dodo ɣɔtui zefeni, é ná-
 doun zunui ná-zunu anii ma ɣɔlɔ yɔkpɔgi levega,
 é fɔɔɣu Moize kɔligi va, é ɣe ma: «Da bè ga zinigi gè
 solɔɔgai ga jamai.» ²⁶ Gɔɔɣɔ GALAGI zeni ná. Názu

ɔa anzanui ɔeni ma la: «Zinigi sɔlɔɔgai ga ɔamai,» tatipɛɛvolui maavele ma.

²⁷ Ɔɔɔɔɔ GALAGI ɔeni Aalɔn ma: «Li tevebai zu, ɛ Moize laaɔomi.» Aalɔn liini, ɛ Moize laaɔomini GALA nɔ-gizei ma, ɛ nɛnɛ. ²⁸ Moize wooi kpein dɛeni ga Aalɔn, nii Ɔɔɔɔɔ GALAGI teveni pɔ, ta poogiti kpein ɛ deveni ga ɛ ke. ²⁹ Moize ta Aalɔn ti liini, ti Izelayele ɔɛwolaiti kpein gaale ba. ³⁰ Aalɔn voluvaawoni ga naama vaiti kpein, niiti Ɔɔɔɔɔ GALAGI ti woni Moize ma. E poogiti keeni nuɔuseiti gaazu. ³¹ Nuɔuseiti ti laani da. Ti kwɛɛgai ma ga Ɔɔɔɔɔ GALAGI vaave Izelayele nuiti pɔ, ga ɛ wele ti ma, ɛ ta-maanɔɔɔi ɔa, ti bɔɔɔmaayeini, ti nɔkɔ bu.

5

Moize ta Aalɔn ti lii laa mɔungi

Falaɔɔn vɔ be

¹ Naama vaiti tevegai ma, Moize ta Aalɔn ti liini Falaɔɔn vɔ be, ti ɔɛ ma: «Ɔɔɔɔɔ GALAGI, Izelayele nɔ-GALAGI wooi ɔaa: «Be nɔ-nuɔuseiti ba, ti li, ti fetii ɔula tevebai zu dɔaseigi lɛbi vaa ma.» »

² Falaɔɔn ti woogaaɔoteni, ɛ ɔɛ ti ma: «Be ɔa ɛ ga Ɔɔɔɔɔ GALAGI, ga gɛ ɔolo be, gɛ be Izelayele nuiti ba, ti li? Gɛ la Ɔɔɔɔɔ GALAGI ɔwɛɛ, gɛ la yeebega Izelayele nuiti ba pe, ti va li.» ³ Ti ɔeni ma: «Ebulu nuiti ta-GALAGI ɔulave kelema gi ve. Va bu gi folo savagɔ zie wo tevebai zu, gi li, gi zalaɔaiti kula gɔ-GALAGI, Ɔɔɔɔɔ GALAGI ve, naa ɔa a ke, ɛ mina va seebe wola veɛzu gi va, ba a va kɔɔ veɛ gi va.»

⁴ Ezipete masagi ɔeni ti ma: «Moize ta Aalɔn, leeni vaa zu wo nuɔuseiti segezu ta-wotiiti ma? A ɔale

ma, wo wa-wotiiti ke.» ⁵ Falaḡon ḡeni ma: «Niizu, niima nubuseiti ti mōinda zoi zu, wa ta-wotiiti sugologolosu!»

*Falaḡon ta bə fai
Izelayele nuiti ta-wotii va*

⁶ Naama voloi nə, Falaḡon niima levei veeni nubuseiti ta-welema nuiti zea, ta ta-wotigē ḡundigūiti, é ḡe ti ma: ⁷ «À mina mə tufa ve nubuseiti zea, eḡevelei é ḡea ḡeezu la mōungi zu, ga ti va bilikii loḡa, ti da li niina, tiya bəḡoi ti da tufai yeve. ⁸ Anee naa ve, bilikii lieḡoi ti ḡea doḡazu mōungi zu, wa naa nə la ti ḡakala. A mina ta ḡula naa la ga tago balaa, mazəbə ta ga dəbve nuiti, naa ḡa é keezu, ti kpeei loozu, ti da ḡe: «Be gi va, gi li, gi zalaḡaiti kula ḡa-GALAGI ve.» ⁹ A nui niiti kasəḡili ga botii, ti-un ka ye naa ma, ti mina woilo zee bəezugulaiti ma.»

¹⁰ Nubuseiti ta-welema nuiti, ta ta-wotigē ḡundigūiti ti liini, ti ḡe nubuseiti ma: «Falaḡon wooi ḡaa: «Gè la mə tufa veezu wo ya. ¹¹ Wa bəḡoi, à li, wo tufai ḡaizie bəḡo ve, ve nəpe wa ka ná. Anee naa ve, tanəpe ge la ḡulazu wa-wotii la.» ¹² Nubuseiti ti vazani Ezipete yooi zu ná pe, ti da tufa unkpulugiti zevə tufai botogi zu. ¹³ Ta-welema nuiti ti ḡeni bəizu ti la, ti da ḡe: «À wa-volo ḡila kuḡui be, eḡe nə sieḡi zu tufai ḡeni la wo ya.» ¹⁴ Ti ḡeni Izelayele nuiti ta-wotigē ḡundigūiti doḡazu, niiti Falaḡon ná-gwelema nuiti ti ti zeini ti unda. Ti ḡeni ḡeezu ti ma: «Lee vaa zu wo la beni ga wogi ta za bilikii lieḡoi loḡa, daai wo ḡakala, eḡevelei é laani la wo ḡakala mōungi zu?»

¹⁵ Izelayele nuiti ta-wotigē ḡundigūiti ti liini, ti baazaḡa Falaḡon ma, ti ḡe ma: «Lee vaa zu è gi zosu

ɣani, gei gi ga da-wotigɛ nuiti? ¹⁶ Ti la mɔ tufa veezu gi ya, gei gi ga da-wotigɛ nuiti, ti da ɣɛ gi ma: «A bilikiiti doɣa!» Gei gi ga da-wotigɛ nuiti, ta gi loɣazu, tama da-nubuseiti ka ti faaɣaazagi ɣɛai.» ¹⁷ Falaɣɔn ti woɣaavoteni, é ɣɛ ma: «Wa ga dɔɔve nuiti, dɔɔve nu wolaiti! Naa ɣa é keɛzu, wo ɣɛɛzu ma: «Be gi va, gi li, gi zalaɣaiti kula Ɔɔɔɔ GALAGI ve.» ¹⁸ Niizu, à li, wa-woti ɣɛɛzuvɛ, nu la mɔ tufa veezu wo ya neɣelein, keɛ wa bilikii lieɣɔi nɔ ve, nii wo ɣɛni feezu.»

¹⁹ Izelayele nuiti ta-wotigɛ ɣundigiiti ti kaani ga ta ti maanɔɣɔzu nɔ sese, ti da ɣɛ ma: «Wo la tanɔpe kulazu bilikii lieɣɔi la, nii é veezu folo-fofo.» ²⁰ Ti ɣulazuvɛ Falaɣɔn vɔ be, ti zeelini Moize ta Aalɔn vɔ be, naati ti ɣɛni ti maaɔɔunsu. ²¹ Ti ɣɛni ti ma: «Ɔɔɔɔ GALAGI ɣa wo ɣaazu, toɣa wo lukpɔɣaaleve! Wo gi maayogi zɛɣea Falaɣɔn ta ná-botigɛ nuiti be. Wo boɣa zɔkpɔi laa ti-yeenzaamave, ga ti gi vaa la.»

²² Moize ɣaleni ma Ɔɔɔɔ GALAGI vɔ be, é ɣɛ ma: «Màliɣii, lee vaa zu é faa nɔi ɣea ga niima nubuseiti? Lee vaa zu è tèvegai? ²³ Kaipa gè liini Falaɣɔn vɔ be, gè bɔɛ pɔ è-laaseigi zu, toɣa faa nɔi ɣɛɛzu nɔ ga niima nubuseiti, da ma, è la da-nubuseiti unmmɔni pɛ, è va ti ɣula zea.»

6

GALA ge Izelayele nuiti unmmɔ fai laazeeli vai

¹ Ɔɔɔɔ GALAGI ɣɛni Moize ma: «Da vaazu pɛtesu niizu, nii gè vaazu keɛzu ga Falaɣɔn. Nà-zeeɣaaba wolai maavele ɣa é vaazu besu la Izelayele nuiti ba, ti li, toɣa ti beɛzu, é ti ɣula ná-zooi va.»

² GALA ge bɔɛni mɔnɔ Moize vɔ, ɛ ɔɛ ma: «Nɔn nà, nà ga Gɔɔɔɔ GALAGI. ³ Gè ɔɔlani kelɛma Aɔalaame vɛ, ta Izaake, ta Zakɔbe, ga GALA Zɛbɛi-Pɛ-Maliɔii, kelɛ gè la ɔɛni bɔɔɔ lɛɛni ga tiye ga dàaseigi ɔa ga Gɔɔɔɔ GALAGI. ⁴ Gè minazegɛni ti vɛ, ga nà Kanaan yooi veezu ti vɛ, zooi naa, nii ti su ga seikɔɔma nuiti. ⁵ Nɔn nà, gè Izelayele nuiti kpala gooi mɛnigɛ, niiti ti ga Ezipete nuiti ta-luɔiti. Gè ɔizɛgɛ nà-minazegɛgi zu. ⁶ Naa ɔa ɛ ba, ɔɛ Izelayele nuiti ma: «Nà ga Gɔɔɔɔ GALAGI, nà wo viesu, gè wo ɔɔla boti baagi laawu, niiti Ezipete nuiti ti daazu wo unma. Nà wo unmɔɔsu, wo ɔɔla duɔlai zu, nii wo su ti ya. Nà wo unmɔɔsu ga nà-zeeɔaabaai, naa ɔa ɔɛ ga tukpɔɔaaleve wolai ti laalɔɔma. ⁷ Nà wo zɛgɛzu, wo ɔɛ ga nà-nubuseiti, nà ɔɛ ga wa-GALAGI. Wa suɔwɛɛ ga nà ɔa gè ga Gɔɔɔɔ GALAGI, wa-GALAGI, nii ɛ wo unmɔɔsu, ɛ wo ɔɔla boti baagiti daawu, niiti Ezipete nuiti ti daazu wo unma. ⁸ Nà lɛɛzu ga woye zooi naa zu, nii gè ma ɔonai woni ga nà fe Aɔalaame ya, ta Izaake, ta Zakɔbe. Nɔn nà, nà feezu wo ya, ɛ ɔɛ ga wɔnɔ. Nà Gɔɔɔɔ GALAGI vɛ.» »

⁹ Moize naama woiti boni Izelayele nuiti ma, kelɛ naati ti la ɔɛni woiloni goo ma, mazɔlɔɔ ti ɔɛni iɔateve wolai zu, duɔla baaba golai maavele ma, nii ti ɔɛni su.

¹⁰ Gɔɔɔɔ GALAGI bɔɛni Moize vɔ, ɛ ɔɛ ma: ¹¹ «Li, ɛ bɔɛ Falagɔn vɔ, Ezipete masagi, ɛ bɛ Izelayele nuiti ba, ti li, ti ɔɔla ná-zooi va.» ¹² Moize Gɔɔɔɔ GALAGI woɔɔaavoteni, ɛ ɔɛ ma: «Izelayele nuiti ti la woiloni gɔoi ma. Falagɔn ɔa zoo ɔale woilosu gòo ma, nɛi kpɔɔla baai?»

13 Gooḡo GALAGI boeni Moize ta Aalon va, e de-
veiti fe ti ya, e vile Izelayele nuiti ba ta Ezipete
masagi Falagon, Izelayele nuiti kula vai zu Ezipete
yooi va.

Moize ta Aalon ti-memwolaiti

14 Izelayele nuiti ta-velयेयेḡeiti ma ḡundigḡiiti ti
ḡeni ga: Izelayele na-doun zunu mounḡi e zoloni,
daa ga Luben. Naa na-doun zunuiti ti ḡeni ga:
Geenoke, Palu, Geselon, ta Kaalemi. Luben nono ma
velयेयेḡeiti kana.

15 Simiyon na-doun zunuiti ti ḡeni ga: Yemuwele,
Yamin, Wogade, Yakin, Sogaal, ta Sayile, Kanaan
anzanui na-doun zunui. Simiyon na-pelयेयेḡeiti
kana.

16 Leevi na-doun zunuiti daaseigiti kaa, eḡevelei
ti-mavofodaiti ti la: Geelson, Keḡate, ta Melali.
Leevi zii ma ḡonagiti ti ḡeni ga kona ungila pu-
usavago maazu lofela (137). 17 Geelson na-doun
zunuiti ti ḡeni ga: Libeni ta Simeyi, ta ta-velयेयेḡeiti.

18 Keḡate na-doun zunuiti ti ḡeni ga: Amelame,
Yiseḡaal, Geebelon, ta Uziyele. Keḡate zii ma
ḡonagiti ti ḡeni ga kona ungila puusavago maazu
savago (133). 19 Melali na-doun zunuiti ti ḡeni ga:
Maali ta Musi. Naati ka ti ga Leevi na-pelयेयेḡeiti,
eḡevelei ti-mavofodaiti ti la.

20 Amelame nazai Yokebede zeini ga anza, naa
doun zunuiti soloni be: Aalon ta Moize. Ame-
lame zii ma voloi kpein ge ḡeni ga kona ungila
puusavago maazu lofela (137). 21 Yiseḡaal na-
doun zunuiti ti ḡeni ga: Kolee, Neefege, ta Zikeli.
22 Uziyele na-doun zunuiti ti ḡeni ga: Mikayele,
Elesafan, ta Siteli.

²³ Aalɔn Naason baazeelai Eliseeɓa zeini ga anza, nii é ga Aminadaɓe ná-doun anzanui, naa doun zunuiti sɔlɔɔni be: Nadaɓe, Aɓiyu, Eleazaal, ta Itamaal.

²⁴ Kɔlee ná-doun zunuiti ti ɗeni ga: Asiil, Elekana, ta Aɓiazafe. Kɔlee ná-doun zunuiti ta-velɛyeɗeiti kana.

²⁵ Aalɔn ná-doun zunui Eleazaal, Putiyele ná-doun anzanui zeini ga anza, naa doun zunu zɔlɔɔni be, é daasei pɛeni ga Finease. Naati ka ti ga Leevi lointi ta-velɛyeɗeiti ma ɗundigfiiti, eɗevelei ta-velɛyeɗeiti ti la.

²⁶ Aalɔn ta Moize naati ka Ɔooɗɔ GALAGI ɗeni ti ma: «À li, wo Izelayele nuiti kula Ezipete yooi va, wo ti zeɪ kpasu ga pagɔ.» ²⁷ Moize ta Aalɔn ɗa ti liini, ti ɓɔɛ Ezipete masagi Falaɗɔn ɔɔ, ga ti Izelayele nuiti kula Ezipete yooi va.

Ɔooɗɔ GALAGI ná-minazefegi niinɛ vai Moize ve

²⁸ Siɛgi zu Ɔooɗɔ GALAGI ɓɔeni la Moize ɔɔ, Ezipete yooi zu, ²⁹ é ɗeni ma: «Nà ga Ɔooɗɔ GALAGI. Li, è ɓɔɛ Ezipete masagi Falaɗɔn ɔɔ, naama vaiti kpein bo ma, nii gè bosu è ma.» ³⁰ Kele Moize Ɔooɗɔ GALAGI woɗjaavoteni, é ɗe ma: «Nɔn nà ɗa kpɔɛla ɓaai, Falaɗɔn ɗa woilo ɗale ɗoo ma?»

7

¹ Ɔooɗɔ GALAGI ɗeni Moize ma: «Wele, nà è losu GALA tosuve Falaɗɔn ve, è-liɛ Aalɔn ɗe ga è laavaawo nui. ² Dɔun, ɗa naati kpein bo, nii gè vaazu è levezu ma. E-liɛ Aalɔn ɗa lati, é ti wo volu Falaɗɔn ma, ga é ɓe Izelayele nuiti ba, ti ɗula ná-zooi va. ³ Nà ma, nɔn, nà Falaɗɔn ɗigi ɓaazu,

nà nà-poogiti ta nà-laavoo vaiti ke, ná zeizu ge moinmoin Ezipete yooi zu. ⁴ Kele Falagón la vaazu woilosu wo-wooi ma. Názuve, nà yeeveezu Ezipete yooi ma, gè nà-nu bulugiti kula Ezipete yooi va, nà-nubusciti ti ga Izelayele nuiti, ga tukpogaaleve wolai maavele. ⁵ Ezipete nuiti ta vaazu kwesusu naazu ga, nà ga Gooḡo GALAGI, siegi zu gè vaazu yeemaalesu da Ezipete yooi maazu, gè Izelayele nuiti kula ti zaama.»

⁶ Moize ta Aalón ti naa gɛeni, egɛvelei nɔ kpein Gooḡo GALAGI devei veeni la ti ya. ⁷ Moize ná-konagi gɛni niina ga puulsava (80), Aalón ná-konagi gɛ ga puulsava maazu savago (83), siegi zu ti liini la, ti bɛ Falagón vɔ.

*Aalón ná-tukpɔi lati fai,
é gɛ ga kaalii*

⁸ Gooḡo GALAGI gɛni Moize ta Aalón ma: ⁹ «Ni Falagón a bɛena wo vɔ, é gɛ wo ma: «A laavoo vaa gila ke,» da gɛ Aalón ma: «Da-lukpɔi zefɛ, è pili Falagón gɛkala zooi ma.» Togɛ gɛ ga kaalii.»

¹⁰ Moize ta Aalón ti liini Falagón vɔ bɛ, ti naa gɛeni, nii Gooḡo GALAGI valini la ti ma. Aalón ná-tukpɔi vilini zooi ma Falagón gɛkala ta ná-botigɛ nu wolaiti, naa latini, é gɛ ga kaalii. ¹¹ Kele Falagón molikulagiti tolini, ta zogɔiti. Tiya balaa, ti naa gɛgalai gɛeni ga ta-zogolaiti maavele. ¹² Ti kpein ti ta-lukpɔiti pilini zooi ma, naati ti latini, ti gɛ ga kaaliiti. Kele Aalón ná-tukpɔi ta-lukpɔiti kpɔleni. ¹³ Falagón gɛgi baani, é la gɛni woiloni Moizeni ta Aalón wooi ma pɛ, egɛvelei nɔ Gooḡo GALAGI boni la.

*Maanɔɔɔ mɔungi:
Ziei lati fai, é ɔɔ ga ɔamai*

¹⁴ Ɔɔɔɔ GALAGI ɔɔni Moize ma: «Falaɔɔn ɔɔgi ɔaa, é la keɔzu, é va ɔe nuɔuseiti ba, ti va li. ¹⁵ Li Falaɔɔn ɔɔ ɔe sobui nɔ, toɔa ɔulazu, é ɔa li zie wolai Nile laaue. Tukpɔi zo ya, nii é latini, é ɔɔ ga kaalii. ¹⁶ Da ɔɔɔzu Falaɔɔn ma: «Ɔɔɔɔ GALAGI, Eɔulu nuiti ta-GALAGI, tɔvege é ɔɔ ɔe ga gè bo é ma ga é ɔe ná-nuɔuseiti ba, ti li, naa ɔa a ke ti ɔɔbi tevebai zu. Kele ɔɔun, zaafaza é la ɔe keeni. ¹⁷ Ɔɔɔɔ GALAGI wooi ɔaa: «Da vaazu kwɔɔsu nii maavele ma, ga toɔa ga Ɔɔɔɔ GALAGI. Nà vaazu zie wolai Nile loɔazu ga tukpɔi é zoni zèa, toɔa vaazu latisu, é ɔɔ ga ɔamai. ¹⁸ Kaleiti kpein ti zie wolai Nile wu, ta za, zie wolai Nile makugi ɔa ɔula, Ezipete nuiti ta ɔaaɔa wafuun ga ti zie wolai Nile ta ɔɔle.» » ¹⁹ Ɔɔɔɔ GALAGI ɔɔni Moize ma: «Ɔɔ Aalɔn ma: «Da-lukpɔi zeɔe, é yeemaale Ezipete nuiti ta-ɔɔiti ma: ta-ɔɔ wolaiti, ta-ma bekegiti, ta-ɔoigiti, ta ta-ɔɔ yeɔe goiti. Ta ɔɔ ga ɔamai, ɔamai ɔa ɔɔ Ezipete yooi kpein su, gulu anipakaiti su ta kɔtu anipakaiti.» »

²⁰ Moize ta Aalɔn ti naa ɔɔɔni, nii Ɔɔɔɔ GALAGI valini la ti ma. E tukpɔi wuzegeni, é zie wolai Nile loɔa Falaɔɔn ɔaaazu, ta ná-botigɔe nu wolaiti gaazu, Nile ɔɔi kpein ge latini ga ɔamai. ²¹ Kaleiti ti zaani zie wolai Nile wu. Zie wolai Nile makugi ɔulani, Ezipete nuiti ti la mɔ ɔɔni zoosu ti va zie wolai Nile ɔɔle. Namai ɔɔni Ezipete yooi kpein su. ²² Kele Ezipete molikulagiti ti naa ɔɔɔalal ɔɔɔni ga ta-zoɔolaiti maavele. Falaɔɔn ɔɔgi ɔaani, é la woiloni Moizeni ta Aalɔn woo ma, eɔeɔvelei nɔ Ɔɔɔɔ GALAGI boni la. ²³ Falaɔɔn ɔaleni ma, é li

ná-masa pɛlɛi wu, é la vɔlɔ ɔ̄sɔlɔɔni niima vai ma ɲɛɣɛlɛin.

²⁴ Ezipete nuiti kpein ti zɛɣɛiti bɔɔni zɛ wɔlai Nile maaḡoolii zu, ga ti kpɔɔledɛ zɔlɔɔ, mazɔlɔɔ ti la ɣɛni zoosu ti va zɛ wɔlai Nile ta bɔle. ²⁵ Ḡooɔɔ GALAGI zɛ wɔlai Nile ɔ̄loɔɔlogai ma, é kɛɛni su ga folo lɔfela.

Maanɔɔɔi velesiɛi:

Zɔlɔgiti ti zɔoi maaɔɔle fai

²⁶ Ḡooɔɔ GALAGI ɣɛni Moize ma: «Li Falaɔɔn vɔ bɛ, è ɣɛ ma: «Ḡooɔɔ GALAGI wooi ɣaa: Be ná-nubuseiti ba, ti li, naa ɣa a kɛ ti dɛbi. ²⁷ Ni è la ɣɛ kɛɛni, è va be ti va, ti va li, ná vaazu da-yooi kpein suḡologolosu ga zɔlɔgiti. ²⁸ Zɛ wɔlai Nile wuulaa ɣa ve ga zɔlɔgiti, ta ɣula bu, ti lɛ da-masa pɛlɛi wu, ti lɔ è laa vɛlɛi wu, ta da-vetei zu, ti lɛ da-wotigɛ nuiti ta-vɛlɛiti bu, ta da-nubuseiti pɔ beti, ta vu da-bulu mɔ zɛɣɛiti su, ta da-bulu vukɔ ɣaayɔ anɲakaiti su. ²⁹ Zɔlɔgiti ta lɛ wo ma, wa da-nubuseiti, ta da-wotigɛ nuiti kpein.» »

8

¹ Ḡooɔɔ GALAGI ɣɛni Moize ma: «Gɛ Aalɔn ma: «Yeemaale ga da-lukpɔi zɛ wɔlaiti ma, ta ma bekegiti, ta kpoigiti, zɔlɔgiti ti lɛ Ezipete yooi ɣa.» » ² Aalɔn yeemaaleni Ezipete dɛiti ma. Zɔlɔgiti ti lɛni, ti Ezipete yooi maaɔɔle. ³ Kɛlɛ molikulagiti ti naa ɣɛɣalɔi ɣɛɛni ga ta-zoɔɔlaiti maavele. Ti zɔlɔgiti puuni balaagi Ezipete yooi ɣa.

⁴ Falaɔɔn Moizeni ta Aalɔn lolini, é ɣɛ ti ma: «À Ḡooɔɔ GALAGI maanɛɛɛ, naa ɣa a kɛ é zɔlɔgiti

maaḡooza gi va ga nà-nuḡuseiti. Nà ḡesu wa-nuḡuseiti ba, ti li, ti zalaḡaiti kula ḡooḡo GALAGI ve.» ⁵ Moize ḡeni Falaḡon ma: «Masagi, va bu da ḡoḡoi è kui le ga ze, yeei gè vaazu ḡooḡo GALAGI maanenezu la è ve, wa da-wotigē nūiti, ta da-nuḡuseiti, nii a ke é zolḡiti maaḡooza è va, ta da-veleiti? Taḡila kpalaa ge la yeḡa ná, keni zie wolai Nile nḡ wu.» ⁶ Falaḡon gooḡaavoteni, é ḡe ma: «Lina nḡ.» Moize ḡeni ma: «Toḡa ḡe ḡana, eḡevelei è faliai la, naa ḡa a ke, è kwēe ga gala kili ge la ḡulani ga ḡooḡo GALAGI, gá-GALAGI. ⁷ Zolḡiti ta maaḡooza è va, ta da-veleiti, ta da-wotigē nūiti, ta da-nuḡuseiti, taḡila kpalaa ge la yeḡa ná, keni zie wolai Nile nḡ wu.»

⁸ Moize ta Aalḡn ti zēḡeni Falaḡon vḡ be, Moize woḡḡulani ḡooḡo GALAGI ma, zolḡiti ta-vaa zu, niiti é ti leveni Falaḡon laalḡoma. ⁹ ḡooḡo GALAGI naa ḡēni, nii Moize falini ma. Zolḡiti ti zaani peleiti bu, ta koizuveti, ta dḡḡiti su. ¹⁰ Ti ti ḡaalēni ba kpifḡkpifḡ, makugi ḡeni ḡulazu zooi zu ná pe. ¹¹ Kele Falaḡon kaai ma ga faiti ti zolooga, é ḡoḡo ḡikpaani, é la woiloni Moizeni ta Aalḡn woo ma, eḡevelei ḡooḡo GALAGI bogai la.

Maanḡoi zavasiei:

Sosoligiti

¹² ḡooḡo GALAGI ḡeni Moize ma: «Ḣe Aalḡn ma: <Da-lukḡoi maale, è zooi ma vufiligi loḡa. Toḡa latisu ga sosoligiti Ezipete yooi zu ná kpein.> » ¹³ Zekana ti keeni la. Aalḡn yeemaaleni ga ná-tukḡoi, é zooi ma vufiligi loḡa la. E ḡeni ga sosoligiti, é vu nūiti ma, ta suaiti. Zooi ma vufiligi kpein ge ḡeni ga sosoligiti, Ezipete yooi kpein su.

14 Molikulagiti ti ta-zofoolaiti kpein keeni, ga ti va sosoligiti kula, kee ti la gɛni zooni. Sosoligiti ti vuuni nuiti ma ta suaiti. 15 Nāzu ga molikulagiti ti gɛni la Falagɔn ma: «GALA bɔɔɔi yee vɔgi ve!» Kee Falagɔn gɛgi baani, e la woiloni Moizeni ta Aalɔn woo ma, egevelei Goofo GALAGI bogai la.

Maanɔfoi naanisiɛi:

Degiti puu vai

16 Goofo GALAGI gɛni Moize ma: «Wuzefe ga sobuzobui, e li, e lo Falagɔn gakala, siegi zu e gulazu la ga e li ziave, da ge ma: «Goofo GALAGI wooi gaa: Be na-nubuseiti ba, ti li, naa ga a ke ti dɛbi. 17 Ni e la beni na-nubuseiti ba, ti va li, na vaazu e laalɔfo ma ga degiti ti laabadiyai, wa da-wotige nuiti, ta da-nubuseiti, naa ve da-veleiti ba. Ezipete nuiti ta-veleiti buulaa ga ve ga degiti, ta zoi balaa laa ga ve. 18 Kee naama volo na, na zeeɔaagweezu ge Gosen yooi va, ve na-nubuseiti ti zeini na, degiti ti la gea miná jeelein, naa ga a ke e kwee ga na ga Goofo GALAGI, na naama yooi zu. 19 Na zeeɔaagweezu geezu na-nubuseiti ta da-nubuseiti ba. Laavɔ vai ma vooi naa ga gula keema lina.» » 20 Goofo GALAGI keeni gana. Degiti ti laabadiyai, naati ma bulugi vaani Falagɔn na-masa pelei wu, ta na-botige nuiti ta-veleiti bu, ta Ezipete yooi kpein su. Zoi golofo loni degiti zea.

21 Falagɔn Moizeni ta Aalɔn lolini, e ge ti ma: «À li, wo zalaɔaiti kula wa-GALAGI ve zoi zu.» 22 Moize gooɔaavoteni, e ge ma: «É la zolooni lago pa ga e ge gana, mazɔɔo ga vaazu zalaɔaiti kulazu Goofo GALAGI ve, ga-GALAGI, ti ga kɔɔba aniiti Ezipete

nuiti be. Ni gá zalaḡaiti kulana Ezipete nuiti gaazu, ti ga kəzəba aniiti ti ve, ti la gi zəa ga kətui ba? ²³ Gá folo savagə zie wosu tevebai zu, gi zalaḡaiti kula Gəogə GALAGI ve, gá-GALAGI, eḡevelei é bogai la gi ma.» ²⁴ Falaḡən ḡe ma: «Nəun nə, nə yeebesu wo va, wo li tevebai zu, wo zalaḡaiti kula Gəogə GALAGI ve, wa-GALAGI. Kele wa ḡena lia, à mina maagəooza. A maanenei wo bə.» ²⁵ Moize googəavoteni, é ḡe ma: «Peḡe, nə ga ḡula è və be, nə Gəogə GALAGI maanenezu è ve. Lina, deḡiti ta maagəooza Falaḡən va, ta ná-botigə nuiti, ta ná-nubuseiti, kele Falaḡən mina ye gi yaavazu, é va be yeebesu nubuseiti ba, ti va li, ti va zalaḡaiti kula Gəogə GALAGI ve.» ²⁶ Moize ḡulani Falaḡən və be, é Gəogə GALAGI maanene. ²⁷ Gəogə GALAGI keeni eḡevelei Moize falini la ma, deḡiti ti maagəoozani Falaḡən va, ta ná-botigə nuiti, ta ná-nubuseiti. Gila kpalaa ge la ḡeni yeni ná. ²⁸ Kele niizu mənə, Falaḡən bəḡə ḡigi baani, é la yeebeni nubuseiti ba, ti va li.

9

Maanəḡəi ləlusiei:

Dəḡə zeebei ve vai suaiti ba

¹ Gəogə GALAGI ḡeni Moize ma: «Li Falaḡən və be, è ḡe ma: «Gəogə GALAGI, Ebulu nuiti ta-GALAGI wooi ḡaa: Be nə-nubuseiti ba, ti li, naa ḡa a ke ti dəbi. ² Ni è la ḡe keeni, è va be ti va, ti va li, da ti zona, ³ Gəogə GALAGI yeei ḡa ḡe da-loganiiti daaləḡəma, niiti ti dəbəiti su, sooti, ta soovalegiti, ta nəmeiti, ta nikeiti, ta baalagiti, ta boliiti. Toḡa ḡe ga dəfəi, é wola nəu. ⁴ Kele Gəogə GALAGI ḡa zeeḡaaḡweezu

ɔɛ Izelayele ná-toganiiti ba ta Ezipete nuiti ta-loganiiti. Niiti ti ga Izelayele nuiti tɔnɔi, gila kpalaa ge la zaa ti va.» ⁵ Ɔɔɔɔ GALAGI kui levea ba, é ɔɛ: «Lina, Ɔɔɔɔ GALAGI ɔa naa ɔɛ zooi zu.»

⁶ Ɔɔɔɔ GALAGI keeni ɔana nɔ, poluma voloi. Ezipete nuiti ta-loganiiti kpein ti zaani, keɛ sua ɔila kpalaa ge la ɔeni zaani Izelayele nuiti ta-loganiiti su. ⁷ Falaɔɔn keelai leveni ga ti gaazaɔagiti bo, pɛɛɛ, Izelayele ná-toganiiti gila kpalaa ge la ɔeni zaani. Falaɔɔn ɔigi baani, é la ɔeni beni Izelayele nuiti ba, ti va li.

Maanɔɔɔi lɔzitasiei:
Divologiti ti lo fai
nuiti ta suaiti ba

⁸ Ɔɔɔɔ GALAGI ɔeni Moize ta Aalɔn ma: «À yeelaave ga ɔigi losuve ma yuvui, Moize foɔe geezu velei Falaɔɔn ɔaazu. ⁹ Toɔa ɔɛ ga fufiligi, é vɛɛ Ezipete yooi pɛ ma, é ɔɛ ga divologi, é lo nuiti ta suaiti ba, é ɔula ti ma, Ezipete yooi zu ná pɛ.» ¹⁰ Ti fuului ma yuvui zɛɔeni, ti li, ti lo Falaɔɔn ɔakala. Moize foɔeni geezu velei, é ɔeni ga divologiti, keai ga kula ma anii nuiti ta suaiti ma. ¹¹ Molikulagiti ti la ɔeni zooni ti va va Moize ɔakala, tɔɔzei divologiti ba, mazɔɔɔ divologiti ti ɔeni molikulagiti ba, eɔevelei é ɔeni la Ezipete nuiti kpein ba. ¹² Ɔɔɔɔ GALAGI Falaɔɔn ɔigi baani, Falaɔɔn la ɔeni woiloni Moizeni ta Aalɔn wooi ma, eɔevelei Ɔɔɔɔ GALAGI bogai la Moize ma.

Maanɔɔɔi lɔfelasiei:
Sakɔtuiti puu vai

13 Góogó GALAGI ɣeni Moize ma: «Wuzegɛ ga sobuzobui, è li, è lo Falagón ɣakala. Da ɣɛɛzu ma: <Góogó GALAGI, Ebulu nuiti ta-GALAGI wooi ɣaa: Be nà-nuɓuseiti ba, ti li, naa ɣa a ke ti dèbi. 14 Mazóló niizu, nà vaazu ga maanogó vaiti kpein da ɓogó è laalogóma, ta da-wotigɛ nuiti daalogóma, ta da-nuɓuseiti daalogóma, naa ɣa a ke, è kwɛɛ ga kɛɣala nɔpɛ ge la ná eteai zu ná kpein. 15 Ni gè yeemaaleni, gè è loɣa ga saai, da-o, da-nuɓuseiti-yo, é ga wo ɲɛɛɛa etea. 16 Keɛ gè è yegɛ vulua, naa ɣa a ke, è nà-zɛbɛi ɣa, ta ti dàaseigi wo eteai zu ná pɛ. 17 Da ba, è da pele ɓesa nà-nuɓuseiti dii vai luɣó. 18 Naa ɣa é ba, lina, niima leɛi ma, nà sakɔtui vuuzu zeegaaɓa, nii kɛɣala nɔpɛ ge la de ɣɛeni Ezipete yooi zu, é zo naa ɓɛɛ volo ma, eyɛsu niizu. 19 Deɣemu, da-loganiiti makesu ɓɛɛna ga pagó, ta nii kpein é ga dónó, é è ya eteavɛ. Sakɔtui ɣa vaazu vuuzu nuiti kpein ma ta suaiti, niiti ti vaazu yɛsu eteavɛ, ti la loogfuni peɛiti bu, naati ta za.»

20 Falagón ná-botigɛ nuiti saama, niiti ti luani Góogó GALAGI laawooi va, naati ti ta-wotigɛ nuiti ta ta-loganiiti tɛni peɛiti bu ga gaazuvilei. 21 Keɛ niiti ti la ɣeni Góogó GALAGI laawooi ɓóni yiima, ti va ke ɣaazu ma ga faa, naati ti ta-wotigɛ nuiti ta ta-loganiiti zɛni eteavɛ.

22 Góogó GALAGI ɣeni Moize ma: «Yeemaale geególógi ɓo pelei, sakɔtui ɓu Ezipete yooi kpein su nuiti ma, ta suaiti, ta tufaiti kpein dɓɓaiti su, Ezipete yooi zu.» 23 Moize ná-tukpɔi leteni geególógi ɓo pelei. Góogó GALAGI tona kpunɛ tugi leveni, ta sakɔtui, geeɓadei yeini eteai zu. Góogó GALAGI sakɔtui vuuni Ezipete yooi zu. 24 Sakɔtui

vuuni, mainmain ɣeni saɣazu, geeɓadei da loo sakɔtuiti saama, gola yeeɣaabaani, keɣala la de ɣeeni Ezipete yooi zu, kaipa é ɣeeni ga ɓoɣo you. ²⁵ Sakɔtui vuuni, é zeelini Ezipete yooi kpein ma ga ɲoɗa, nii kpein é ɣeni eteave, é zo nuiti ma, é zeeli suaiti ma. Sakɔtui vuuni tufaiti kpein ma dɔɓɔiti su, é guluiti suɣologoloni dɔɓɔiti su. ²⁶ Keni nɔ ve Izelayele nuiti ti ɣeni ná, Gɔsen yooi zu, miná ɣa sakɔtui la ɣeni zeelini ná.

²⁷ Falagɔn Moizeni ta Aalɔn lolini, é ɣe ti ma: «Gè kotoi ɣea niizu. Gooɣo GALAGI ɣa solegai, nà-o, nà-nuɓuseiti-yo, gi la veeni. ²⁸ A Gooɣo GALAGI maanɛenɛna, nii a ke tona kpune tugi mina mɔ ɣula, ta sakɔtui mina mɔ vu. Nà besu wo va, wo li, nu la mɔ yeeviliga wo zu mɔnɔ.» ²⁹ Moize ɣeni ma: «Siɛgi zu gè ɣulazu la taai va, nà zeeiti teezu Gooɣo GALAGI ma. Tona kpune tugi maa ɣa leve, ta sakɔtui, naa ɣa a ke è kwɛɛ ga Gooɣo GALAGI ɣa po ge ga eteai. ³⁰ Kele gè kwɛɛ ga da-o, da-wotigɛ nuiti-yo, wo la de luazu Gooɣo GALAGI va.»

³¹ (Gezei ta wɔɔlezegi ti ɣologoloni, tɔzei wɔɔlezegi ɣulaa ɣeni de su ga niine, gezei vua ɣeni de ga niine. ³² Beleegi ta epotelegi ti la ɣeni ɣologoloni, tɔzei ti nekege.)

³³ Moize ɣulani Falagɔn vɔ be, é li taa voluve, é yeeiti teeɛni Gooɣo GALAGI ma, tona kpune gooi ta sakɔtuiti maaleveni, tonai la mɔ ɣeni vuuni zooi ma. ³⁴ Falagɔn kaai ma ga tonai, ta sakɔtui, ta tona kpune gooitɛ maalevea, é ɣeni nɔ ba, é da kotoi ɣe, é ɓoɣo ɣigi baani, tɔ-o, ná-botigɛ nuiti-yo. ³⁵ Falagɔn ɣigi baani, é la ɣeni beni Izelayele nuiti ba, ti va li, eɣevelei nɔ Gooɣo GALAGI puuni la Moize la, é bo.

10

Maanofɔi ɓsavasiɛi:

Kotogiti puu vai

¹ Gooɔɔ GALAGI ɔɛni Moize ma: «Li Falaɔɔn ɔɔ be, mazɔɔɔ nà ɔa gè kigi ɔaai, ta ná-botigɛ nuiti zii, nii a ke gè nà-poogiti kula keɛma ti zaama. ² Toɔa ɔalaa ga è suɔula è-lointi ma, ta ti-lointi, pelei gè Ezipete nuiti sogai da, ta poogi ma ziiti gè ti ɔulaai keɛma ti zaama. Wa kwɛɛ naa maavele ma ga nà ga Gooɔɔ GALAGI.»

³ Moize ta Aalɔn ti liini Falaɔɔn ɔɔ be, ti ɔɛ ma: «Gooɔɔ GALAGI, Eɓulu nuiti ta-GALAGI wooi ɔaa: <Da yeɛsu ɔɛɛzu eyɛsu siɛgi ɔɛgele zu, ga è la ɔooɔ unmaayeida bè? Be nà-nubuseiti ba, ti li, naa ɔa a ke ti dɛbi. ⁴ Mazɔɔɔ ni è la ɔɛ keɛni, è va ɔɛ nà-nubuseiti ba, ti va li, weɛ, nà vaazu lina ga kotogiti ɔa-yooi zu. ⁵ Ta zooi maaɔɔɔle, nu la zooga é va zooi ɔa, ti anii mɔtaiti mi nii é ná, nii sakɔtui zegai wo ya, guluiti kpein ti ɔɛɛzu wo ve ɔɔɔiti su, ta naati kpein miizu. ⁶ Ta ɔa-veɛiti buulaave, ta ɔa-wotigɛ nuiti kpein ta-veɛiti, ta Ezipete nuiti kpein ta-veɛiti. E-ɔɛɛni, ta è-ɔɛɛni ti-ɔɛɛni ti la ɔɛni naa ɔɛɔala ɔaani, kaipa ti ɔulani, ti ɔa yɛnvu zooi nii zu, eyɛsu niima voloi.> » Moize voluaveni, é ɔula Falaɔɔn ɔɔ be.

⁷ Falaɔɔn ná-botigɛ nuiti ti ɔɛni ma: «Zunui nii ɔa ɔɛɛzu ga balii ɔale ade ve, eyɛsu siɛ kɔɛgele zu? Bena nui niiti ba, ti li, ti Gooɔɔ GALAGI ɔɛbi, ta-GALAGI. E la ɔɛ suɔwɛɛ ɔaa ga Ezipete undaa ɔana vili?» ⁸ Ti vaani volu ga Moize ta Aalɔn Falaɔɔn ɔɔ be, naa ɔɛ ti ma: «À li, wo Gooɔɔ GALAGI ɔɛbi. Keɛ ɔɛni ka ti liizu?» ⁹ Moize gooɔaavoteni, é ɔɛ ma:

«Gá liizu ga gá-nu niineiti ta gá-nu vobiti, gá liizu ga gi-loun zunuiti ta gi-loun anzanuiti, é vee gá-logani goiti ta ma wolaiti ba, mazoloo keni gi fetii gfula Goofo GALAGI lebi vaa ma.» ¹⁰ Falafoŋ gfeni ti ma: «Goofo GALAGI ye wo va, ni na bena wo va, wo li, wa-o, wo lointi-yo! A dama ga bofo, toozei maanofoi ga wo gfaiziezu! ¹¹ Kee é la gfezu gana! Zunuiti à li, wo Goofo GALAGI lebi, mazoloo naa ga wo maagaazaafaboni!» Ti ti beeni Falafoŋ vò be.

¹² Goofo GALAGI gfeni Moize ma: «Yeei maale Ezipete yooi maazu, nii a ke kotogiti ti va, ti vu Ezipete yooi zu, ti zoi ga lufaiti kpein mi, nii kpein sakotui zegai.» ¹³ Moize ná-tukpò maalen Ezipete yooi maazu, Goofo GALAGI vaani ga folo gfulazu vele viilei zoi zu, naama voloi pe ta ma bidii pe. Sobui, folo gfulazu viilei vaani ga kotogiti. ¹⁴ Kotogiti ti leeni Ezipete yooi kpein ga, ti vuuni Ezipete yooi ga adave pe, naa wola boini, é leve mungi va, koto ge la de moinni gana, kegala la mo gfa velela velei eyesu fo. ¹⁵ Ti zoi maave kpein segeni, zoi maabidini. Ti tufai kpein miini zoi ga, ta gulu waaiti kpein, nii kpein sakotui zeni ná. Daa undu gila kpalaa ge la gfeni yeni guluiti ga, anee tufaiti balaa doobiti su, Ezipete yooi kpein su.

¹⁶ Falafoŋ Moizeni ta Aalón lolini ga gaazuvilei, é ge ti ma: «Gè koto gfa Goofo GALAGI laalofoma, wa-GALAGI, ta wo laalofoma. ¹⁷ Kee na-kotoi zuvaaye na, niima gelei nò zu. Goofo GALAGI maanene be, wa-GALAGI, nii a ke é saa maanofoi nii maagooza bà niizu.» ¹⁸ Moize gfulani Falafoŋ vò be, é Goofo GALAGI maanene. ¹⁹ Goofo GALAGI vaani ga folo liizu vele viilei, gola yeejaabaai, é li ga kotogiti, é ti

vili Seeli Kpolofei wu. Kotogi gila kpalaa ge la ɣeni yeni Ezipete yooi ná tanɔpe. ²⁰ Kεε Ɔɔɔɔɔ GALAGI Falaɔɔn ɔ̄igi baani, Falaɔɔn la ɣeni beni Izelayele nuiti ba, ti va li.

Maanɔɔɔi laavuusiɛi:
Kpidii vεε vai Ezipete yooi ma

²¹ Ɔɔɔɔɔ GALAGI ɣeni Moize ma: «Yeei maale geeɔɔɔlɔgi vɔ pelei, kpidii vεε Ezipete yooi zu, kpidii nu yeei a vɔɔɔɔ ba.» ²² Moize yeei maalenii geeɔɔɔlɔgi vɔ pelei, kpidii vεeni Ezipete yooi zu ná pe, nii gola ɔ̄aaɔ̄iligi, naa ɔ̄eeni folo savagɔ laawu. ²³ Nu la ɣeni bɔɔla ɔ̄aazu, nu nɔpe ge la ɣeni zegeni zeizuvε folo savagɔ laawu. Kεε wozakalagi ɣeni adaɔveti pe, vε Izelayele nuiti ti ɣeni náti.

²⁴ Falaɔɔn Moize lolini, é ɔ̄e ma: «À li, wo Ɔɔɔɔɔ GALAGI lɛbi. Wo-lointi ta zoo ti vile wo volu, keni wa-logani goiti ta ma wolaiti nɔ ɔ̄a wa ti ye vε.» ²⁵ Moize gooɔaavoteni, é ɔ̄e ma: «Keni è gá-loganiiti ze gi ya, nii a ke gi zalaɔfai ti gala zalaɔfai kula Ɔɔɔɔɔ GALAGI vε. ²⁶ Gá liizu ga gá-logani bulugiti, ma voloka gila kpalaa ge la yeɔga, mazɔɔɔ toɔa gi ta zeɔezu, gi Ɔɔɔɔɔ GALAGI lɛbi la, gá-ƆALAGI. Eyεsu gi zeeli ná, gi la kwεε, nii lieɔɔi gá kula ga zalaɔfai Ɔɔɔɔɔ GALAGI lɛbi vai ma.» ²⁷ Kεε Ɔɔɔɔɔ GALAGI Falaɔɔn ɔ̄igi baani, Falaɔɔn la ɣeni keeni, é va be ti va, ti va li.

²⁸ Falaɔɔn ɣeni Moize ma: «Gula pò be! Dama ga bɔɔɔ, è va gàazu vε ɔ̄a mɔnɔ, mazɔɔɔ voloi da gàazu vεte da, da za.» ²⁹ Moize ɣeni ma: «È boga! Gè la mɔ è-ɔ̄aazu vε ɔ̄a pe.»

11

Maanɔɔɔ ɔaabelagi ma wooi wo fai

¹ Ɔɔɔɔ GALAGI ɔeni Moize ma: «Nà vaazu ga maanɔɔɔ ɔaabelagi Falaɔɔn vɔ ta Ezipete yooi. Naa a ɔeena, toɔa besu wo va, wo ɔula ve va. Siegi zu é besu la wo va ga wo li, toɔa wo be ve tete.

² Bɔe nuɔuseiti pɔ ga, zunui ɔilagilagi ta anzanui ɔilagilagi wali anɔnakaiti ta zanu anɔnakaiti fali seiɔɔɔi ma.» ³ Ɔɔɔɔ GALAGI keeni ɔana, eyesu nuɔuseiti ti ɔaazu unfe sɔlɔɔ Ezipete nuiti gaazu, Moize bɔɔɔi ɔeni ga nui nii unfemai ɔeni veezu be gola Ezipete yooi zu, Falaɔɔn ná-botigɛ nuiti zea, ta nuɔuseiti pe.

⁴ Moize ɔeni: «Ɔɔɔɔ GALAGI wooi ɔaa: «Kua zaamai ma yeedɛɔɔalɔi, nà vaazu, gè leve Ezipete yooi zu. ⁵ Doun zunu mɔungi kpein ka za Ezipete yooi zu, Falaɔɔn é zeini masa kpɔkpɔgi ɔa, é zo naa ná-doun zunu mɔungi ma, eyesu é zeeli botigɛ anzanui ná-doun zunu mɔungi ma, nii é moloji zigazu, eyesu é zeeli toganiiti ti-yivo zine mɔungiti kpein ma. ⁶ Kpee wola ɔa loo Ezipete yooi kpein su, nii keɔɔala la de ɔeeni kaipa, ta keɔɔala la mɔ ɔea pe. ⁷ Kele Izelayele nuiti pɔ be, nu la ɔite balaa gile bɔzɔ woomeniga nu ma, baa mu sua ma, naa ɔa a ke wo kwɛɛ ga Ɔɔɔɔ GALAGI zɔɔɔzu ɔeeve Ezipete va ta Izelayele.» ⁸ Naazu, da-wotigɛ nuiti kpein ta va, ti nɔkɔ bù, ti ɔe ma: «Gula ve va, wa nuɔuseiti pe, niiti ti è volu!» Naa voluma nà ɔula, gè li.» Moize ɔulani Falaɔɔn vɔ be ga ziiɔaawana wolai.

⁹ Ɔɔɔɔ GALAGI ɔeni Moize ma: «Falaɔɔn la woiloga wo-woo ma, naa ɔa a ke gè nà-maabele

vaiti ke ga mɔinda Ezipete yooi zu.» ¹⁰ Moize ta Aalɔn ti naama maabele vaiti kpein keeni Falagɔn gaazu, kele Gɔɔɔɔ GALAGI Falagɔn gɔgi baani, ɛ la beni Izelayele nuiti ba, ti va li, ti va gfula nɔ-zooi va.

12

Pake fetii bozei velei

¹ Gɔɔɔɔ GALAGI gɛni Moize ta Aalɔn ma, Ezipete yooi zu: ² «Niima alugi ga gɛ wo ve ga alugiti ma mɔungi, toga gɛɛzu wo ve ga konagi ma alu mɔungi. ³ A gɛ Izelayele vɛbei ma: «Niima alugi ma volo puugɔi ma, pɛleyeɛ gila baala zivo gila, baa koi gila baala zivo gila, naa ga wa kula. ⁴ Ni pɛleyeɛɛi lɔive baala zivoi ma, wa sege ti ve ta kobave gelei, egevelei nuiti tiegɔi la, wa baala zivoi naa gaagwe ga nii nu gilagilagi a zoo ɛ mi. ⁵ Toga gɛ ga baala zivoi, nii nɛɛvuzu la ba, ɛ ga ma zinei, ɛ kona gila kulaai. Wa zoo wo baala zivoi baa boli yivoi zege. ⁶ Wa make, wo da pɛte eyesu alugi ma volo puugɔ maazu naanisiɛi (14), Izelayele vɛbei kpein ka ti gɔdaaleve kpɔkɔi. ⁷ Wa ma namai zo, wo ta zie daamasagiti ma, maazuve ta kobave felegɔiti, ve a mi nɔ. ⁸ Naama bidii nɔ, wa ma zuai mi, mɔgai abui ga. Wa mi ta bului nii leve la su, ta tufa wanaiti. ⁹ A mina ma undu mi, baa wo va gili ziei wu, kele toga mɔ abui ga, nɔungi vɛɛ ma begaiti ba ta koozu aniiti. ¹⁰ A mina tanɔpe ze nɔ sobu va zeeli. Ni ta a yena nɔ sobui zeeli, wa naa gala. ¹¹ Wele velei wa mi la: saamaɣiligi ga gɛ wo zaama, wa-zavalagiti ti gɛ wo-gɔgɔiti ga, wa-lukpɔi gɛ zoni wo ya. Wa mi ga gaazuvile. Gɔɔɔɔ GALAGI nɔ-Pakegi ve. ¹² Naama bidii, nɔ ziezɔ Ezipete yooi zu, gɛ Ezipete yooi zu

loun zunu mɔungiti kpein paa, é zo nuiti ma, é li toganiiti pɔ. Nà Ezipete yooi ná-galagiti kpein tukpɔɔfaaleve. Nà ga Gɔɔɔɔ GALAGI. ¹³ Namai ɔa ɔe ga poogi wo ve peleiti ma, ve wa ɔe ná. Nà namai ɔaana, nà buɔe wo maazu, maanɔɔ la zeelia wo ma, nii a wo ɔologolo, siegi zu gè vaazu Ezipete yooi loɔazu la.

*Bului nii leve la su,
naama vetii*

¹⁴ « Naama voloi ɔa ɔe wo ve ga ɔizesui, wa ma ɔoozunɛei wo Gɔɔɔɔ GALAGI lebi vaa ma, é ɔe ga ɔɔɔɔ tɔgi, wo-mavofodaiti kpein be. ¹⁵ Folo lofela laawu, wa ye bului miizu, nii leve la su. Folo mɔungi ma, wa levei ɔula wa-veleiti bu tete, mazɔɔ, nu nɔpe a bului miina, nii levei su, é zo folo mɔungi ma, é li folo lofelasiei bɔ, naa be ka leve Izelayele va. ¹⁶ Folo mɔungi, wa gaaleba padegai wo, dofelasiei wa gaaleba padegai wo. Nu nɔpe ge la boti nɔpe kea naama voloiti su. Wa zoo nɔ wo nu ɔilagilagi ná-daamianigi bete. ¹⁷ Bului nii leve la su, wa naama veti voloi make, mazɔɔ naama voloi boɔɔi nɔ ɔa gè wa-nu bulugiti kulazu la Ezipete yooi va, wa naama voloi make, é ɔe ga ɔɔɔɔ tɔgi, wo-mavofodaiti kpein be. ¹⁸ Alugi ma mɔungi, ma volo puugɔ maazu naanisiɛi (14) ma boɔɔi, wa buluiti mi nii leve la su, eyesu folo vuufelegɔ maazu ɔilasiei (21) ma boɔɔi. ¹⁹ Folo lofela laawu, leve nɔpe ge mina ɔa wa-veleiti bu, mazɔɔ nu nɔpe a bulu miina levei su, naa be ka leve Izelayele vebei va, é ɔeni ga seikɔɔma nu ɔaa zou loun. ²⁰ A mina bulu mi nii levei su. Adaveti kpein wo zeini náti, wa buluiti mi nii leve la su.» »

*Maanɔŋɔi vuusiɛi:
Doun mɔungiti saa vai*

²¹ Moize Izelayele ɣewolaiti kpein tolini, é ɣe ti ma: «À li, wo togani goi zeɣe wa-veleyeɣeiti be, wo paa Pakegi vaa zu. ²² Wa ɣizɔɔpe tufa bifɔgi zeɣe, wo dɔ namai wu, nii é ɣeezu kokoi zu, wa kokoi zu namai zie daamasagiti ma, maazuve ta kobave felegɔiti. Wo tanɔpe ge mina ɣula ná-pelei wu eyesu sobui zeeli. ²³ Siɛgi zu Ɔɔɔɔ GALAGI vaazu ziezɔ la Ezipete yooi zu, ga é paai wo, a namai ɣaana daamasagiti ma, maazuve ta kobave felegɔiti, Ɔɔɔɔ GALAGI ɣa buɗe kpogi maazuve, é la bega faa zuɣologolo geezuɣeelai va, é va le wa-veleiti bu, é va wo vaa.

²⁴ «Wa niima vai make kpaan ɔɔɔɔ ve ta wo-lointi be eɣe tɔgi eyesu ɔɔ. ²⁵ Siɛgi zu wo leezu la zooi naa zu, nii Ɔɔɔɔ GALAGI feezu wo ve, eɣevelei ná-minazefegi la, wa make niima vai ma. ²⁶ Siɛgi zu wo-lointi ta ɣena la wo ma: «Niima vai voluve ɣa wo ve ga begele?», ²⁷ wa goɔɣaavotegi ve, wo ɣe ma: «Pakegi ma zalaɣai ve, Ɔɔɔɔ GALAGI lebi vai ma, nii é buɗeni Izelayele nuiti ta-veleiti maazu Ezipete yooi zu, siɛgi zu é Ezipete nuiti paani la, é ada-veleiti make.» » Nuɓuseiti ti maayeini, ti nɔko. ²⁸ Izelayele nuiti ti liini, ti naa ɣe, eɣevelei Ɔɔɔɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ta Aalɔn ya.

²⁹ Kua zaamai, Ɔɔɔɔ GALAGI doun zunu mɔungiti kpein paani Ezipete yooi zu, é zo Ezipete masagi Falaɣɔn ná-doun zunu mɔungi ma, é li kasoɣa nui ɔɔ, naa ná-doun zunu mɔungi, ta toganiiti ti-yiɔo zine mɔungiti kpein. ³⁰ Falaɣɔn wuzegeni kpidii, tɔ ve, ná-botigɛ nuiti kpein be, ta

Ezipete nuiti kpein. Kpee wolaiti ti looni Ezipete yooi zu ná kpein, mazɔɔ pɛɛ ɔila kpalaa ge la ɔeni ná, ɔe nu la zaani ná.

³¹ Naama bidii nɔ zu, Falagɔn Moizeni ta Aalɔn lolini, é ɔe ti ma: «À wuzefe, wo ɔula nà-nubuseiti saama, wa Izelayele nuiti. A li, wo Ɔoɔɔ GALAGI lɛbi, eɔvelei wo boni la. ³² A wa-logani goiti sefe, ta wa-logani wolaiti, eɔvelei wo boni la. A li, à tuya loo nà balaa bè.» ³³ Ezipete nuiti ti ɔeni bɔizu nubuseiti da, ti balani ga ti ɔula zooi va, mazɔɔ ti ɔeni ɔeezu ma: «Gi kpein gi undaa ɔana vili.»

³⁴ Nubuseiti ti liini ga ta-bulu vukɔ ɔaayɔgai, nii é la ɔeni de bokoloni. Ti bulu vukɔ ɔaayɔ anɔakaiti maaveleveleni ta-zefeiti su, ti ti la ɔmaveti. ³⁵ Izelayele nuiti ti naa ɔeni, nii Moize boni ti ma: ti wali anɔakaiti falini Ezipete nuiti ma, ta zanu anɔakaiti, ta sefeiti. ³⁶ Ɔoɔɔ GALAGI keeni ɔana eyesu nubuseiti ti ɔaazu unfe solɔ Ezipete nuiti gaazu: nii ti falini ti ma, ti naa veeni ti ya. Ti naati kulani Ezipete nuiti zea, ti ti maavo.

Izelayele nuiti kula vai *Ezipete yooi va*

³⁷ Izelayele nuiti ti zegeni Lamesese, ti li Sukɔte. Zunuiti ti ɔeni ziezu ɔɔɔ, naati ti ɔeni ga nu waaundɔzita (600 000) ɔɔɔala, doungoiti ta anzanuiti ti la naama ɔaalugi zu. ³⁸ Nui ma zii laali-taaligi kpein ge vileni ti volu, toganii wola mɔinni ti ya, ma goiti ta ma wolaiti. ³⁹ Ti bulu ɔelɔvelegiti mɔni, nii lɔve la su, ga bulu vukɔ ɔaayɔgai, ti zegeni la Ezipete yooi zu, é la ɔeni bokoloni, mazɔɔ ti ti beeni Ezipete yooi zu, ti la bena neke, ta ti la ɔeni

zooga daamiani kpεtezυ ɔɔɔ υε, nii ta mi velela velei.

⁴⁰ Yeegεgalai lieɔi Izelayele nuiti ti keeni Ezipete yooi zu, naa ɔeni ga kona unnaanigo kona vuusavago (430). ⁴¹ Kona unnaanigo kona vuusavagoi (430), naama ɔona pileda voloi no ɔa, Gooɔɔ GALAGI na-nubuse bulugiti kpein ti ɔulani la Ezipete yooi va. ⁴² Yeei Gooɔɔ GALAGI ti ɔulani la Ezipete yooi va, e niigaazuɔai ɔeni naama bidii. Izelayele nuiti ta ti-mavofodaiti kpein balaa, keeni ti niigaazuɔai ɔe naama bidii, Gooɔɔ GALAGI lebi vai ma.

Togi e lo Pakegi ɔula vai va

⁴³ Gooɔɔ GALAGI ɔeni Moize ta Aalɔn ma: «Wele togi va, Pakegi ma vaa zu: Wεen ɔila kpalaa mina ma anii ta mi. ⁴⁴ Duɔi kpein nii geyaai ga walii, ta tatigai pelevolu, toɔa zoo e ta mi. ⁴⁵ Seikooɔma nui ta botige nui e zalazu, naati ti mina ta mi. ⁴⁶ Wa mi pelei no wu. A mina ɔula ga ma zuai tanope pelei va. A mina ma ɔaei tanope gale. ⁴⁷ Izelayele vebei kpein ka Pake fetii ɔula. ⁴⁸ Ni wεin e zeini wo ɔooɔma, naa ɔa po e Pake fetii ɔula Gooɔɔ GALAGI υε, keeni zunu kpein e na-pelei wu, ti lati pelevolu, naazu toɔa va, e fetii ɔula. Toɔa ɔe naazu eɔe zou loun, kele tatipelevolulala nu nope ge mina ta mi. ⁴⁹ To gilagi naa no ɔa e zeizu zou loin ma, ta seikooɔma nui.»

⁵⁰ Izelayele nuiti ti keeni ɔana no, eɔevelei Gooɔɔ GALAGI devei veeni la Moize ta Aalɔn ya. ⁵¹ Naama voloi ɔooɔi no ɔa, Gooɔɔ GALAGI Izelayele nuiti kulani la Ezipete yooi va, eɔevelei ti-ma bulugiti ti zeini la kpasu ga pagɔ.

13

Devei é lo Pakegi ta doun mɔungiti ta-vai va

¹ Góogó GALAGI bɔeni Moize vɔ, é gɛ ma: ² «Doun zunu mɔungiti kpein fe bɛ, niiti ta zɔɔɔ Izelayele nuiti saama, nuɔuseiti ta toganiiti. Ma mɔungiti kpein Izelayele nuiti pɔ bɛ, ta ga nɔnɔ.»

³ Moize gɛni nuɔuseiti ma: «À gɛze naama voloi zu, yeei wo gɔlani la Ezipete yooi va, duɔla vɛɛi wu, mazɔɔɔ Góogó GALAGI ná-zeeɔaabaai gɛ é wo gɔlani la. Nu mina bului mi nii levei su. ⁴ Wa gɔlazu za Ezipete yooi va, molo gɔlasu alugi ma, wo li. ⁵ Siɛgi zu Góogó GALAGI lɛɛzu la ga woye Kanaan nuiti ta-yooi zu, ta Gɛte nuiti, ta Amɔɔɔ nuiti, ta Geeve nuiti, ta Yeeɔuse nuiti, nii é ma gɔnai woni wo-mɛmɛwolani bɛ ga é fe wo vɛ, vɛ nɔnɔi ta kɔin gulɔi vɔvɔvɔaai ná, wa niima lebiyai ve Góogó GALAGI vɛ, niima alugi bɔɔɔi nɔ ma. ⁶ Folo lɔfela laawu, wa gɛ buluiti miizu nii levei la su. Folo lɔfelasiɛi ma, fetii gɛ gɛ Góogó GALAGI lebi vaa ma. ⁷ Wa buluiti mi folo lɔfela laawu, nii levei la su. Bului nii levei su, naa mina gɛ wo-zeizuvɛ, nu mina levei gɛ wo vɔ bɛ wa-yooi gɛ ná pɛ.»

⁸ «Naama voloi zu, wa suɔgula wo-loun zunui ma ga: «Toɔa ga naama vai, nii Góogó GALAGI kɛni bɛ, siɛgi zu gɛ gɔlani la Ezipete yooi va.» ⁹ Toɔa gɛ wo vɛ wo-yeei va ga poogi, ta tookisui wo-lovalavɛ, naa gɛ a ke Góogó GALAGI ná-tɔgi gɛ wo-laavɛ, mazɔɔɔ Góogó GALAGI wo gɔlavɛ Ezipete yooi va ga ná-zeeɔaabaai. ¹⁰ Wa niima levei zo, wo kɛ ma yeeɔɔgalai ma kona-o-kona.»

11 «Siɛgi zu Gɔɔɔɔ GALAGI lɛɛzu la ga woye Kanaan nuiti ta-yooi zu, eɣɛvelei é ma ɣonai woni la wo vɛ, ta wo-mɛmɛwolani bɛ, ga toɣa vaazu feezu wo vɛ, 12 wa doun zunu mɔungi kpein fe Gɔɔɔɔ GALAGI vɛ, anɛɛ toganiiti ti-yivoi ma mɔungiti ti sɔɔɔsu, ma zineiti ta ga Gɔɔɔɔ GALAGI nɔnɔ. 13 Wa soovale zivo mɔungi kpein unmɔɔ ga baala zivoi. Ni wo la unmɔɔni, wa kɔtɔɣavɛ wolo. Wa doun zunu mɔungi kpein unmɔɔ, wo-loun zunuiti saama. 14 Siɛgi zu wo-loun zunuiti ti wo ɣaazaɣasu la lina ɣa lina, ga: «Naa voluvɛ ɣa ga bɛgele?», wa goɔɣaavote ga: «Gɔɔɔɔ GALAGI ná-zeeɣaabaai maavele ɣa é ade ɣulani la Ezipete yooi va, duɔla vɛlei wu. 15 Tɛi Falaɣɔn ɣɛni ɣɛɛzu ga kikpaai, ga é mina bɛ ade va, de va li, Gɔɔɔɔ GALAGI doun zunu mɔungi kpein paani Ezipete yooi zu, é zo nuiti ti-loun zunu mɔungiti ma, é li suaiti ti-ma yivo zine mɔungiti pɔ. Naa ɣa é kɛɛzu, ade ma zine mɔungiti kpein kulazu la ga zalaɣai Gɔɔɔɔ GALAGI vɛ, ta de doun zunu mɔungiti kpein unmɔɔsu la.» 16 Toɣa ɣɛ eɣɛ poogi wo-yeei va, ta wo-lovalavɛ, mazɔɔɔ Gɔɔɔɔ GALAGI ade ɣulani Ezipete yooi va ga ná-zeeɣaabaai.»

*Seeli Kpoloɣɛi maazubudɛ vai
Izelayɛle nuiti bɛ*

17 Siɛgi zu Falaɣɔn bɛni la nubuseiti ba ga ti li, GALA ge la ɣɛni liini ga tiye Filiseti nuiti ta-yooi zu vɛle, anɛɛ ni naa wola maaɔɔɣani, mazɔɔɔ GALA ge ɣɛni ɣɛɛzu ma: «Nubuseiti ti iɣɔ ka leve, ti ɣale ma Ezipete yooi zu, ta ɣɛna kɔɔi ɣaa.» 18 Kɛɛ GALA ge ti ɣaagaleni ma, é li ga tiye ga tevebai zu vɛlei, Seeli

Kpolodei ɔɔ pelei. Izelayele nuiti ti ɣulani Ezipete yooi ɔa, ti ɣasɔɣiliai ga pagɔ.

¹⁹ Moize Zozefe ma ɣaeiti segeni ya, mazɔɔɔ Zozefe ɣeni Izelayele ná-doun zunuiti ma: «À ɣonana, wo ɣɛ, GALA ka ɔaazu ɔɔsu wo ɔa, wa le ga mà ɣaeiti ya, wo ti maagooza ɔe ɔa.»

²⁰ Ti zegeni Sukote, ti li, ti ɔu Etame tevebai laave.

²¹ Ɔooɣɔ GALAGI ɣeni liizu ti luɣɔ foloi tonabiingi zu, é lo ti luɣɔ pelei zu, ta kpidii é lo ti luɣɔ ga abuzogi, é ti maagala, naa ɣa a ke ti zie folo ɔee kpidi ɔa. ²² Tonaabiingi la ɣeni zegezu nuɔuseiti tuɣɔ foloi laawu, abuzogi balaa la ɣeni zegezu ti luɣɔ kpidii laawu.

14

Falaɣɔn ná-kooɔbeiti pile fai Izelayele nuiti polu

¹ Ɔooɣɔ GALAGI ɔɔeni Moize ɔɔ, é ɣɛ ma: ² «Ɔɔe Izelayele nuiti pɔ ga ti ɣale ma, ti ɔu Pi-Ɔaɣilote ɣakalave, Migeɔɔle ta kpolodei ti yɔɣɔzuɔe, Baale-Sefon letemave. Naama adave letemave ɣa wa ɔu ná, kpolodei ɣobave. ³ Falaɣɔn ɣa ɔaazu ɣeezu ma: «Izelayele nuiti ti loa ya zooi zu, tevebai ti maaboolega.» ⁴ Nà Falaɣɔn ɣigi ɔaazu, toɣa ɔaazu ɔilesu ti ɔolu, keɛ ná ɔaazu lebiyai zɔɔɔsu ga Falaɣɔn ta ná-kooɔbeiti maavele. Ezipete nuiti ta kwee ga ná ga Ɔooɣɔ GALAGI.» Izelayele nuiti ti keeni ɣana nɔ.

⁵ E woni Ezipete masagi ma ga Izelayele nuɔuseiti ti vela. Názu ɣa Falaɣɔn ná-kisiei ta ná-botiɣɛ nuiti ta-ɣisiei latini la, é lo nuɔuseiti ta-vai ɔa. Ti ɣeni ma: «Leeni ɣa ade keai, ga de ɔe fai

Izelayele nuḅuseiti ba, ti li, da-wotiiti ti la mɔ ɖea?»
 6 Falaɖɔn ná-wotoloji ɖevele βeteni, é ná-kɔɔvebei vile volu. 7 E wotolo biin gola undɔzita (600) zegeni ta Ezipete wotoloiti kpein, kɔɔɖɔ nuiti ti ɖeni ti zu ga nu zavasavagi. 8 Gɔɔɖɔ GALAGI Ezipete masagi Falaɖɔn ɖigi baani, Falaɖɔn vile Izelayele nuiti polu. Izelayele nuiti ti ɖulani ga zebɛi. 9 Ezipete nuiti ti vileni ti volu, sooiti kpein, ta Falaɖɔn ná-wotoloiti, ta ná-soo bizɛ zalavusuiti, ta ná-kɔɔbɔgi, ti zeelini ti ma, názu ti vuuni kpolodei ɖobave, Pi-Gaɖilɔte vele, Baale-Sefon letemave.

10 Falaɖɔn ɖeni maabuɖazu ti va. Izelayele nuiti ti ɖaazuwuzegeni, wɛɛ Ezipete nuiti ba, ti vaazu ti volu velei. Izelayele nuiti ti wola luani, ti kpeei looni, ti woɔɖula Gɔɔɖɔ GALAGI ma. 11 Ti ɖeni Moize ma: «Kabayeɖea ti la Ezipete yooi zu ba, è vaazu ga giye ga gi za tevebai zu? Lee ɖa è keai ga giye, è ɖulazu ga giye Ezipete yooi va? 12 Naa laade gi βena bo è ma Ezipete yooi zu ba ga: «Gi ye ná, gi botii ɖɛ Ezipete nuiti be?» Mazɔlɔɔ fizɔge gi ma ga gi botii ɖɛ Ezipete nuiti be, é leve gi zaa vai va tevebai zu.» 13 Moize nuḅuseiti gooɖaavoteni, é ɖɛ ti ma: «À mina lua. A ye zeini ve, wo wɛɛ, velei Gɔɔɖɔ GALAGI vaazu wo ɖizosu la za. Mazɔlɔɔ Ezipete nuiti wo ti ɖaazu za, wo la mɔ ti ɖaa eyɛsu pɛ. 14 Gɔɔɖɔ GALAGI ɖa kɔɔi ɖɔ wo ve. Wɔun, à ná lei tɔn.»

15 Gɔɔɖɔ GALAGI ɖeni Moize ma: «Lee vaa zu è woɔɖulazu mà ga kpeei? Bɔɛ Izelayele nuiti pɔ, ga ti da nɔ li. 16 Dɔun, da-lukpɔi wuzeɖe, yeemaale kpolodei ma, è bali su. Izelayele nuiti ta lɔɔzu kpolodei zaamave ga ɖɔɖɔa vɔɔi. 17 Nɔun

nà, nà vaazu Ezipete nuiti kigi baazu, ga ti vile ti volu. Nà vaazu lebiyai zolòosu Falaḡon ta ná-kòòḡgi ná-faa zu, ta ná-wotoloiti, ta ná-soo bize zalavusuiti. ¹⁸ Ezipete nuiti ta kwεε ga nà ga Ḣooḡḡ GALAGI, siḡgi zu Falaḡon ta ná-wotoloiti ta ná-soo bize zalavusuiti, ta nà-lebiyai ḡulana la kelema.»

¹⁹ GALA ná-geezuḡeelai nii é ḡeni liizu Izelayele vebei luḡḡ, naa leveni ga ti volu velei. Tonaḡiingi zegeni balaa ti ḡakala velei, é li, é lo ti volu velei. ²⁰ E loni Ezipete nuiti ta-vebei ta Izelayele nuiti ta-vebei ti zḡḡzuvε. Tonaḡiingi ḡeni ga kpidi bḡii gilazu velei vε, ta é da wozaḡala kpidii zu zḡola velei vε. Ti la ḡeni maabuḡani bḡḡḡ va ḡegelein kpidii.

²¹ Názu ḡa Moize yeemaaleni la kpolodei ma, Ḣooḡḡ GALAGI kpolodei ḡaaḡaleni ma kpidii ḡegelein ga folo ḡulazu vele viilei, nii gola yeḡḡaaḡaa. E kpolodei vḡoni, ziei vali su. ²² Izelayele nuiti ti lḡoni kpolodei zaamave ga ti-ḡḡḡa vḡai. Ziei ḡaalεeni ba, é ḡε ga sigi ti-yeezazuvε ta ti-ḡḡvεzuvε. ²³ Ezipete nuiti ti vileni ti volu kpolodei zaamave ga Falaḡon ná-sooiti kpein, ta ná-wotoloiti, naa vεε ná-soo bize zalavusuiti ba. ²⁴ Ma ḡeelaalaosuvε sobui, Ḣooḡḡ GALAGI yeni abuzogi ta tonaḡiingi letemave, é weleni Ezipete nuiti ma bulugi va, é Ezipete nu bulugiti ke wuulee. ²⁵ E ta-wotoloiti kḡḡiti kulani ba, ti zie vai ba. Ezipete nuiti ti ḡeni ma naazu: «Ade vela Izelayele nuiti ba, mazolḡ Ḣooḡḡ GALAGI ḡa kḡi ḡḡzu ti vε de laalḡḡma.»

²⁶ Ḣooḡḡ GALAGI ḡeni Moize ma: «Yeei maale kpolodei ma, ziei ḡa ḡaaḡalesu ma Ezipete nuiti ma, ta ta-wotoloiti, ta ta-zoo bize nuiti.» ²⁷ Moize

yeemaaleni kpolodei ma. Sobui zeelizuve, kpolodei vaani daazuve volu. Ezipete nuiti ti bizeni maabuɗazuve ti va, keɛ Ƴooɗo GALAGI Ezipete nuiti tooni kpolodei zaamave. ²⁸ Ziei ɗaafaleni ma, é wotoloiti maabɔɔle, ta soo bize zalavusuiti, ta Falagɔn ná-kɔɔɔgi kpein. Niiti ti laani kpolodei zaamave Izelayele nuiti polu vele, gila kpalaa ge la ɗeni ɗulani. ²⁹ Keɛ Izelayele nuiti ti zieni ga ɗɗɔa vɔɔiti kpolodei zaamave. Ziei ɗaaleeni ba ege sigigi, ti-yeezazuve ta ti-ɗovezuve.

³⁰ Naama voloi Ƴooɗo GALAGI Izelayele ɗizoni, é kula Ezipete nuiti zea. Izelayele Ezipete nuiti ma voomaiti kaani laani kpolodei laave. ³¹ Izelayele Ƴooɗo GALAGI ná-zeeɗaabaai ɗaani, é keeni Ezipete nuiti daalɔɗma. Nuɓuseiti ti luani Ƴooɗo GALAGI va. Ti ɗidaaleveni Ƴooɗo GALAGI ma, ta ná-botigɛ nui Moize.

15

Unmɔɔ guyei

¹ Názuve, Moize ta Izelayele nuiti ti niima wuyei looni Ƴooɗo GALAGI ve, ti ɗɛ ma:

«Nà guyei loozu Ƴooɗo GALAGI ve, mazɔɔ é ná-fɔnifaamai ɗulave keɛma, é sooi ta kpize nui viliga kpolodei wu.

² Ƴooɗo GALAGI ɗa ga sùvikei ta nà-maamuse wuyeyiti ma ungi,

toɗa é ga nà-kizogi.

Toɗa ga nà-GALAGI, nà bɔɔɔ.

Toɗa ga kèe ná-GALAGI, nà maamusezu.

³ Ƴooɗo GALAGI ɗa ga kɔɔɗulubai.

Daaseigi ɗa ga Ƴooɗo GALAGI.

4 E Falaḡon ná-wotoloiti ta ná-kəəbəgi viliga kpolođei wu, ná-kəəḡuluḡa ḡezeti maabəlega Seeli Kpolođei wu.

5 Zie lakpatakpagiti ti ti maabəleni, ti yeini ziei ḡomaveti eḡe kətui.

6 Ee, Ḣoḡḡ GALAGI, è-yeezai maayikiḡe ga suvikei. Ee, Ḣoḡḡ GALAGI, è-yeezai ḡa é è zili nui ḡaayəni.

7 Ee, è ḡaazu unfegi wəəḡə!

Da naati tokasu, niiti ti wuzeḡezu è laaləḡoma, ḡa yeeḡesu ḡa-yiiḡaawana wolai va, é ti ḡala eḡe kpakui.

8 Ziei ma zigigiti ti loni ga è-zokpa zu viileiti maavele.

Ziei ḡaaləeni ba eḡe sigigi, paliiti ti ḡaani kpe kpolođei zaamave.

9 Sili nui ḡeni ḡeəzu ma: «Nà vile ti volu, ḡè ti zo.

Nà ta-naavoloi ḡaḡḡe, ḡè ta mi.

Nà boḡa zəkpəi məen, ḡè yeei vee ti ma.»

10 E laavuuvuuni, kpolođei ti maabəleni.

Ti ḡeni loozu eḡe kena kpui ziei wu, ti wola yeeḡaabaai.

11 Ee, Ḣoḡḡ GALAGI, ḡe ḡa é ga è ḡevele galagiti saama?

Ḣe ḡa é ga è ḡevele, maayikiai ḡadedai zu, ḡaazu unfegi ḡe, maamusei zoloogai ma, é laavəə vaiti keəzu?

12 E yeezai maaleninə, zoi gi ḡee nuiti kpəle.

13 Nuḡuseiti é ti unməni, è loni naati tuḡḡ ga ḡa-woḡeḡiladai, ḡa losu ti luḡḡ ga è-zuvikei, è li ga tiye è-zeizu ḡadegai.

14 Nuḡuseiti ti mənini, ti zuḡali,

dualuagi Filiseti nuiti soga.

¹⁵ Edome ɔfundigɔiti sasu ɔa ɔbalizu, sasuɔalii Moabe ɔɔɔɔfuluɔaiti soni, Kanaan ze wo nuiti ɔɔɔɔzulevea.

¹⁶ Maalua vai ta dualuagiti ta zeeli ti ma.

E-yeelokoi ná-bɔɔɔɔi maaɔvele ma, ta ɔɔɔɔzu ga ɔɔɔɔoiti eɔɔɔɔ kɔtui,

ee, ɔɔɔɔɔ GALAGI, eyesu ɔa-nuɔɔuseiti ti leve, ɔa-nuɔɔuseiti è ti ɔɔɔɔyaa.

¹⁷ Da liizu ga tiye, è ti ze ɔa-ɔɔɔɔzei ma,

ee, ɔɔɔɔɔ GALAGI, aɔaɔve è ná ɔɔɔɔɔ ga è-zeizuɔve, ee, Maliɔɔii, seizu ɔaɔɔɔɔgai, nii è-yeeti ti kɔɔɔɔɔni.

¹⁸ ɔɔɔɔɔ GALAGI ɔa masadai ɔɔɔɔzu eyesu ɔɔɔɔ.»

¹⁹ Mazɔɔɔ Falagɔn ná-sooiti, ta ná-wotoloiti ta ná-soo ɔize zalaɔusuiti ti ɔɔɔni kɔɔɔɔɔɔɔi zaamaɔve. ɔɔɔɔɔ GALAGI kɔɔɔɔɔɔɔi ɔaɔɔɔale ma ti ma, keɔe Izelayeɔe nuiti ti zieni ga ɔɔɔɔɔa vɔɔi kɔɔɔɔɔɔɔi zaamaɔve.

²⁰ Miliyame é ga GALA goo wo anzanui, Aalɔn baazeelai, tamadegi zɔɔɔɔni. Anzanuiti kɔɔɔni ti vileni polu ga tamadegiti, ti da kuai wo.

²¹ Miliyame ɔɔɔni guyei laazosu, é da ɔɔɔ ma:

«À guyei loo ɔɔɔɔɔ GALAGI ɔve, mazɔɔɔ é ná-bɔɔɔɔɔlɔlai ɔɔɔla keɔema,

é sooi ta kɔɔɔɔɔ nui viliga kɔɔɔɔɔɔɔi wu.»

IZELAYE LE NUITI TA-ZIEI TEVEBAI ZU

(15:22--18:27)

Mala ɔɔi vɔ be

²² Moize liini ga Izelayeɔe nuiti, ti zeɔe Seeli Kɔɔɔɔɔɔɔi vɔ be. Ti Suul tevebai zu velei zɔɔɔni, ti zieni tevebai zu ga folo savagɔ, ti la ɔɔni zie ɔaani ɔɔɔɔɔɔɔni.

²³ Ti zeelini Mala, keɛ ti la ɟeni zooni, ti va Mala ɔei ta bɔle, tɔzei é wanani. Naa ɟa é keeni, naama laaseigi veeni ba ga Mala (nii poluve ga «wanave»).
²⁴ Nuɔuseiti ti zelii loni Moize ma, ti ɟe ma: «Leeni ɟa gá kpɔle?»
²⁵ Moize woogulani Gooɟo GALAGI ma. Gooɟo GALAGI gului ta leeni la. E ma buɟai ta vilini ziei wu, ziei neeni.

Miná ɟa Gooɟo GALAGI tɔgiti ta deveiti feeni ná-nuɔuseiti zea ná. Miná ɟa é ti voluɟulani ná. ²⁶ E ɟeni ma: «Ni wa woilona gɔo ma ga pagɔ, nɛi gè ga Gooɟo GALAGI wa-GALAGI, ni wa naa ɟena, nii solegai gàazu, ni wa woilona nà-deveiti ma, ta ni wa nà-tɔgiti kpein sona, gè la seeɔeiti taɟila kpalaa pea wo va, nii gè peeni Ezipete nuiti ba, mazɔɔ nà ga Gooɟo GALAGI, nii é wo ɟedesu.»

²⁷ Ti zeelini Elime, ve zieun puugɔ maazu felegɔ (12) ɟeni ná, ta dɔɔ wulu vuulɔfela (70). Ti vuuni miná zielave.

16

Manegi ta kakalogiti

¹ Izelayele vebɛi kpein ge zɛɟeni Elime, ti li, ti zeeli Sin tevebai zu, nii é Elime ta Sinayi ti yɔɟɔzuve, folo puugɔ maazu lɔlusiei (15) ma, alugi velesiei ma, ti ɟulaai ma Ezipete yooi va. ² Izelayele vebɛi kpein ge zelii loni Moize ta Aalɔn ma tevebai zu. ³ Izelayele nuiti ti ɟeni ti ma: «Leeni vaa zu gi la zaani Gooɟo GALAGI yeezu Ezipete yooi zu, siegi zu gi ɟeni la sua liɟiiti koba, siegi zu gi ɟeni la bului miizu, gi yiɟo kpe? Keɛ wo vaave ga giye tevebai niizu ga wo bebɛi nii kpein paa ga pului.»

4 Góogɔ GALAGI ɣeni Moize ma: «Nà vaazu bului vuuzu, é zeđe geezuve. Nubuseiti ta vaazu ɣulazu, ti da zeve folo-o-folo nii lieɔi a kula ɣe, naa ɣa a ke gè ti voluɣula, gè pete ni ta zie ga nà-tɔgi, ɔaa ni ti la ziaa la. 5 Folo ɔzitasiei, siegi zu ti naa ɣevele ɔetezu la, nii ti vaazu la, nii ta da zeve folo-o-folo, toɣa ɣe ga ná zeizu felegɔi.»

6 Moize ta Aalɔn ti ɣeni Izelayele nuiti ma: «Za kpɔkɔi, wa vaazu kwɛesu ga Góogɔ GALAGI ɣa é wo ɣula Ezipete yooi va. 7 Sobu, wa Góogɔ GALAGI ná-ɔbiyai ɣa, tɔzei é wa-yelilomaiti menige, wo keai Góogɔ GALAGI laalɔɣma. Mazɔɔó gá ga leeni, wo zeli losu gi ma?» 8 Moize ɣeni ma: «Góogɔ GALAGI ɣa suai veezu wo ya za kpɔkɔi, wo mi, sobui é bului ve wo ya, wo mi, wo yiɣo. Góogɔ GALAGI zelilomaiti menige, wo ti ɣeai daalɔɣma, mazɔɔó gá ga ɔegele? Giya lei wa-yelilomaiti ti va ɣe ɣeezu gi laalɔɣma, Góogɔ GALAGI ɣa ti ɣeezu daalɔɣma.»

9 Moize ɣeni Aalɔn ma: «Bo Izelayele vebɛi ma, ga ti maabuɣa Góogɔ GALAGI va, mazɔɔó é ta-yelilomaiti menige.» 10 Siegi zu Aalɔn ɣeni ɔe zu la Izelayele vebɛi kpein pɔ, ti ɣaavoteni ga tevebai vɔ pelei, pete, Góogɔ GALAGI ná-ɔbiyai ɣulani keɔema tonaɔiingi zu.

11 Góogɔ GALAGI ɔeni Moize vɔ, é ɣe ma: 12 «Gè Izelayele nuiti ta-yelilomaiti menige. ɣe ti ma: <Kpɔkɔi wa suai miizu, sobui wa yiɣo ga bului, wa vaazu kwɛesu ga nà ga Góogɔ GALAGI, wa-GALAGI.>»

13 Kpɔkɔi, wɔniiti ti vaani, ti-ma zii ɣeai eɣe kakalogi, ti ti-vuuzuve maabidi. Sobui, nɔɔagi ɣeni veeni ti-vuuzuve maagoolii zu. 14 Siegi zu naama

nɔɔdagi ɲɛlɛni la, ani goi ta ɣɛni tevebai zu eɣɛ ani waa, eɣɛ kobe kolegi ma buun goiti, ɛ zooi ma. ¹⁵ Izelayele nuiti ti wɛlɛni ba, ti ɣɛ ɔɔɔɔ ma ti ɣilagilagi: «Leeni ɣa ga nii?» Mazɔɔɔ ti la ɣɛni kwɛɛ, nii ɛ ɣɛni de. Moize ɣɛni ti ma: «Bului ve ɔɔɔɔ GALAGI fea wo ya ga daamianigi. ¹⁶ Petɛ nii ɔɔɔɔ GALAGI deveai: ɛsɛ gilagilagi naa yɛvɛ, nii a zoloo ga nɔ-daamianigi, kɔɔɔ ganii ɲɛ gila nu ɣila, eɣɛvelei wa-nuiti tieɔi la. ɛsɛ ge ta zeɣɛ naati bɛ, niiti ti nɔ-seɣɛ ɣotai wu.» ¹⁷ Izelayele nuiti ti kɛɛni ɣana. Tanigaa ti zɛvɛni ga gola, tanigaa ma ti zɛvɛ ga tago. ¹⁸ Ti ɣɛni kɔɔɔsu kɔɔɔ gani zu, zɔi ɛ ɣɛni zɛvɛzu ga mɔinda, ɛ la ɣɛni vɔvɔvɔzu naa ya, zɔi ma ɛ ɣɛni tago nɔ yɛvɛzu, naa la ɣɛni valasu. ɛsɛ ge ɣɛni zɛvɛzu, ɛ zoloo nɔ nɔ-daamianigi ma.

¹⁹ Moize ɣɛni ti ma: «Nu nɔpɛ ge mina ta yɛ nɔ, ɛ va yɛsu sobui.» ²⁰ Nui tanigaani ti la ɣɛni woiloni Moize woo ma, ti ta yɛni nɔ eyɛsu sobui. Kɛɛ koegiti ti vuuni su, naa makugi ɣulani. Moize yiiɣaawanani naama nuiti ma. ²¹ Sobu ɣilagila, ɛsɛ ge ɣɛni naa yɛvɛzu, nii a zoloo ga nɔ-daamianigi. Siɛgi zu foloi ma liegi a la vaana la, gaa ɣɛni wu-unsu.

²² Foloi lɔzitasiei, ti ɣɛni daamianigi zeizu felegɔi yɛvɛzu, wɔmɛɛl zu felegɔ nu ɣila. Bɛbɛi ma ɣundiɣiiti kpein ti vaani, ti suɣula Moize ma. ²³ Moize ɣɛni ti ma: «Naa ɣa ɔɔɔɔ GALAGI bogai, lina ɣa ga dooɔɔ folo ɲadegai ɔɔɔɔ GALAGI vɛ. A naa mɔ, nii ɛ wo ya ga wo mɔ. A naa ɔɔɔ, nii ɛ wo ya ga wo kpɔɔ, mɔtai nii kpein ɛ yɛsu, wo naa make eyɛsu sobu.» ²⁴ Ti zɛni nɔ eyɛsu sobui, eɣɛvelei Moize devei veeni la. Naa maku ge la ɣɛni ɣulani,

ta koegaa ti la ɣeni vuuni su ɲegelein. ²⁵ Moize ɣeni ma: «À mi za, mazɔɔ dooɣo foloi ve Ɔooɣo GALAGI ve. Za, wo la ta ɣaa adave tanɔpe eteave. ²⁶ Folo lɔzita laawu, wa ɣe zevuzu, keɛ foloi lɔfelasiei ɣa ga dooɣo foloi, ta la ɣea ná, naama yeei.»

²⁷ Foloi lɔfelasiei ma, nubusei tanigaani ti ɣulani ga ti ta yeve, keɛ ti la ɣeni ta ɣaani. ²⁸ Názu ɣa Ɔooɣo GALAGI ɣeni la Moize ma: «Eyesu sie kpegele zu ɣa wo yesu ɣelezu la nà-deveiti ta nà-tɔgiti so fai va? ²⁹ A kwɛɛ ga Ɔooɣo GALAGI dooɣo foloi veeve wo ya, naa ɣa é ba, folo lɔzitasiei ma, toɣa folo felego laamianigi veezu wo ya. Eɛ ge ye zeizuve, nu mina zɛɣe zeizuve folo lɔfelasiei ma.» ³⁰ Nubuseiti ti dooɣo foloi maɲɛni, ti looɣo folo lɔfelasiei ma.

³¹ Izelayele vɛleyeɣei naama laamianigi laaseigi veeni ga manegi. E ɣulani ga kɔliandelegi ma ɣaei, é ɣoleni, é neɛ ga gatoi ɣevelei, nii kɔin gulɔi ba. ³² Moize ɣeni ma: «Weɛ nii Ɔooɣo GALAGI devea: A kɔɣo ganii zu ɣila make manegi zu, wovofodaiti be, lina ɣa lina, naa ɣa a ke ti bului ɣa, nii gè feeni wo ya, wo mi tevebai zu, siegi zu wo ɣulani la Ezipete yooi va.» ³³ Moize ɣeni Aalɔn ma: «Digii zɛɣe, è kɔɣo ganii ɲe ɣila pu su manegi zu, è sei Ɔooɣo GALAGI ɣaazu, naa ɣa a ke é make wovofodaiti be lina ɣa lina.» ³⁴ Eɣevelei devei la, Ɔooɣo GALAGI feeni Moize ya, Aalɔn seini zeele woo zevui ma ɣesui ɣakalave, naa ɣa a ke, é make. ³⁵ Izelayele nuiti ti manegi miini kona vuunaanigo (40) laawu, eyesu ti zeeli zooi naa zu, ve nua ti ɣeni zeini ná. Ti manegi miini, eyesu ti zeeli Kanaan yooi ɣwegi ma.

³⁶ (Nu ɣilagilagi ɣɔnɔgi ɣeni ga kɔɣo ganii zu ɣila.

Koḡo ganii nii daaseigi ga wəməelegi, naa ɣa ga efagi ma ɣaafwesu puugoi.)

17

Ziei ɣula vai Ɔɔlebe vasai va (Gaalu Sevei 20:1-13)

¹ Izelayele vebai kpein ge zefeni Sin tevbai zu, eɣvelei Ɔoḡo GALAGI ná-devei ɣeni la, é vile taze vai va, ti liini, ti vu Lefidime. Ue nubuseiti ti la ɣeni zie zoloni ná, ti va bɔle. ² Názu ɣa nubuseiti ti wuzefeni la Moize laalɔɣoma. Ti ɣe ma: «À ziei ve gi ya, gi bɔle.» Moize ti woɣaavoteni, é ɣe ti ma: «Leeni vaa zu wo wuzegezu dáalɔɣoma? Leeni vaa zu wo Ɔoḡo GALAGI zuɣoɣosu?» ³ Nubuseiti ti ɣeni ná, kpɔle wain da bai ti la, ti da zeli lo Moize ma. Ti ɣeni ɣeezu ma: «Lee vaa zu é gi ɣulaai Ezipete yooi va, ga é gi vaa ga kpɔle wain, giya-o, gi-lointiyo, ta gá-loganiiti-yo?» ⁴ Moize woɣulani Ɔoḡo GALAGI ma, é ɣe ma: «Leeni ɣa ná ke, é lo niima nubuseiti ba? Ná tago nɔ ve, ti va ti sɔɔ ga kɔtui.»

⁵ Ɔoḡo GALAGI ɣeni Moize ma: «Leve nubuseiti kakala velei, é Izelayele ɣewolai tanigaani seɣe, da-lukpoi balaa seɣe, nii é zie wolai Nile loɣani la, é li luɣo velei. ⁶ Wele, ná liizu, gè lo é luɣo Ɔɔlebe ɣotui ma, da kɔtui loɣa, ziei ɣa ɣula ba, nubuseiti ta bɔle.» Zekana Moize keeni la, Izelayele ɣewolaiti gaazu. ⁷ E naama adave laasei pɛeni ga Masa ta Meeliɔa (niiti ti-voluveti ga «suɣoɣogi» ta «maagaalii»), tɔzei Izelayele nuiti ti maagaalii ɣeeni ná, ti Ɔoḡo GALAGI zuɣoɣo, ti da ɣe ma: «Ɔoḡo GALAGI ɣa ade zaama nei, baa é la ná?»

*Izelayele nuiti ti pile sɔlɔ fai
Amaleke nuiti ma*

⁸ Amaleke nuiti ti vaani, ti kɔɔi vɛɛ Izelayele nuiti ba Lefidime. ⁹ Moize ɣɛni Zozuwe ma: «Yimazeɣe ga zunui tanigaa ade vɛ, wo li, wo vala Amaleke nuiti ba. Lina, nà liizu, gè lo gize unmauve, GALA ná-tukpɔi zoni zèa.» ¹⁰ Zozuwe naa ɣɛɛni, nii Moize boni ma, ga é Amaleke zakpe. Moize vɛɛ Aalɔn va, ta ɔuul ti lɛɛni gizei unmauve. ¹¹ Siɛgi zu Moize a la yeei wuzegena la, Izelayele ɣɛni pile sɔlɔsu, keɛ siɛgi zu a la yeei yeina la, Amaleke ɣɛni pile sɔlɔsu. ¹² Tei Moize yeeiti subɔlɔni, ti kɔtui zegeni, ti da bu, é zeɛ maazu. Aalɔn ta ɔuul ti zeeiti soni, gilagi lo kakamave, zɔi lo zɔɔla vɛlei, zeeiti maalegai yɛni de kpaan eyɛsu foloi da. ¹³ Zozuwe pile sɔlɔni Amaleke ma ta ná-nuɔuseiti, ga boɣa zɔkpɔ ɣaaligi.

¹⁴ ɔɔɔɔ GALAGI ɣɛni Moize ma: «Niima vaiti seve sevei zu, é ɣe ga ɣizɛsu vaa, è bo Zozuwe ma ga, nà Amaleke ma zuwui ɣaalevezu geeɣɔlɔgi wu, nu la mɔ ɣisiaa ti zu.»

¹⁵ Moize zalaɣa ɣulazuve ta lɔni, é daasei pɛɛni ga: «ɔɔɔɔ GALAGI ɣa ga nà-dalapoi.» ¹⁶ E ɣɛni ma: «Tɔɔzei nui ta yeei wuzegɛa ɔɔɔɔ GALAGI ná-masa kpɔkpɔgi laalɔɣɔma, ɔɔɔɔ GALAGI ná-kɔɔi ɣa ɣe Amaleke laalɔɣɔma, yeeɣɛɣalaiti pɛ su.»

18

*Moize nekoi Zeetelo
ná-daalima vai*

¹ Moize nekoi Zeetelo, Madiyan zalaɣa ɣula nui, naa kpein menini, nii GALA ge kɛɛni Moize vɛ

ta ná-nubusei Izelayele nuiti, naa gá é gfeni ga Góogó GALAGI Izelayele nuiti kula vai Ezipete va. ² Moize nekoi Zeetelo Moize anzai Seefola zegeni, nii Moize yeebeni ba, é li keεge υó be υolu, ³ ta ná-doun zunu felegoiti balaa, gilagi laaseigi gfeni ga Geelesome (nii poluve ga «seikogómai»), mazoloo Moize gfeni ma: «Nà ga seikogóma nui, gè zeini zou gili su.» ⁴ Zoi laaseigi gfeni ga Eliyezεel (nii poluve ga «nà-GALAGI bogε bà»), mazoloo é gfeni ma: «Kèε ná-GALAGI bogε bà, é ùnmoo, é kùla Falaqon ná-boga zokpói ya.»

⁵ Moize nekoi Zeetelo liini tevebai zu ga Moize ná-doun zunuiti ta anzai, ve é gfeni vuuni ná, GALA ná-gizei goba. ⁶ E wooleveni Moize ma, é gε ma: «Nòun ná, è-nekoi Zeetelo, pàaυe è υó be, ga è-anzai, é υεε ná-doun zunu felegoiti ba.» ⁷ Moize gfulani é nekoi laagomi, é noko bu, é neεε ga daave komagai. Ti bogó gaazaqani ta-gedeyaiti ma vaa ma, naa υolu ti leeni Moize ná-sege gotai wu. ⁸ Moize naa kpein sugfulani nekoi ma, nii Góogó GALAGI keeni ga Falaqon ta Ezipete yooi Izelayele ná-faa zu, kpólóiti kpein ti zeelini ti ma pelei zu, ta velei Góogó GALAGI ti gfulani la ti zu. ⁹ Zeetelo goozunεeni faa vagói kpein ma vaa zu Góogó GALAGI keeni Izelayele nuiti be, ta εgevelei é ti unmoni la, é ti gfula Ezipete nuiti zea. ¹⁰ Zeetelo gfeni ma: «Mamagi gá Góogó GALAGI ve, nii é wo gfula Ezipete nuiti zea, ta Falaqon ya, nii é nubuseiti kula Ezipete nuiti tazobogi ya! ¹¹ Gè kwεεga niizu ga Góogó GALAGI wóolove, é leve galagiti kpein ba, é naa gfulani kelεma, siegi zu Ezipete nuiti ti gfeni gaazumaavoo vaiti keezu la ga Izelayele nuiti.» ¹² Moize nekoi

Zeetelo gala zalaḡai ta zalaḡaiti kulani GALA be. Aalɔn ta Izelayele ḡewolaiti kpein ti naama laamii woni vɔɔma ta Moize nekoï, GALA gaazu.

¹³ Poluma zobui, Moize zeini ga é nuḡuseiti ta-lukpɔiti gaaleve. Nuḡuseiti ti loni Moize ḡakala, é zo sobui ma, eyesu kpɔkɔi zeeli. ¹⁴ Nii kpein Moize keeni nuḡuseiti be, nekoï naa ḡaani, é ḡe ma: «Lee ḡa è keezu niima nuḡuseiti be? Lee vaa zu è zeizu da ḡila, nuḡuseiti kpein ti loni è ḡakala, é zo sobui ma, eyesu kpɔkɔi zeeli?» ¹⁵ Moize nekoï wooḡaavoteni, é ḡe ma: «Toḡa ga nuḡuseiti ka ti vaazu pò ga ti GALA gaazaḡa. ¹⁶ Siḡi zu fai ta ḡeezu la ti ya, ta vaazu pò, ḡe tukpɔi ḡaaleve ti yɔḡɔzu, ḡe GALA ná-deveiti ta ná-tɔḡiti deɛ.»

¹⁷ Moize nekoï ḡeni ma: «Nii è keezu, naa la vani. ¹⁸ Da ɔḡɔ suvikéi besu fala, ta niima nuḡusei balaa é è va, mazɔɔ fai nii wuive è-zebéi ma. Da ḡila è la zooga è va ke. ¹⁹ Niizu, woilona ḡoï ma, nà è lenesu, GALA ge ḡe è va! ḡe ga nuḡuseiti gaazuve GALA koba, da ɔḡɔi è li ga nuḡuseiti ta-vaiti GALA pɔ. ²⁰ Deveiti ta tɔḡiti gaale ga tiye, pelei le ga tiye, nii maanɛai ti vile ba, ta keewotii nii maanɛai ti ke. ²¹ Yiimazeḡe ga sɔbelama zunuiti nuḡuseiti kpein saama, ti luazu GALA ba, zunuiti ti ḡiliai gaamai va, ti lobɛanii wɔinzeḡezu, è ti zeḡe, è ti zeï nuḡuseiti unda ga nu waagilagila kundigiiiti, nu ungilagila kundigiiiti, nu vuulɔɔludɔɔlu kundigiiiti, ta nu vuupuu kundigiiiti. ²² Ti da nuḡuseiti ta-lukpɔi ḡaaleve sienɔpe, ti va ga faa biingiti è vɔ, tiya ɔḡɔiti ti faa goiti ma lukpɔi ḡaaleve. Ta ḡula da-ḡasɔi ma, wo seḡe vɔɔma. ²³ Ni da naa ḡeena, GALA ge deveiti fe è ya, da zoo è zie bu ga pago, niima

nuɓuseiti kpein ta zeeli ziileigi zu ti ɔɔ be.»

²⁴ Moize woiloni nekoii wooi ma, é naa kpein keeni, nii naa boni ma. ²⁵ Moize yimazege ga soɓelama zunuiti, Izelayele nuiti kpein saama, é ti zeii nuɓuseiti unda ga nu waagilagila kundigiiti, nu ungilagila kundigiiti, nu uuulɔɔludɔɔlu kundigiiti, ta nu uuupuu kundigiiti. ²⁶ Ti geeni nuɓuseiti talukpɔiti gaaleɔezu sienɔpe, ti geeni ɔaazu ga faa ɔiin golaiti Moize ɔɔ be, tiya ɔɔgoi ti bena fai mɔtaiti ma lukpɔi gaaleɔe.

²⁷ Moize beni nekoii ɔa, é li, naa liini ná-zooi zu.

GALA NA-MINAZEGEGI IZELAYELE NUITI BE

19

(19:1--24:18)

Izelayele zeeli vai

Sinayi gizei ɔɔ be teɔebai zu

¹ Alugi zavaɔiei ma, ti gɔla ɔoluma Ezipete yooi ɔa, Izelayele nuiti ti zeelini Sinayi teɔebai zu naama voloi. ² Ti zegeni Lefidime, ti liini, ti zeeli Sinayi teɔebai zu, ti uuuni teɔebai zu. Izelayele uuuni miná, gizei gɔakalaɔe.

³ Moize leeni GALA pɔ pelei, Gɔɔgo GALAGI tolini gizei unmaɔe, é ge ma: «Wele, nii ga da bo Zakɔbe ná-peleyegei ma, è daazeeli Izelayele nuiti ma. ⁴ Wa ɔɔgoi wo naa gaani, nii ge keeni ga Ezipete nuiti, ge wo zegeni koje gɔvegiti su, ge ɔa ga woye pɔ pelei. ⁵ Niizu, ni wa woilona gooi ma, ni wa makena ná-minazegegi ma, wa ge ga nɔnɔ gitegitegiti, nuɓuseiti kpein saama. Anee ni eteai kpein ka ga nɔnɔ, ⁶ wɔun wa, wa ge be ga zalaɔa

ɣula zii, nii ɲadegai.» Wooiti kana ɗa ti wo Izelayele nuiti ma.»

⁷ Moize liini, é nuɓuseiti ta-ɣewolaiti toli, é wooi nii kpein daani ti ɓe, eɣvelei Ɔooɣo GALAGI devei veeni la zea. ⁸ Nuɓuseiti kpein ti zolooni faa ɣila ma, ti ɣe ma: «Gá naa kpein ke, nii Ɔooɣo GALAGI bogai.» Moize nuɓuseiti gooi laazeelini Ɔooɣo GALAGI ma. ⁹ Ɔooɣo GALAGI ɣeni Moize ma: «Wele, ná ɓaazu è ɓo tonabiin gaagiligi zu, naa ɣa a ke, siegi zu gè ɓoɓu la è ɓo, nuɓuseiti ti meni, ti la è la ɣo.» Moize nuɓuseiti gooi laazeelini Ɔooɣo GALAGI ma.

*GALA kula vai keɓma
Sinayi gizei ma*

¹⁰ Ɔooɣo GALAGI ɣeni Moize ma: «Li nuɓuseiti pɔ ɓe, è ti ɲade za ta lina, ti ta-zegfeiti gba. ¹¹ Ti ɣevele ɓeteai ɣele foloi zavasiei ma, mazoo foloi zavasiei ma, Ɔooɣo GALAGI ɣa ɓaazu yeizu nuɓuseiti kpein gaazu, Sinayi gizei ma. ¹² Ɗa nuɓuseiti kwesuve leɓe ba gizei maagoolii zu, è ɣe ma: «A dama, wo mina le gizei ma, wo mina ɓooɣu dakolɔgave ɓa. Nu nɔpe a ɓooɣuna gizei ɓa, ta naama nui ɓaa. ¹³ Nu la yeeɓooɣua ba, keɓe toɣa zoo ga kɔtui, ɓaa ti ɓo ga mɛinti, é ɣeni ga sua, ɓaa nu, é la yeɣa vulua ɲegelein.» Siegi zu baala sine minei ma ɓuɓugi a ɓeena la, tanigaa ta le gizei ma názu.»

¹⁴ Moize yeini nuɓuseiti pɔ pelei, é zefɛ gizei ma, é nuɓuseiti ɲadeni. Naati ti ta-zegfeiti gbani. ¹⁵ E ɣeni nuɓuseiti ma: «À ɣevele ɓete folo savago laawu. A mina maabuɣa anzanu ɣila kpalaa ba.»

¹⁶ Foloi zavasiei, ma zobui, tonai kpuneni, main-mainti ti ɗa saɣa, ta tonabiin gaagiligai ɣeni gizei

ma, puvu gooi wola gfulani. Nubuseiti kpein ti gfeni zeini ti-vuuzuve, ti tawzeini ga sasubalii, dualuagi maavele ma. ¹⁷ Moize nubuseiti kulani ti-vuuzuve, ti GALA daagfomi. Ti liini, ti lo gizei gogbave. ¹⁸ Sinayi gizei kpein ge gfeni ga duulu letele, tawzei Goofo GALAGI yeini na, abui zaama. Naama luului gfeni gfulazu ege abu zulugi zu luului, gizei kpein ge gfeni balizu ga zeejaabaai. ¹⁹ Puvu gooi gfeni leezu, tugi da zizi. Moize gfeni boezu, GALA ge gfeni goojaavotesu ga woo wola. ²⁰ Zekana Goofo GALAGI yeini la Sinayi gizei ma, gize losaamave. Moize leeni na.

²¹ Goofo GALAGI gfeni Moize ma: «Yei, e nubuseiti kweteve, ta mina bude, e va va Goofo GALAGI va pelei, faazubewo faa ma, ma mainmain undaa mina va vilisu ti zaama. ²² Zalafo gula nuiti bofoi ti maabufazu Goofo GALAGI va, ti bofojade, Goofo GALAGI mina va ta zefezu ti va.» ²³ Moize gfeni Goofo GALAGI ma: «Nubuseiti ti la zooga ti va le Sinayi gizei ma, mazolo e gi lenege ga gi kwegi la gizei maagoolii zu, maagnei ve ba.» ²⁴ Goofo GALAGI gfeni ma: «Li, e yei, da leezu volu wa Aalon. Kele zalafo gula nuiti ta nubuseiti ti mina bude negelin, ti va le Goofo GALAGI va be, nii a ke saa mina va loozu ti zaama.» ²⁵ Moize yeini nubuseiti po be, e boe ti va.

20

*GALA na-to puugoti
(To Sevei Velesei 5:6-21)*

¹ GALA ge niima wootti kpein boni, é gɛ ma: ² Nà ga Góogó GALAGI, da-GALAGI, nii é è gɔlani Ezipete yooi va, duola vɛlɛi wu.

³ Gala kiligaa ti mina gɛ è vɛ nɔn polu.

⁴ Mina ani maaniini saɔa bɔɔ vɛ jɛgɛlɛin, ta ani nɔpɛ baagɔlaba, niiti ti geegɔlɔgi zu, baa niiti ti zooi ma, baa niiti ti zɛiti bu zooi wu. ⁵ Mina nɔkɔ ti wu jɛgɛlɛin, mina ti lɛbi jɛgɛlɛin, mazɔlɔ nà, Góogó GALAGI, da-GALAGI, nà ga GALAGI toloai, nii a da gɛɛgɛiti ta-vaa jɔi votokula ti-lointi ma, eyɛsu é zeeli yamanii zavasiei ta naanisiei ma, niiti ti màayosegɛzu vɛ. ⁶ Kɛlɛ nà da woogɛgɛiladai gɛ, eyɛsu é zeeli yamani waagilasiei (1 000) ma, naati bɛ, niiti ti nɛɛzu vɛ, ta ti nà-deveiti sosu.

⁷ Mina Góogó GALAGI, da-GALAGI laaseigi wo fuun jɛgɛlɛin, mazɔlɔ Góogó GALAGI gɔ naama nui leve ga sɔba nu, nii é daaseigi wosu fuun.

⁸ Gize doogó foloi zu, è maajɛ. ⁹ Da botii gɛ folo lɔzitai zu, è da-wotii kpein kɛ. ¹⁰ Kɛlɛ folo lɔfelasiei gɔ ga Góogó GALAGI, da-GALAGI, ná-dooɔ foloi. Mina boti nɔpɛ kɛ ma, da-o, è-loun zunuiti-yo, è-loun anzanuiti-yo, da-wotigɛ zunuiti-yo, da-wotigɛ anzanuiti-yo, da-logania-o, ta wɛɛinti niiti ti zeini è gɔgɔma. ¹¹ Mazɔlɔ folo lɔzita laawu Góogó GALAGI geegɔlɔgi bɛteni, ta zooi, ta kpolodɛi, ta ti zu aniiti kpein, é loogoni foloi lɔfelasiei ma. Naa gɔ é ba, Góogó GALAGI tuya looni doogó foloi ma, é make bɔɔ vɛ.

¹² E-gɛɛ lɛbi ta è-lee, naa gɔ a kɛ è-zii ma voloiti sugooza, naama yooi zu nii Góogó GALAGI, da-GALAGI feeze è vɛ.

¹³ Mina nu vaa jɛgɛlɛin.

14 Mina wεεnzie bo ηεγεlein.

15 Mina unma wo ηεγεlein.

16 Mina zεε zeele woo wo ηεγεlein è-zeijnɔɔɔi laalɔɔma.

17 Mina ɔaazuɔɔɔula ηεγεlein è-zeijnɔɔɔi ná-pelei va. Mina ɔaazuɔɔɔula ηεγεlein è-zeijnɔɔɔi anzai va, ɔaa ná-botigε zunui, ɔaa ná-botigε anzanui, ɔaa ná-nikei, ɔaa ná-soovalegi, ɔaa ani nɔpe é ga è-zeijnɔɔɔi nɔnɔ.

Moize, GALA daa vaa wo nui

(Tɔ Sevei Velesiεi 5:23-33)

18 Nuɔuseiti kpein ti tona kpune tugiti menini, ti mainmainti kaa, ti puuugi wooi meni, ti gizei ɔa abuzogi ba. Nuɔuseiti ti naati kaa ma, ti zasubalini, ti lo ɔoozama. 19 Ti ɔeni Moize ma: «Da ɔɔɔɔi è da ɔɔε gi vɔ, ɔá woilo ma, keε GALA ge mina ɔɔε gi vɔ, ɔá va za.» 20 Moize ɔeni nuɔuseiti ma: «À mina lua, mazɔɔɔ GALA paave ga é wo voluɔɔɔula, naa ɔa a ke, wo lua ba, wo mina koto ɔε.» 21 Nuɔuseiti ti ɔeni loni ɔoozama. Keε Moize maabuɔani tonabiingi va, ve GALA ge ɔeni ná.

Tɔgi é lo zalaɔa ɔulazuve va

22 ɔooɔɔ GALAGI ɔeni Moize ma: Uele ɔa da ɔɔε la Izelayele nuiti pɔ: Wo petεge ga zεge geeɔɔɔɔɔgi zu, ge ɔɔε wo vɔ. 23 A mina galagaa ɔete ɔɔɔɔ ve ga walii ɔaa zanugiti, wo va ti vɔkɔɔɔ mɔ. A mina naa ta ɔε ɔɔɔɔ ve ηεγεlein. 24 Wa zalaɔa ɔulazuve lo bè ga pɔɔi, nii wa gala zalaɔaiti ta ziilei zalaɔaiti kula maazu, ga wa-vaalagiti ta wa-nikeiti. Uε nɔpe ge ɔulazu ná kelema, nà va wo vɔ be, ga ge tuya loo wo ve. 25 Ni wa zalaɔa ɔulazuve lona bè ga kɔtui, à mina to ga kɔtu zaɔaai, mazɔɔɔ wa wa-zɔɔlaiti peena kɔtui va,

wa kəzə. ²⁶ A mina nà-zalaḡa ḡulazuve lo, wo va nu ləezuve bεte ba, nu a ḡena ləa ga, kabei mina ḡula kələma.

21

Təḡiti é lo duəiti ba

Ebulu nuiti saama

(Leevi Nuiti 25:39-46;

Tə Sevei Velesiəi 15:12-18)

¹ Təḡiti pεte, da dεε ga tiye: ² Ni wa Ebulu nui ta ḡeyana ga duəi, toḡa botii ḡε kona dəzita laawu, kεle dəfelasiəi, toḡa ḡula, é wəbɔyai zələə, é mina ani nəpe sala. ³ Ni tə ḡila ka é vaani, tə ḡila ka a li, ni anza ḡεεve zea, ta li ta anzai. ⁴ Ni maligii ḡa é anzai veeni zea, é doun zunuiti ta doun anzanuiti sələə, anzanui ta ná-dointi ta ḡε ga maligii nənə, tə ḡila ka a li názu. ⁵ Ni duəi a ḡena ma: «Màligii nəεve bè, ta ànzai ta dòinti balaa, gè la pə gè va ḡε bəḡə yeema,» ⁶ naazu maligii ḡa lii la GALA kakala, é maabuḡa pələlave va, baa daamasagi va. Maligii ḡa goii wə ga kəlu ḡaazobagi. Duəi ḡa ye ná-botii zu ḡə.

⁷ Siegi zu zunui ta a ná-doun anzanui vədina la, ga é ḡε ga duəi, é la ḡula duəlai zu, eḡεvelei zunuiti ta ḡula la. ⁸ Ni wəin a zegena maligii ma, nii é ḡea deveni ga é seḡe ga anza, toḡa ze ná, nu ḡili ge unməə, kεle zobo ge la ḡea zea ga é va pədi zii ḡili ma, a naa ḡena é ḡea ga yaava nu anzanui letema. ⁹ Ni a devena ga é fulu ná-doun zunui ve, toḡa kε be, eḡεvelei soloogai la anzanu lointi ma. ¹⁰ Ni a anza ḡili seḡena, é la ta ḡula ma məungi ná-daamianigi la, ta ná-seḡei, ta é la ḡələa naa ná-dakobai va. ¹¹ Ni é la ḡε naama vaa savəḡiti kεeni bε, toḡa zoo é li, é mina ani nəpe sala.

*Togiti é lo doḡa vai
ta nu maawana vaiti ba*

¹² Zoi nɔpe a nu loḡana, é za, ta naama nui vaa.

¹³ Ni é la woya βeteni tuḡɔ, ni GALA ge kea é ḡe zea ga tevezea vaa, nà ada βetezu wo ve, ve a vela, é li, é loḡu ná. ¹⁴ Kele siegi zu nu a gaagilina la ma, é wuzegē sejnɔḡɔi laalɔḡoma, é kelegēle jɔi ḡe ga é paa, anee ni diive, é loḡu nà-zalaḡa ḡulazuve, wa kula naa va, wo paa.

¹⁵ Zoi nɔpe a keegē loḡa, baadee, ta naama nui vaa.

¹⁶ Zoi nɔpe a nubuse unma, é pɔdi, baadee, ta naama nui vaa.

¹⁷ Zoi nɔpe é keegē baadee ḡotozu, ta naama nui vaa.

¹⁸ Siegi zu nua ti boezu la, gila ge sejnɔḡɔi zo ga kɔtui, baadee doḡa ga zeebuin, ni é la ḡeeni ga saa vaa, kele naa ma ge la ga seebei, ¹⁹ ni toḡa zoo é ná-tukpɔi zegē, é ziezie eteave, zoi é doḡai wogai, faa la mɔ ḡea naa va, kele ná-botii koloḡologai ma, toḡa naa zala, é lati, é naa zale, eyesu é ḡede.

²⁰ Siegi zu zunui ta ná-duɔi loḡazu la ga tukpɔi, zunu baadee anzanu, eyesu duɔi za zea, ta potokula ma.

²¹ Ni a yena vulua folo ḡila, baadee felegɔ, ti la potokulaa ma, mazolo ná-walii ve.

²² Ni zunua ta boena, ti zigā anzanui ta va kogi ma, é doin zolo, faaba kili ge la solɔni, ta alamanii zala nii anza zinigi deezu, ta sala faawo bo nuiti kakala. ²³ Kele ni faaba ka ḡulana su, zenvui voto ka ḡe ga zenvui, ²⁴ nu ḡaazuḡezegi voto ka ḡe ga nu ḡaazuḡezegi, nu niiga voto ka ḡe ga nu niiga, nu yeei voto ka ḡe ga nu yeei, nu ḡɔḡɔi voto ka ḡe ga nu ḡɔḡɔi, ²⁵ abu valai voto ka ḡe ga abu valai, maawanai

voto ka gɛ ga maawanai, maabologi voto ka gɛ ga maabologi.

²⁶ Ni zunui ta a ná-duɔi loɣana gaazuɣɛzɛgi gi-lagi va, é ɣeni ga zunu ɓaa anzanu, é naa vala gaazuɣɛzɛgi ma, toɣa yeebe ba, é li, é ɣula duɔlai zu, gaazuɣɛzɛgi zalai ɣana. ²⁷ Ni a ná-duɔi niigai ɣila kulana da, é ɣeni ga zunu ɓaa anzanu, toɣa yeebe ba, é li, é ɣula duɔlai zu, niigai zalai ɣana.

²⁸ Ni niki a nu zifana ga minei, zunu ɓaa anzanu, naa za, niki ɣa zɔɔ ga kɔtui, nu mina ma zuai mi pa. Nike nui la mɔ faa zɔɔɔga. ²⁹ Kele ni kaite, niki ɣeebe ba, é da nuiti siɣa ga minei, ti da niki nui lenɛ, é la welezu ma, siegi zu a zunu ɓaa anzanu vaana la, niki ɣa zɔɔ ga kɔtui, é za. Ta niki nui balaagi vaa. ³⁰ Ni ta zenvui unmoɔ salai levena ma, toɣa naa kpein sala, nii a leve ma. ³¹ Siegi zu niki a zunu loun ɓaa anzanu loun zifana la, naama logi nɔ ɣa a zie. ³² Kele siegi zu niki a duɔi zifana la, zunu ɓaa anzanu, wali ɣae vuusavagɔ (30) ɣa a zo duɔ keɛɣei ya, niki ɣa zɔɔ ga kɔtui.

Tɔgiti é lo nu ɣɔligiti ba

³³ Ni zunui ta a zিয়েgei laalaogai yena de, ɓaa ni zunui ta a zিয়েgei ta wɔɔna, é la daaɣfuluni, niki loo su, ɓaa soovalegi, ³⁴ zিয়েge nui ɣa toganii liegoi ma walii zala keɛ nui ma, sua voomai ɣa ɣɛ ga tɔun nɔnɔ.

³⁵ Ni nui ta ná-nike zine a nui taɣili ná-nike zine zifana ga mineiti, naa za, ta niki zinei vɔdi, nii é vulua, ti walii ɣaaɣwe va, ti lati, ti niki voomai balaa gaagwe va. ³⁶ Kele ni kweɛge ga niki é taɣili paai, keɛbe siɣai wosu, ma nui la weleni ma

ɲegɛlɛin, ma nui ɟa potogi leve ga nikɛi nɔ, nɛkɛ vooɲai ɟɛ ga nɔnɔ.

³⁷ Ni nui ta a nɛkɛ ɓaa baala unmana, ni a kɔdaalevena, ɓaa ɛ pɔdi, toɟa nɛkɛ zɛnɛ lɔɔlugɔ ve nɛkɛ ɟilagi votogi zu, ta baala naanigɔ baalagi votogi zu.

22

¹ Ni unma nui a zona unma wosuɓe ga maabaai, nu doɟa, ɛ za, ti la ɟɛa ga sɔba nu ɲegɛlɛin, tɔun tetema saa vai zu. ² Kɛɛ ni foloi a tɛɛna, ta ɟɛ ga sɔba nu tɔun tetemazu paa vai zu.

Unma nui kpein ka naa votogi ve, nii ɛ unmaai. Ni ani la zea, ta pɔdi nɔ-unma vai zu. ³ Ni nii ɛ unmaai, nɛkɛi ɓaa soovalegi, ɓaa baalagi, naa ɟa de vulua zea, toɟa naa votogi ve ga ma vɛɛdai.

⁴ Ni zunui ta a faa zuɟologɔlo kɛɛna kpalagi ta zu, ɓaa kpelei ta zu, ɛ be nɔ-toganiiti ba, ti daami wo seɲɔɟɔi nɔ-kpalagi zu, toɟa ma vaa zu beɛi ɟɛ ga nɔ-kpalagi zu ani vaɟɔi, ɓaa nɔ-leezen belei zu ani vaɟɔi.

⁵ Ni abui a levena, ɛ so dɔɓɔi va, moloi nii daa ga belee, ɛ so naama ɟilii va, ɓaa nii ɛ ma baɟai ɟa, ɓaa ɛ kpalagi ɟala, zɔi ɛ abui loga, naa ɟa naama vai beɛ ga ɛ potogi ve.

⁶ Ni nui ta a walii ɓaa ani ɟiligaa ɟalivaana nui ta ma ga ɛ make, ni ta ti unmana naa nɔ-pelei wu, unma nui ɟa ma vɛɛdai ɟaaɟale ma, ni ta sona. ⁷ Ni unma nui la zoni, peɛ nui ɟa lo GALA gaazu, ɛ deɛ ga ɛ la yeezeelini seɲɔɟɔi ɟɔligi ma. ⁸ Maɟaali vaa kpein, ɛ lo nɛkɛ vaa va, ɓaa soovale faa, ɓaa baala faa, ɓaa seɟe vaa, ɓaa tooya ani vaa, nii nu a ɟɛ ma: «Nii ɓe,» naama nu zeizu felegɔiti ta-vai laa ɟa zeeli

GALA ma. Zoi GALA ka peelalana, naa gja seijɔɔɔi nɔnɔi gjaafale ma ga ma vɛɛdai.

⁹ Ni nui ta a soovale, ɔaa niki, ɔaa baalagi, ɔaa togani nɔpɛ feena nui ta ya ga ɛ make ba, suai zɛba ɛ za, ɔaa nata gale ba, ɔaa ɛ jɛɛɛ, nu nɔpɛ ge la kaani, ¹⁰ konai gja wo Gɔɔɔɔ GALAGI laaseigi zu ti felegɔ yɔɔɔzu, zoi ɛ suai makegai, naa gja bo ga ɛ la yeevɛni seijɔɔɔi gɔligi va. Togani nui gja yeezei konai naa wu, zoi la ani nɔpɛ gaafalega ma jɛgɛɛin. ¹¹ Kɛɛ ni suai unmauve pɔ be, toɔa potogi ve ma nu ya. ¹² Ni suai valivalive ga, toɔa dɛɛ, ɛ gɛ ga zeele wooi, ɛ la mɔ naa voto fea, nii balivaliai ga.

¹³ Ni nui ta a togani ziingaona seijɔɔɔi ma, nata gale suai naa va, ɔaa ɛ za, ma nui gjaazu la nɔ, toɔa potogi ve. ¹⁴ Ni ma nui gja nɔ, poto ge la vea. Ni suai zala vaa gɛvɛ de, sala zɔngɔi gja kula gɛ.

Pelei nu a GALA dɛbi la ta nuɔuseiti

¹⁵ Ni zunui ta a anzalopo beai ta nɛɛnesona, nii maa la dɛ zoni, ɛ la koba, toɔa fulu naavoloi gɔla, ɛ sege ga anza. ¹⁶ Ni doun kɛɛgɛi a gɛɛna, ɛ va fe zea, nii anzalopoiti ta da vulu la, toɔa naa liegɔi zala ga walii.

¹⁷ A mina mɔta anzanui ye nɔ, ɛ va ye vulua.

¹⁸ Nu-o-nu a la ga suai, ta naama nui vaa.

¹⁹ Zoi a zalaɔaa gɔla gala kiligaa vɛ, ɛ gɔla Gɔɔɔɔ GALAGI gila kpe polu, naa undaa gja vili.

²⁰ A mina seikɔɔɔma nui zo pele jɔu jɛgɛɛin, wo va suziɔa, mazɔɔ wo gɛni ga seikɔɔɔma nuiti Ezipete yooi zu.

²¹ A mina poanzai ɔaa podoin yiiɔɔɔ vaa gɛ jɛgɛɛin. ²² Ni wa ti yiiɔɔɔna, ti woogɔla mɔ ga

kpeei, nà ti bain gooi meni. ²³ Nà wola yiiḡaawana wo laalɔḡma, nà wo vaa ga kɔɔi, wo-anzaiti ta ḡe ga poanzaiti, ta wo-lointi ti ḡe ga podointi.

²⁴ Ni wa wali ḡuye vɛɛna nà-nuḡuseiti ta ma, mɔne nui é wo vɔ be, à mina ḡe be eḡe kuye vɛɛ nu, wo mina talama maaloli ma ḡeḡein. ²⁵ Ni wa wo-zeiḡḡoi ná-seḡei zɛḡena ga kpɔunmai, wa fe zea, aisa foloi va li. ²⁶ Mazɔɔ ná-seḡe ḡilagi ve, é pɛɛzu ɔḡḡ ma. Ni naa a ḡulana zea, lee ḡa a pɛɛ ɔḡḡ ma? A woḡulana mà ga kpeei, nà gooi meni, mazɔɔ nà da nu maawɔingá.

²⁷ A mina GALA koto, wo mina woo ḡɔu wo wa-nuḡuseiti ta-ḡundiḡii ma.

²⁸ Wo maanɛɛve, wo va bè ga wa-molo levea mɔungiti, wo ke ga zalaḡai, ta wa-leezen de mɔungiti.

Wa wo-loun zunu mɔungi ve zèa. ²⁹ Zekana wa ke la wa-logani wolai ta wa-logani goiti ta-vaa zu. Ma mɔungi ḡa ye dee va folo ɔfela zu. Foloi ɔsavasiɛi, wa fe zèa.

³⁰ Wa ḡe bè ga nu ḡadegaiti. A mina sua mi, nii balivaliai ga dɔɔi zu. Wa naa vili ya gileiti bu.

23

Tɔḡi é lo telebodai ḡɛɛ vai va

¹ A mina tiḡe woo vaza. A mina ɔɔ nu ḡɔu va, wo va zɛɛ zeele woo wo. ² A mina vile bebɛi volu ga wo va faa ḡɔu ḡe. Ni wo lolige ga wo zeele wooi ve, à mina lo naati polu, niiti ti mɔindai, wo va telebodai maave. ³ A mina lo mɔne nui volu ná-faawogi zu.

⁴ Ni wa ḡomina ga wo zili nui ná-nikei ɔaa ná-soovalegi toai ya, kenì wo vaa la pɔ. ⁵ Nui é wo

wainzegezu, wa ná-soovalegi g̃aana, toai ná-kas̃oi wu, wa ma, wa iñẽnesu ga daayei vai, wa vẽe ba, wo daayei.

⁶ A mina m̃one nui ná-gaamai maave ná-tukp̃oi zu. ⁷ Keni wo beteve zee b̃ae wo fai va. A mina s̃obalala nui vaa ta telebo nui. Maz̃ol̃o gè la s̃oba nui vet̃ega ege telebo nui. ⁸ A mina lob̃eani zo, maz̃ol̃o lob̃eaniiti ta da naati gaazug̃ole, niiti ti gaazuz̃egeai ma, ta ti telebo nuiti kp̃oe woointi maave.

⁹ A mina seik̃og̃oma nui maañog̃o. Wo kw̃eeni wa b̃og̃oi nii seik̃og̃oma nui a da suzo, maz̃ol̃o wo g̃eni ga seik̃og̃oma nuiti Ezipete yooi zu.

*T̃og̃iti é lo konagiti ba
ta doog̃o foloi*

¹⁰ Kona d̃ozita laawu, wa ani zuwui vaza wa-yooi ma, wo ba l̃ñogi z̃ol̃o. ¹¹ Kele wa yeebe ba, wo ze g̃ana ño, kona d̃ofelas̃iei, é naa g̃e doog̃ogi zu. M̃one nuiti ti wa-nub̃usẽiti saama, naati ti naa mi, nii ta ka, ta d̃ob̃o zuaiti ti naa mi, nii é yesu. Wa ke g̃ana ga wa-leezen belei, ta wa-wolive wuluiti.

¹² Folo l̃ozita laawu, wa wa-wotii g̃e. Kele folo l̃ofelas̃iei, wa loog̃o, naa g̃a a ke wa-wotig̃e nik̃eiti ta wa-zoovalegiti ti loog̃o, ta wa-lũoiti ta seik̃og̃oma nuiti ti lago loog̃o.

¹³ A naa kpein so, nii gè bogai wo ma. A mina gala kiligaa laasei bo neg̃elein, nu mina ta meni neg̃elein, é va g̃ula wo-laave.

*Konagi zu veti wola savag̃oiti
(Egezode 34:18-26;
T̃o Sevei Velesĩei 16:1-17)*

14 Ná zeizu ɔa ɔe sava konagi zu, wo da fetiiti kula dâaseigi lɛbi vai zu. 15 Bului nii lɛve la su, wa naama vetii make. Folo lɔfela laawu, naama ziegi deveai molo ɔulasu alugi ma, wa bului mi, nii lɛve la su, eɔevelei gè ma levei veai la wo ya, mazɔlɔ naama alugi ma ɔa wo ɔulani la Ezipete yooi va. Nu nɔpe ge mina ɔula kelɛma gâazu ga yeapaka. 16 Wa molo mɔɔ vetii make, wa-wotii zulɔnɔ mɔungiti, nii wa faza kpalagave. Wa molo leve vetii make kona ɔaaɓelagi zu, siegi zu wo besu la ga wa-wotii zulɔnɔgi ɔaale ba. 17 Ná zeizu ɔa ɔe sava konagi zu, zunuiti kpein ti ɔula kelɛma gâazu, nèi gè ga wo-Maliɔii ɔooɔo GALAGI.

18 Bului nii lɛvei su, à mina naa bɔ suai va, wo va kula ga nà-zalaɔai. A mina nà-fetii ma zalaɔai ma wulɔi make kpidii laawu, é va yesu sobu va zeeli. 19 Wa va ga wa-yooi va lɔnɔ mɔungiti ɔooɔo GALAGI, wa-ɔALAGI ná-pelei wu.

A mina boli yivoi ɔili ga dee ná-niimi dei.

Kanaan yooi zɔlɔ fai ma minazefegi

20 Nɔun nà, nà geezuɔeelai ta levesu wo luɔo, é wo make pelei zu, é wo laazeeli naama adave, gè ná bɛɛai. 21 A dama, wo bɔoɔo zo gaazu, wo ɔolo gooi ve. A mina ziiɔɔo vaa ɔe, tɔzei é la wa-ɔotoiti suvaayega, mazɔlɔ dâaseigi ɔa tɔun ba. 22 Kele ni wa ɔolona gooi ve, ta ni wa naa kpein keena, nii gè bosu wo ma, nà ɔe ga wo zili nuiti sili nui, ta wo maayosege nuiti maayosege nui.

23 Nà-geezuɔeelai ɔa lo wo luɔo, é li ga woye Amɔol nuiti pɔ be, ta ɔete nuiti, ta Feeleeze nuiti, ta Kanaan nuiti, ta Geeve nuiti, ta Yeebuse nuiti,

ta nà ti-ma zuwui ɔaaleve. ²⁴ A mina nàkɔ ta-ɔalagiti bu, wo mina ti lɛbi. A mina vɔkɔɔɔ naama nuɓuseiti ma ti zie velei zu. Kele wa ti ɔologolo, wo ta-zale ɔɔ ɔɔtuiti kpezegɛle. ²⁵ Wa dɛbi, nɛi gɛ ga Ɔɔɔɔ GALAGI wa-ƆALAGI. Nà tuya loo wa-laamianigi ma, ta wa-bɔɔle dɛi. Nà seeɓei ɔula wo zaama, gɛ maagooza wo va. ²⁶ Anzanu la ɔɛa wa-yooi zu, nii kogi a zege ma, ɓaa doun zɔlɔtala anzanu. Nà wo-zii ma ɔonagi zuɔooza.

²⁷ Aisa wo va zeeli, nà dualuagi vu zoi zu nuiti su. Nà nuɓuseiti kpein daavili, gɛ ti zege pelei zu wo luɔɔ, niiti wa zeeli ti vɔ be. Nà wo zili nuiti kpein kpe, ti vela wo va. ²⁸ Nà kaogiti tevesu wo luɔɔ, ta Geeve nuiti kpe, ta Kanaan nuiti, ta Ɔete nuiti, ti maagooza wo va. ²⁹ Gɛ la vaazu ti beezu kona gila su, ti va maagooza wo va, naa ɔa a ke, zoi zu, nakai mina ye, dɔɔɔ zuaiti ti mina mɔin wo laalɔɔma. ³⁰ Nà ti beezu vaavaa, ti maagooza wo va, eyesu wo da wola mɔin, wo zoo wo zoi zɔlɔ ga wɔnɔ.

³¹ Nà wa-ɔwepelemaveti daazu, é zo Seeli Kpolodɛi ma, é zeeli Kpolodɛ Wolai ma, ta é zo teebai ma, é zeeli zie wolai ma. Mazɔlɔ nà zoi ɔa nuiti dɔɔzu wo yeezu, wa ti be luɔɔ. ³² A mina minazegɛ ke yɔɔzu wa tiye, ɓaa wa ta-ɔalagiti. ³³ Ti mina ze wa-yooi zu, naa ɔa a ke ti mina wo lɔ kotoi zu dɔalɔɔma, mazɔlɔ wa ta-ɔalagiti dɛbi, naa ɔa ɔɛ ga balii wo ve.

24

Minazefegi ma woolaamai

¹ GALA ge ɸeni Moize ma: «Le Ɔooɸo GALAGI uo be, da boɸoi wa Aalon, ta Nadaɸe ta Aɸiyu, ta Izelayele ɸewola uolo uuulɸela (70), wo ye ɸoozama, wo naɸo. ² Da ɸila kpe no ɸa da maabuɸa Ɔooɸo GALAGI ua. Zoiti ti mina maabuɸa ba, nubuseiti ti mina ye e volu, ti va le.» ³ Moize vaani, e Ɔooɸo GALAGI wooiti kpein bo nubuseiti ma, ta toɸiti kpein. Nubuseiti kpein ti gooɸaavotegi veeni ga woo ɸila, ti ɸe ma: «Ga naa kpein ke, nii Ɔooɸo GALAGI boga.» ⁴ Moize Ɔooɸo GALAGI wooiti kpein seveni. Naa volu e wuzefeni ga sobuzobui, e zalaɸa ɸulazuve lo gizei ɸoɸoave, e kotu puugo maazu felegoiti (12) pileni ga ɸizesui Izelayele naboloda puugo maazu felegoiti (12) faa zu. ⁵ E Izelayele zinipoiti teveni, ga ti gala zalaɸaiti kula Ɔooɸo GALAGI ve, ta ti nike zineiti kula ga ziilei zalaɸaiti. ⁶ Moize namai ma lukpegi zefeni, e pu kokoiti su, e ma lukpegi zo zefeni, e pili zalaɸa ɸulazuve ma. ⁷ E minazefegi ma zevai zefeni, e kala nubuseiti gaazu. Ti ɸeni ma: «Ga naa kpein ke, nii Ɔooɸo GALAGI boga, ga ɸolo gooiti be.» ⁸ Moize namai zefeni, e faza nubuseiti ma, e ɸe: «Nii ɸa e ga namai nii e minazefegi maabakpasu, nii Ɔooɸo GALAGI kea wo yoɸozu, eɸevelei niima boeiti kpein ti la.»

*Moize lee vai
Sinayi gizei ma*

⁹ Moizeni ti leeni gizei ma ta Aalon, ta Nadaɸe, ta Aɸiyu, e ve Izelayele ɸewola uolo uuulɸela (70) va. ¹⁰ Ti Izelayele na-GALAGI ɸaani, koɸoiti bu ɸeai eɸe kotui nii daaseigi ga safiilegi, kpiiniai eɸe geegolagi. ¹¹ Ɔooɸo GALAGI la ɸeni faa no nu naɸe

kɛɛni ga Izelayele nu ɔiingiti. Ti GALA kaani, naa volu ti daamii woni, ti ɔɔle.

¹² Gɔɔɔɔ GALAGI ɔɛni Moize ma: «Le pɔ bɛ gizei ma, ɛ ye nɔ. Nɔ kɔtu ɔokologiti feezu ɛ ya: tɔgi ta deveiti gɛ ti zɛvɛai Izelayele nuiti bɛ, ti ɔala fai zu.» ¹³ Moize wuzɛɛni, ta Zozuwe, nii ɛ ga nɔbotiɔɛ nui, Moize lɛɛni GALA nɔ-gizei ma. ¹⁴ E ɔɛni kɛwolaiti ma: «À gi maaɔɔun vɛ, eyɛsu gi ɔale ma volu wo vɔ bɛ. Welɛ, Aalɔn ta Guul ta yɛsu wo va vɛ, ni faaɔaafulaba a ɔɛna ta ya, toɔa bo ti ma.» ¹⁵ Moize lɛɛni gizei ma, tonabiingi vɛɛni gizei ma. ¹⁶ Gɔɔɔɔ GALAGI nɔ-lebiyai yeini, ɛ vɛɛ Sinayi gizei ma, tonabiingi vɛɛni ma folo lɔzita laawu. Foloji lɔfelasiɛi, Gɔɔɔɔ GALAGI Moize lolini tonabiingi zaama vɛ. ¹⁷ Gɔɔɔɔ GALAGI nɔ-lebiyai ɔɛvelei ɔɛni Izelayele nuiti gaazu, eɔɛ abuzogi gize unma vɛ. ¹⁸ Moize lɔɔni tonabiingi zaama, ɛ le gizei ma. Moize kɛɛni gizei ma ga folo vuunaanigɔ (40) ta kpidi vuunaanigɔ (40).

GALA NA-SEGE VELE NADEGAI LO FAI MA LEVEITI

25

(25:1--31:18)

*Sege vele nadegai
ma vɛɛaniiti
(Egezode 35:4-9)*

¹ Gɔɔɔɔ GALAGI ɔɔɛni Moize vɔ, ɛ ɔɛ ma: ² Bo Izelayele nuiti ma, ti va pɔ ga vɛɛaniiti. Wa so, ɛ ɔgula nui kpein zea, nii faanɛ ɔɔigi bɛ. ³ Welɛ vɛɛanii va, nii wa so, ɛ ɔgula ti ya: zanugi, ta

walii, ta kɔlu ɔɔigi, ⁴ ta geze ɔiinii, ta ma ɔɔigi, ta ma ɔɔi sɔsɔgi, ta geze vɔgɔi kpaliai, ta boli leɔai, ⁵ ta baala sine ɔɔɔiti, ti loai ga ma ɔɔigi, ta nuni ɔɔɔiti, ta akasia wului, ⁶ ta fitina wulɔi, ta tufa maku nɛɛnɛgiti ti ga siɛma wulɔ ɲadegai ta ani maku nɛɛnɛgi vɛ, ⁷ ta kɔtu zɔngɔ ɔaagi nii daaseigi ga wɔnikese, ta kɔtu zɔngɔ ɔaa kiligiti zalaɔa ɔula zɛɔei ma vaa zu, ta ma ɔakazu zɛɔei. ⁸ Ta seizu ɲadegai lo bɛ, nà zɛi ti zaama. ⁹ Wa ti kpein kɛ ga seɔe vɛɛ ɲadegai ɔazavi pelei, é ɔe ga sɔɔlai kpein kazavi pelei, nii gè vaazu dɛɛzu ga de.

Kesui
(Egezode 37:1-9)

¹⁰ Ta kesui ɔɛɛ ga akasia wului. Sakpai ɔa ɔe ga metɛɛ ɔila taata, kogi ɔe ga metɛɛ ɔaagwɛsui, ta sɔligɔi ɔe ga metɛɛ ɔaagwɛsui. ¹¹ Da zanu kitei zie koozuve ta poluve, è daabegi ɔe ga zanugi, é ɔaku ma. ¹² Da zanugi ɔaawun, è bala naanigɔiti kpɛɛ bɛ, è ti vili goizu naanigɔiti ba, bala felegɔ gilazu vɛɛi ta bala felegɔ zɔɔla vɛɛi. ¹³ Da gulu zɔkpɔiti kpɛɛ ga akasia wului, è zanugi zie ti ma. ¹⁴ Da gulu zɔkpɔiti dɔ balaiti su, kesui ɔakamavɛti, ti kesui va, kesui da zɛɔe ga tiye. ¹⁵ Gulu zɔkpɔiti ta ye kesui ná-balaiti su, ti mina ɔula ná. ¹⁶ Zeele woo zɛvɛi gè feezu è ya, da da kesui zu. ¹⁷ Da kesui lakulugi ɔɛɛ ga zanu kitei. Sakpai ɔa ɔe ga metɛɛ ɔila taata, kogi ɔa ɔe ga metɛɛ ɔaagwɛsui. ¹⁸ Geezuɔeela felegɔiti ti laaseigi ga seelubɛin, da naati kpɛɛ ga zanu doɔai, è ti vile kesui lakulugi laabe felegɔiti ga. ¹⁹ Da seelubɛin gila kpɛɛ daabegi ɔilazuve ɔa, seelubɛin gila daabegi zɔɔla vɛɛi ɔa. Da seelubɛin felegɔiti ta kesui lakulugi ɔɛɛ ga ani ɔila

nɔ. ²⁰ Seelubeinti ta ti-ɔvegiti suvie maazuve, ti kesui lakulugi maalɔɔɔ ga ti-ɔvegiti, ta ɔaavote bɔɔ ma. Seelubeinti ta ɔaavote kesui lakulugi ma. ²¹ Zeele woo zεvei gè feezu è ya, ɔa da kesui zu. Da kesui laaɔulu. ²² Miná ɔa ná ɔe ɔulazu ná keɛma è ve, kesui lakulugi maazuve seelubein felegiti zɔɔzuvε. Ná ɔa gè vaazu bɔezu ná è vɔ, é lo nà-deveiti kpein ba, Izelayεle nuiti faa zu.

*Bului nii feai GALA bε,
naa ma labalii
(Egezode 37:10-16)*

²³ Da tabalii bεte ga akasia wului. Sakpai ɔa ɔe ga metεle ɔila, kogi ɔe ga metεle lukpegi, sɔligɔi ɔe ga metεle ɔaagwesui. ²⁴ Da zanu kitei zie ma, è daabegi bεte ga zanugi, é ɔaku ma. ²⁵ Da kakamaveti kpeɛte ga nu yeave lieɔi ɔeɔfala, è naa laabegi balaa kpeɛte ga zanugi, é ɔaku ma. ²⁶ Da zanu bala naanigɔiti to goizu naanigɔiti ba, ti ɔe kɔɔ naanigɔiti tetegi. ²⁷ Balaiti ta ɔe kakamaveti ba, gulu zɔkpɔiti ta lɔ ti zu, tabalii zeɔe vai zu. ²⁸ Da gulu zɔkpɔiti kpeɛte ga akasia wului, è zanugi zie ti ma, ti ɔe ga tabalii zeɔe aniiti. ²⁹ Da digiiti kpeɛte, ta tazaiti, puya zalaɔai vaa zu, naa vεε ziawɔiti ta kokoiti ba. Da ti ɔe ga zanu kitei. ³⁰ Da buluiti da tabalii ɔa, niiti ti veai bè, ti ɔe ná gàazu yeenɔpe.

*Fitina zeizuvε
(Egezode 37:17-24)*

³¹ Da fitina zeii bεte ga zanu kitei doɔaai. Ti pe ti ɔe ga ani ɔila: kɔɔi, ta ma wului, ta ma bekegiti, ta maaɔili zɔɔlaiti ti ɔulaai ga gulu vuai. ³² Fitina zeii ma beke dɔzitaiti ta ɔula kakamaveti, ma beke savagɔ ɔa ɔεεzu kakamave gilazuve, ta ma

beke savagɔ ɔɛ kakamave zɔɔla velei. ³³ Maaɣili zɔɔlai ɔa ɔɛ sava ma beke dɔzitai ɔilagilagi pɛ ba, ti ɔulaai ga amandegi ma vuai. ³⁴ Maaɣili zɔɔla naanigɔ ɔa ɔɛ fitina zeɪ anii ma wului va, ti ɔulaai ga amandegi ma vuai. ³⁵ Maaɣili zɔɔlai gila ka ɔɛ ma beke felefelegiti todazuve. ³⁶ Fitina zeɪ anii ɔa ɔɛ ga zanu kitei doɣaai. Baalobazuveɪti pɛ ti ɔɛ ga ani ɔila: ma wului, ta ma bekegiti, ta maaɣili zɔɔlaiti. ³⁷ Da ná-fitina lofelaiti kpɛɛ, ti zeizu maazuve, nii a ke é da wozaɣala gaazu. ³⁸ Ná-salava zo sɔlaiti ta ná-salava zeɣe anipakaiti, ta ɔɛ ga zanu kitei. ³⁹ Da kilo vuusavagɔ (30) zeɣe zanu kitei zu, è kpɛɛ ga fitina zeɪ anii ta ma zɔlaiti kpein. ⁴⁰ Dama, è ke ga naama ɣazavigi nɔ, nii é leeni ga de gizei ma.

26

*Seɣe vele ɲadegai ma landaiti
ta ma veemazeɣeɪti
(Egezode 36:8-19)*

¹ Da seɣe vele ɲadegai beɛ ga tanda puugɔ, ga geze vagɔi kpaliai, ta geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi sɔsɔgi. Da suvu ga seeluɔɛinti ma votoi. ² Tanda ɣilagi zakpai ɔa ɔɛ ga meɛɛle puugɔ maazu naanigɔ (14), kogi ɔɛ ga meɛɛle felegɔ. Koɣɔgi ɔa ɔɛ ga ani ɔila nɔ tandaiti kpein faa zu. ³ Tanda loɔlugɔiti ta zeɪ boɣɔ la, zo loɔlugɔiti balaa ta zeɪ boɣɔ la. ⁴ Da galu biiniiti giliɣili tandai ma boɔsu mɔungi laamave. Da ke ɣana nɔ ga tandai ma boɔsu velesiɛi laamave. ⁵ Da galu vuuloɔlugɔ (50) ɣiliɣili tandai ma boɔsu mɔungi laamave va, è galu vuuloɔlugɔ (50) ɣiliɣili tandai ma boɔsu velesiɛi laamave va. Naama ɣaluɪti ta zoloo

Zekana ɗa ke la sege vele nadegai ma bedegiti kpein ba. ¹⁸ Da kpede vuufelego (20) bete sege vele nadegai ve, ti gɛɛzu nu yeezazu velei. ¹⁹ Da dabu vuunaanigɔiti (40) kpete ga walii, ti va la kpede vuufelegɔiti (20) gilagilagi wu, kpadɔzu felegɔiti be. ²⁰ Da kpede vuufelego (20) bete balaa sege vele nadegai ve, nu gɔvezu velei. ²¹ Da dabu vuunaanigɔiti (40) kpete balaa ga walii, ti va la kpede vuufelegɔiti (20) gilagilagi wu, kpadɔzu felegɔiti be. ²² Da kpede dɔzita bete sege vele nadegai bogave, folo liizu velei. ²³ Da kpede felego bete sege vele nadegai ma zoko felegɔiti be, ti krogave. ²⁴ Ta gili kpedegi zɔiti ba, e zo buuve, e zeeli bala mɔungi ma ungave. Uele gana a ge la ga ti felego, ti vilegai soko felegɔiti su. ²⁵ Kpede dɔsava ga naazu, e gɛɛzu sege vele nadegai bogave, e ve ta-labu puugo maazu lɔzitaiti (16) ba, ti betei ga walii, kpede gila dabu felego.

²⁶ Da gulu zɔkpɔ lɔlugɔ bete kpedegiti be ga akasia wului, ti besa sege vele nadegai gakamave gilagi, ²⁷ ta gulu zɔkpɔ lɔlugɔ sege vele nadegai gakamave zɔla vele ma bedegiti be, ta gulu zɔkpɔ lɔlugɔ sege vele nadegai bogave ma bedegiti be, folo liizu velei. ²⁸ Zaamazu wulu zɔkpɔi ga kpedegiti maaleve, e zo kwegi ma, e li zɔla velei. ²⁹ Da zanugi zie kpedegiti ma. Da ta-valaiti kpete ga zanugi, ga gulu zɔkpɔiti ti lo ti zu. Da zanugi zie naama wulu zɔkpɔiti ma. ³⁰ Da sege vele nadegai lo, egevelei ma gazavigi leni la ga de gizei ma.

*Sege vele nadegai
ma zefe zufoza golai*

³¹ Da sege zuḡooza golai βετε ga geze βiinii, ta ma βoigi, ta ma βoi səsogi, ta geze vagoi kpaliai. Da suvu ga seelubeinti ma votoi. ³² Toḡa zele ga zanu kalagiti ti tōkpala naanigōiti ba, ti βeteai ga akasia wului, zanugi ziaai ti ma, ti badōai dabu naanigōiti ma, niiti ti βeteai ga walii. ³³ Da sege zuḡooza golai zele kalagiti buuve. Sege zuḡooza golai ḡoozu velei, miná ḡa ḡa zeele woo ḡesui le ná. Sege zuḡooza golai ḡa ḡe wo ve ga ada nadegai ta ada nadega wolai ti yeeḡaaḡweezuve. ³⁴ Da zeele woo ḡesui laaḡulu, ada nadega wolai vō be. ³⁵ Da taβalii vile sege zuḡooza golai ḡakalave, sege vele nadegai wu, lekpeḡave nu ḡovezuve. Fitina zei anii ḡe taβalii leḡemave, lekpeḡave nu yeezazuve.

³⁶ Da sege zuḡooza golai taḡili kpete sege velei laave ga geze βiinii, ta ma βoigi, ta ma βoi səsogi, ta geze vagoi kpaliai, é ḡe ga sege zuvuai. ³⁷ Toḡa zele ga zanu kalagiti ti tōkpala lōlugōiti ba, ti βeteai ga akasia wului, zanugi ziaai ti ma. Da kōlu βoigi ḡaawun, é ḡe ti ve ga ta-labu lōlugōiti.

27

Zalaḡa ḡulazuve (Egezode 38:1-7)

¹ Da zalaḡa ḡulazuve βετε ga akasia wului. Sakpai ḡa ḡe ga meteḡe felegō ta tukpe (2,5), kogi ḡe ga meteḡe felegō ta tukpe (2,5). Zalaḡa ḡulazuve ḡa ḡe ga seki naanigi, sōligoi ḡe ga meteḡe ḡila ta tukpe (1,5). ² Da minēiti kpete goizu naanigōiti ba, ma minēiti ta βō ba, ti ḡe ga ani ḡila nō. Da kōlu βoigi zie ti ma. ³ Da anijakaiti kpete zuvu zo fai zu, ta peluiti, ta kokoiti, ta sua zōō mite wolaiti, ta abu zeḡe aniiti.

Da soolai naati kpein kpere ga kolu boigi. ⁴ Da kolu veeai bete ga kolu boigi zalaḡa ḡulazuve. Da kolu boi balaiti to kolu veeai va, goizu naanigoiti su. ⁵ Da pile zalaḡa ḡulazuve lakologave wu, e zo buuve, eyesu e zeeli zalaḡa ḡulazuve zoligo zaamave. ⁶ Da gulu zokpoiti kpere zalaḡa ḡulazuve ve, ga akasia wului, e kolu boigi zie ti ma. ⁷ Gulu zokpoiti ta lo balaiti su. Gulu zokpoi naati ta ge zalaḡa ḡulazuve ḡakama felegoiti, siegi zu a gena va zegezu la. ⁸ Da zalaḡa ḡulazuve bete ga gulu zeveti, zegei ge koozu. Toḡa ge egevelei e leni la ga de gizei ma.

*Sege vele nadegai
ma goizuve
(Egezode 38:9-20)*

⁹ Da sege vele nadegai ma goizuve bete. Lekpemave nu yeezazuve, maazasa ga segei e ga geze vagoi kpaliai. Sasai zakpai ge ga metele vuuloolugo (50) naama ḡakama mungi. ¹⁰ Tokpala vuufelegoiti (20) ta lo dabu vuufelegoiti (20) ga, ti beteai ga kolu boigi. Tokpalaiti ma galagiti ta ti zele koluiti ta ge ga walii. ¹¹ Lekpemave nu govezuve, sasai zakpai ga ge miná balaa ga metele vuuloolugo (50), naa ge ga segei, ta tokpala vuufelegoiti (20), ta ta-labu vuufelegoiti (20), ti ga kolu boigi. Tokpalaiti ma galagiti ta ti zele koluiti ta ge ga walii. ¹² Folo liizu velei, sasai gogi ga ge ga metele vuufelego maazu loolugo (25), naa ge ga segei, ta ta-lokpala puugo ta ta-labu puogoiti. ¹³ Folo ḡulazu velei, sasai gogi ga ge ga metele vuufelego maazu loolugo (25). ¹⁴ Nu leezuve gobave ḡilazuve, sasai ga ge ga metele lofela ta tukpe (7,5), naa ge ga segei, ta tokpala savago, ta ta-labu savagoiti. ¹⁵ Nu leezuve

ḡobave zɔɔla velei, sasai ḡa ḡe miná ga metele lofela ta tukpe (7,5), naa ḡe ga seḡei, ta tɔkpala savagɔ, ta ta-labu savagɔiti. ¹⁶ Sasai laave vaa zu, seḡe zuḡooza golai ḡa ḡe ga metele puugɔ, é ga geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi sɔsɔgi, ta geze vagɔi kpaliai, suvuai, ta tɔkpala naanigɔ, ta ta-labu naanigɔiti. ¹⁷ Sasai ma lokpalaite ma ḡalagiti ta ti zele koluiti kpein ta ḡe ga walii. Ta-labuiti kpein ta ḡe ga kɔlu boigi. ¹⁸ Sasai zakpai ḡa ḡe ga metele vuulɔlugɔ (50), kogi ḡe ga puufelegɔ maazu loɔlugɔ (25), sɔligɔi ḡe ga metele felegɔ ta tukpe (2,5). Seḡeiti ta ḡe ga geze vagɔi kpaliai, ta dabuiti ta ḡe ga kɔlu boigi. ¹⁹ Sɔɔlai kpein deveai seḡe vele nadegai ma wotii vaa ma, ta suzo koluiti kpein, ta sasai zuzo koluiti kpein ta ḡe ga kɔlu boigi.

*Deveiti é lo seizu nadegai
ná-fitinaiti ba*

(Leevi Nuiti 24:1-4)

²⁰ Da devei ve Izelayele nuiti zea, ga ti va è vɔ ga wolive wulo vagɔi, kpɛɛai fitinai vaa zu, naa ḡa a ke wo yeeye fitinaiti ba, yeenɔpe ti mina za. ²¹ GALA daaḡomi seḡe velei wu, seḡe zuḡooza golai ḡakalave, nii é zeele woo ḡesui ḡakalave. Miná ḡa Aalɔn ta ná-doun zunuiti ta sei ná, fitinaiti ti zo, é zo kpɔkɔi ma, eyesu geelaalao, Ḡooḡo GALAGI ḡaazu. Toḡa ga ḡooḡo tɔgi Izelayele nuiti timavofodaiti kpein be, ti maanɛai, ti so.

28

*Zalaḡa ḡula zeḡeiti
(Egezode 39:1-7)*

¹ Da è-liε Aalɔn maabuɔa bɔɔɔ va, ta ná-doun zunuiti, ti zeɔe Izelayele nuiti saama, ga è ti ve bè, nà-boti vai zu, é ga zalaɔa ɔula vai, Aalɔn ta ná-doun zunuiti, Nadaɔe ta Aɔiyu, ta Elezaal ta Itamaal. ² Da zalaɔa ɔula zeɔeiti kɔeε è-liε Aalɔn ve, ti ɔe ga tosuve ta ná-ɔebiyai ma voogi. ³ Da bɔe naati kpein pɔ, ti ga ɔeɔiɔi nuiti, niiti gè ti laavegai ga ɔima yenvui, ta Aalɔn ná-seɔeiti kɔeε, naa ɔa a ke é ve bè, é nà-zalaɔa ɔula wotii ɔe. ⁴ Wele seɔeiti ba, ta ti bεe: kakazu zeɔe ɔila, zalaɔa ɔula zeɔe ɔila, tookɔba wola ɔila, seɔewuzeɔe ɔila nii suvai, bɔɔɔ gila, ta saamaɔili gila. Ta zalaɔa ɔula zeɔe ɔadegaiti kɔeε è-liε Aalɔn ta ná-doun zunuiti bε, naa ɔa a ke ti nà-zalaɔa ɔula wotii ɔe. ⁵ Ta zanugi zeɔe ta geze ɔiinii, ta ma ɔoigi, ta ma ɔoi sɔsɔgi, ta geze vaɔi kpaliai.

Zalaɔa ɔula zeɔe

⁶ Ta zalaɔa ɔula zeɔe bεe ga geze ɔiinii, ta ma ɔoigi, ta ma ɔoi sɔsɔgi, ta geze vaɔi kpaliai. Ta suvu ga zanu galui. ⁷ Ta kpakiga zeɔe felegɔiti kɔeε, ti zeɔi zalaɔa ɔula zeɔe ɔaaɔelasu felegɔiti da. ⁸ Zalaɔa ɔula zeɔe ma lokoi ɔa bεe ga ma zii nɔ. Toɔa ɔe ga zanugi, ta geze ɔiinii, ta ma ɔoigi, ta ma ɔoi sɔsɔgi, ta geze vaɔi kpaliai. Ta ɔe ga ani ɔila ta zalaɔa ɔula zeɔe.

⁹ Kɔtu zɔngɔ ɔaagi nii daaseigi ga wɔnikese, ɔa naa felegɔ zeɔe, è Izelayele ná-doun zunuiti daaseigiti seve ti ma, ¹⁰ ti-laasei ɔɔzita ɔa zεve kɔtu ɔilagi ma, zɔɔma laasei ɔɔzita ti ɔe kɔtui velesiei ma, eɔevelei ti zɔɔɔ pelei la. ¹¹ Da Izelayele ná-doun zunuiti daaseigiti seve kɔtu felegɔiti ma, eɔevelei nu a ɔa kɔtui zaɔa la, eɔe zeevozeba

aniiti. Da ti b̄ata ti-l̄ōzuv̄eti ba, ti ga zanugi. ¹² Da ti ḡili zalaḡa ḡula zef̄ei ma b̄akiga zef̄eiti ba, ti ḡe ga Izelayēle n̄á-doun zunuiti ta-ḡíz̄esui, nii Aal̄on seḡezu b̄aki feleḡoiti ga, ga ti-laaseigi Ḡōoḡo GALAGI ḡaazu. ¹³ Da d̄ōzuv̄eti feleḡo b̄ete ga zanugi. ¹⁴ Da zanu galu feleḡoiti fēe, è ti lo d̄ōzuv̄eti ba.

Kakazu zef̄ei
(Egezode 39:8-21)

¹⁵ Da kakazu zef̄ei b̄ete, nii deveiti ti zef̄ezu la, ga geze b̄iinii, ta ma b̄oigi, ta ma b̄oi s̄os̄ogi, ta geze v̄aḡoi kp̄aliai. Da sūu ga zanu galui, ga zalaḡa ḡula zef̄ei ḡevelei. ¹⁶ Kakazu zef̄ei ḡa v̄ee su fele, é ḡe ga seki naanigi. Sakpai ḡe ga zeelo gila, kogi ḡe ga zeelo gila. ¹⁷ Da k̄otu z̄onḡo baagiti j̄ekpē ba, ma j̄ekpē naaniḡoi zu: ma j̄ekpē m̄oungi zu, saaledoane gila, t̄opaze gila, ta emelode gila, ¹⁸ ma j̄ekpei velesīi zu, gelenate gila, safiil gila, ta diama ḡila, ¹⁹ ma j̄ekpei zavas̄īi zu, w̄opale gila, agate gila, ta ameētisēte gila, ²⁰ ma j̄ekpei naanis̄īi zu, keliz̄olite gila, w̄onikese gila, ta zasepe gila. Naama ḡ̄otu z̄onḡo baagiti ta b̄ata ti-l̄ōzuv̄eti ba, ti ga zanugi. ²¹ Da Izelayēle n̄á-doun zunuiti daaseigiti sēvē k̄otu puuḡo maazu feleḡoiti (12) ma, eḡevelei nu a d̄a k̄otui zaḡa la, eḡe zeev̄ozēba aniiti. Boloda puuḡo maazu feleḡoiti (12) daaseigiti ta ḡe ti ma, k̄otu ḡila, gila daasei, k̄otu ḡila, gila daasei. ²² Da zanu galuiti to kakazu zef̄ei va, ti v̄elēai ga zanu kitei. ²³ Da zanu balaḡae feleḡoiti kp̄ete, è ti lo kakazu zef̄ei woizu feleḡoiti ba. ²⁴ Da zanu galu feleḡoiti to balaḡae feleḡoiti ba, kakazu zef̄ei woizu feleḡoiti. ²⁵ Da zanu galu feleḡoiti sokpaiti

to dɔɔzuveti felegɔ va, niiti ti ɣilii zalaɣa ɣula zeɣei ma bakiga zeɣe felegɔiti ba, nii a ke kakazu zeɣei ye velelavɛ. ²⁶ Da zanu balaɣae felegɔ beɛɛ mɔnɔ, ɛ ti lo kakazu zeɣei woizu felegɔi zɔiti ba, koozu velei, nɔ veɛzu zalaɣa ɣula zeɣei ma. ²⁷ Da zanu balaɣae felegɔ ɣiligaa beɛɛ, ɛ ti lo zalaɣa ɣula zeɣei ma bakiga zeɣe felegɔiti ba, buuve, velela velei, ti-lodazuve ɣobave, zalaɣa ɣula zeɣei ma lokoi maazu. ²⁸ Kakazu zeɣei nɔ-balaɣaegiti ta ɣili zalaɣa ɣula zeɣei nɔ-balaɣaegiti ba, ga galu biinii, naa ɣa a ke, kakazu zeɣei ɣɛ zalaɣa ɣula zeɣei ma lokoi maazu, ti yeeɣaa mina ɣwe ta zalaɣa ɣula zeɣei.

²⁹ Siɛgi zu Aalɔn leɛzu la ada ɲadegai, Ize-layele nɔ-doun zunuiti daaseigi ɣa ɣɛ ziilave, seɛai kakazu zeɣei ma, nii deveiti ti zeɣezu la, ga ɛ ma ɣizesui make yeenɔpe ɣooɣɔ GALAGI ɣaazu. ³⁰ Anii niiti ti-laaseigi ga wuulimegi ta tumimegi, naati pu kakazu zeɣei zu, nii deveiti ti zeɣezu la, ti ɣɛɛzu Aalɔn yiilave, siɛgi zu ɛ leɛzu la ɣooɣɔ GALAGI ɣaazu. Uele ɣana Aalɔn a peɛ la yiilave yeenɔpe, nii a ke ɛ ɣɛ ɣooɣɔ GALAGI yiima vai ɣweɛ, ɛ lo Izelayele nuiti ba.

Zalaɣa ɣula zeɣei zɔiti
(Egezode 39:22-31)

³¹ Da zalaɣa ɣula zeɣei ma lookɔba wolai ɣɛ ga geze biinii, ³² da kɔteve zaamazuve, nɔungi da lo nɔ, ɛ daaɣale ɛ ɣaku ma ga seɣe vɛɛai taɣili, naa ɣa a ke ɛ mina vali ga. ³³ Gului nii daa ga gelenadegi, da naama waai ma votoi ɣili daamave, ɛ ɣaku ma ga geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi sɔsɔgi, zanu tala koiti ti ɣɛ ti yoɣɔzuveti, ³⁴ zanu tala ko ɣila,

gelenade gila, zanu tala ko gila, gelenade gila, naa gaku tookoba wolai laamave ma. ³⁵ Aalon ga bɔɔɔ maagili la, é da botii gɛ, tala koiti gooi ga gɛ menisu, siegi zu é leezu la ada ɲadegai, Gooɔɔ GALAGI gaazu, ta siegi zu é gɔlazuzo la ná, é la zaa názu.

³⁶ Da zanu kitei ma zeeve goi bete, è sevei gɛ ma ga: «Feai Gooɔɔ GALAGI ve.» Seveai egevelei nu a da zeevozeba anii maazaɔa la. ³⁷ Da gili bɔɔɔlogi va ga galu biinii, kakala velei. ³⁸ Toɔa gɛ Aalon lovalave yeenɔpe, siegi zu é losu la gaazu, nɛi gè ga Gooɔɔ GALAGI. Naa maavele ma, na yeezei Izelayele nuiti ta-vebeani ɲadegaiti bu, anee ni ta faaɔaazagiti keezu, ta gɛna ti vea zèa.

³⁹ Segefuzegɛi ta bɔɔɔlogi bete ga geze vagoi, è saamaɔiligi bete, è suvu.

⁴⁰ Da segefuzegɛiti kpete Aalon ná-doun zunuiti be, è saamaɔiligiti kpete ti ve, è bɔɔɔlogiti kpete ti ve, ti gɛ ga ti-losuve ta ta-lebiyai ma voogi. ⁴¹ Da è-lie Aalon ta ná-doun zunuiti maagili la. Da gulɔi zie ti ma, è ti ve bè, è ti ɲade, naa ga a ke ti nà-zalaɔa gɔlula wotii gɛ. ⁴² Da vele kpuɔɔgɛi bete ti ve ga gezei, é ti-maanakaiti dɔɔɔɔ, toɔa zo ti-zaamave, é yei ti-balaiti ma. ⁴³ Aalon ta ná-doun zunuiti ta ti le bɔɔɔ ma, siegi zu ti leezu la GALA daagomi sege velei wu, baa siegi zu ti maabuɔɔazu la zalaɔa gɔlazuzo va, ti va botii gɛ ada ɲadegai, naazu ti la gɛa ga soba nua ɲegelein, ta ti la zaa. Naa ga gɛ ga gɔɔɔɔ togi Aalon ve ta mavofodaiti kpein be.

29

Zalaɔa gɔlula nuiti fee vai

GALA bε
(*Leevi nuiti 8:1-36*)

¹ Wελε, nii da κε, Aalɔn ta ná-dointi fee vai zu bè, naa g̃a a κε ti nà-zalaḡa ḡula wotii ḡε. Nike zine bokpa gila seḡe, ta baala sine felegɔ, neevuzu mina ḡε ti va, ² ta bului nii leve la su, ta bulu velevelegiti leve la su, gaayɔgai ga gulɔi, ta bulu leveviti, leve la su, gulɔi vuai ma, è ti βete ga bulu vukɔ vagɔi. ³ Da ti vu kpɔɔ gila su, è va ga tiye kpɔɔgi naa zu, è ti ε, da ḡena nike zinei ta baala sine felegɔiti kulaa ga zalaḡai. ⁴ Da li ga Aalɔn ta ná-doun zunuiti GALA daaḡomi seḡe velei laave, è ti maagba ga ziei. ⁵ Da seḡeiti seḡe, è Aalɔn maaḡili ga seḡewuzegēi, ta tookɔba wolai, ta zalaḡa ḡula zegēi, ta kakazu zegēi, è saamaḡili ga zalaḡa ḡula zegēi ma lokoi. ⁶ Da bɔɔlogi lɔ nɔungi va, è zanu seve goi ḡili kakalave, nii é ga fee vai ma voogi GALA bε. ⁷ E siema wulɔ padegai zegē, è ta vu nɔungi zu, è ta zie ma. ⁸ Da va ga ná-doun zunuiti, è ti maaḡili ga seḡewuzegēiti. ⁹ Da ti zaamaḡili ga saamaḡiligiti, è bɔɔlogiti dɔ tɔungiti ba. Ta nà-zalaḡa ḡula wotii ḡε, tɔgi ḡana eyesu ḡɔ. Da Aalɔn ta ná-doun zunuiti fe bè.

¹⁰ Da va ga nike zine bokpaga GALA daaḡomi seḡe velei ḡakalave, Aalɔn ta ná-doun zunuiti ti-yeeiti peε nike zinei unmave. ¹¹ Da nike zinei ḡɔdaaleve Ḣooḡɔ GALAGI ḡaazu, GALA daaḡomi seḡe velei laave. ¹² Da nike zinei ma namai zegē, è ta zie zalaḡa ḡulazuve ma minēiti ma ga è-yeeβegai. Da namai mɔtai vu ya zalaḡa ḡulazuve ḡɔḡɔave. ¹³ Da ma wulɔi kpein seḡe, nii felevelegai koozu zɔɔlaiti ma, ta ma mɔain vasuve, ta ma lɔḡɔ felegɔiti ma, ta gulɔi é ti maave neḡelein, da naa ḡala zalaḡa ḡulazuve. ¹⁴ Kele

da nike zinei motai gɔla wo-vuuzuve voluve: ma zuai, ta ma gɔloi, naa vee ma booiti ba. Toɔa ga koto gba zalaɔai.

15 Da baala sinei taɔila seɔe, Aalɔn ta ná-doun zunuiti ta yeeiti pɛɛ baala sinei unmauve. 16 Da baala sinei ɔɔdaaleuve, è ma jamai zeɔe, è pili zalaɔa ɔulazuve ma, é ɔaku ma kpoloo. 17 Da baala sinei leveleve, è kpulukpulu, è koozu zɔɔlaiti ta kɔɔɔiti gba, è ti la kpulukpulugai ta ma ungi ma. 18 Da baala sinei pɛ gɔla zalaɔa ɔulazuve. Toɔa ga gɔla zalaɔai Ɔɔɔɔ GALAGI ve, zalaɔai ve, nii abui galazu, makugi neai Ɔɔɔɔ GALAGI ve.

19 Da zɔɔma vaala sinei zeɔe. Aalɔn ta ná-doun zunuiti ta yeeiti pɛɛ baala sinei unmauve. 20 Da baala sinei ɔɔdaaleuve, è ma jamai ta zeɔe, è sie Aalɔn yeezazu vele woi yɔkpɔgi ma, ta ná-doun zunuiti zeezazu vele woi yɔkpɔgiti ma, ta ti-yezazu yeezinekpɔtogiti ma, ta ti-yezazu ɔɔɔzinekpɔtogiti ma. Da jamai motai vili zalaɔa ɔulazuve ma, é ɔaku ma kpoloo. 21 Da jamai ta zeɔe, nii a ɔe zalaɔa ɔulazuve, ta siema wulo naɔegai ta, è ti vaza Aalɔn ta ná-seɔeiti ma, naa vee ná-doun zunuiti ta ta-zeɔeiti ba. Pele ɔana da Aalɔnni fe la bè, ta ná-seɔeiti, naa vee ná-doun zunuiti ta ta-zeɔeiti ba.

22 Da baala sinei ma wuloi zeɔe, ta ma wɔɔngi, ta ma wuloi felevelegai koozu zɔɔlaiti ma, ta ma mɔɔin vasuve, ta ma lɔɔ felegɔiti, ta ma wuloi felevelegai ti ma, ta zeezazu balai, mazɔɔ toɔa ga ti zeɔi vai ma vaala sinei. 23 Bului leve la su, naama bɔɔgi, nii seɔɔai Ɔɔɔɔ GALAGI ɔakala, da bulu ɔila seɔe naama bɔɔgi zu, ta bulu velevele gila gulɔi ba,

ta bulu λεενε γίλα. ²⁴ Da ti kpein pu Aalɔn ta ná-doun zunuiti zeezu, ti ti latege vai ma voogi ge Goofo GALAGI gaazu. ²⁵ Naa voluma, da ti gula niina ti ya, è ti gala zalaɗa gulazuve, gala zalaɗai maazu. Toɗa ga zalaɗai, nii abui galazu, makugi neai Goofo GALAGI ve.

²⁶ Da Aalɔn zeɪ vai ma vaala sinei ma gekegi zege, è datenge vai ma voogi ge Goofo GALAGI gaazu. Naa ga ge ga donɔi. ²⁷ Da ti zeɪ vai ma vaala sinei ma gekegi zege ba ta ma balai, niiti ti gula ga datenge vai ma voogi, ti zege ba Aalɔn ve ta ná-doun zunuiti. ²⁸ Ta ge ga Aalɔn ta ná-doun zunuiti tɔnɔ, naa ga ge ga gofo tɔgi, nii Izelayele nuiti ta so, mazɔɔ vebanii gana segeai ba Izelayele nuiti ta- yiilei zalaɗaiti su. Naa ga ge ga Goofo GALAGI nɔnɔ.

²⁹ Aalɔn a zaana, ná-zalaɗa gula zegeiti ta ge ga ná-doun zunuiti tɔnɔ, ta ti loo gɔba, siegi zu ti gulo padegai ziezɔ la ti ma, ti zeɪ vai zu. ³⁰ Ná-doun zunuiti su, nii a ge potogi zu, zalaɗa gula vai zu, naa ga too gɔba folo lofela laawu, siegi zu é geezu leezu la GALA daagomi sege vɛlei wu, ga é botii ge ada padegai.

³¹ Da ti zeɪ vai ma vaala sinei zege, è ma zuai gili ada padegai ta. ³² Baala sinei ma zuai ta bului a ge kpɔlɔgi zu, Aalɔn ta ná-doun zunuiti ti mi, GALA daagomi sege vɛlei laave. ³³ Nii keai ga koto gba anii, ta naa mi gana, naa ga a ke ti ve bɛ, ta ti ti zeɪ. Nu gili nɔpe ge la ta mia, mazɔɔ ti padege. ³⁴ Ni ti zeɪ vai ma zalaɗa zuai ba ma bului ta ga yena ná eyesu sobui, nu la mɔ mia neglein, mazɔɔ ti padege. Nii é yesu, da naa gala.

³⁵ Da zιε ga deveiti kpein, gè ti vea è ya Aalɔn ta ná-doun zunuiti ta-vaa zu. Da folo ɓɓfela ɓɓe ti zeɪ vai zu. ³⁶ Folo-o-folo, ɗa nικε zινε ɓɓila kula ga zalaɓai koto gba vai zu. Da zalaɓa ɓɓulazuve ɓade ga naama ɓoto gba vai, è gulɔi zιe ma ga é ɓade. ³⁷ Folo ɓɓfela laawu, ɗa koto gba vaiti ke zalaɓa ɓɓulazuve, é ɓade, zalaɓa ɓɓulazuve wola ɓa ɓade. Nii kpein a vɔɔɓu zalaɓa ɓɓulazuve va, naa ɓa ɓade.

*Gala zalaɓai,
nii a ɓɓe ɓɓulazu folo-o-folo
(Gaalɔ Sevei 28:1-8)*

³⁸ Folo-o-folo, ɗa ɗa kona gila baala sine felegɔ ɓɓula ga zalaɓai zalaɓa ɓɓulazuve. ³⁹ Da baala zivɔi ɓɓilagi ɓɓula ga zalaɓai sobui, è zɔɔma vaala zivɔi ɓɓula ga zalaɓai kpɔkɔi. ⁴⁰ Da baala zivɔ mɔungi ɓɓula ga zalaɓai, è pɛɛ bulu vukɔ vaɓɔi kilo savagɔ va, gaayɔgai ga wolive wulɔ vaɓɔi ma litelɛ ɓɓila ta tukpɛ (1,5), naa veɛ dɔɔi litelɛ ɓɓila ta tukpɛ (1,5) ba. ⁴¹ Da baala zivɔi velesiɛi ɓɓula ga zalaɓai kpɔkɔi, è pɛɛ vebeani ɓɓila ba, ta puya zalaɓai, eɓɛvelei sobu gelei la. Zalaɓai ve, nii abui galazu, makugi neai ɓɔɔɓɔ GALAGI ve. ⁴² Toɓa ɓɓe ga gala zalaɓai, womavofodaiti kpein ta ɓɓe kulazu folo-o-folo, gaazu, nɛi gè ga ɓɔɔɓɔ GALAGI, GALA daaɓomi seɓe velei laave, miná ɓa ná ɓɓe ɓɓulazu ná keɛma wo ve, gè ɗa ɓɔɛ è vɔ. ⁴³ Miná ɓa ná ɓɓe ɓɓulazu ná keɛma Izelayele nuiti be, naama adave ɓa ɓade ga ná-lebiyai. ⁴⁴ Ná GALA daaɓomi seɓe velei ta zalaɓa ɓɓulazuve ɓade. Ná Aalɔn ta ná-doun zunuiti ɓade, ti ɗa ná-zalaɓa ɓɓula wotii ɓɓe. ⁴⁵ Ná zeɪ Izelayele nuiti saama, gè ɓɓe ga ta-GALAGI. ⁴⁶ Ta kwɛɛ ga ná ga ɓɔɔɓɔ GALAGI,

ta-GALAGI, nii é ti ɖulani Ezipete yooi va, nà zeì ti zaama. Nà ga Gooɖo GALAGI, ta-GALAGI.

30

*Ani maku neɛnɛgiti
ma zalaɖa ɖulazuve
(Egezode 37:25-28)*

¹ Da zalaɖa ɖulazuve gila kpɛte ani maku neɛnɛgiti gala vai zu. Da kpɛte ga akasia wului. ² Toɖa ɖe ga seki naanigi, sakpai ɖe ga metele valisui, kogi ɖe ga metele valisui, soligoi ɖe ga metele ɖila. Ma minɛiti ti ɖeezu ba, ta ɖe ga ani ɖila. ³ Da zanu kitei zie ma, gaave, ta kakamaveti, é ɖaku ma, ta ma minɛiti ma ná pe. Da daabegi bete ga zanugi, é ɖaku ná pe ma. ⁴ Da zanu bala felego lo ba daabegi wuve, kakama felegoiti, gulu zokpɔiti ti da lo ti zu, sege vai zu. ⁵ Da gulu zokpɔiti kpɛte ga akasia wului, è zanugi zie ti ma. ⁶ Da zalaɖa ɖulazuve lo sege zuɖooza golai ɖakalave, nii é zeele woo ɖesui ɖakalave, kesui lakulugi ɖaazu letemave, nii é zeele woo zevɛi maazuve, ve nà ɖe ɖulazu keɛma ná è ve. ⁷ Miná ɖa Aalɔn a da ani maku neɛnɛgiti gala ná. Toɖa ɖe ta ɖalazu sobu-o-sobu, siegi zu a ɖe fitinaiti kevele betezu la. ⁸ Aalɔn ɖa ɖe ta ɖalazu kpɔkoi, siegi zu a ɖe fitinaiti kevele betezu la. Ani maku neɛnɛgi ve, a ɖe ɖalazu yeenɔpe Gooɖo GALAGI ɖaazu, wovamavofodaiti kpɛin su. ⁹ A mina ani maku neɛne ma zii ɖili kula ga zalaɖa, zalaɖa ɖulazuve, anɛe gala zalaɖa ɖili be, ɖaa vɛɛani ɖili. A mina puya zalaɖa ɖila kpalaa pu ya ná. ¹⁰ Aalɔn ɖa da koto gba vaiti ke zalaɖa ɖulazuve minɛiti maazu, naa ɖe ɖila kona-o-kona. Toɖa ke ga koto gba zuai ma

namai, naa gɛ ɣila kona-o-kona, wo-mavofodaiti kpein su. Zalaɣa ɣulazuwe naa ɣa gɛ ga faa ɲadega wola Gooɣo GALAGI ɣaazu.

*Seizu ɲadegai
ma mulu ɣula vai*

¹¹ Gooɣo GALAGI boeni Moize so, e ɣe ma: ¹² «Siegi zu e Izelayele nuiti gaalusu da, ti ɣilagilagi ta boɣo unmoɔ ganii zala Gooɣo GALAGI ma, naa ɣa gɛ gaalugi ma ziegi zu, naa ɣa a ke maanɔɣo mina zeeli wo ma. ¹³ Niiti kpein ti ɣaalusu, naati ta vaazu wali ɣaei galamu bozita veezu, eɣevelei seizu ɲadegai ma wali ɣaei la. Naa gɛ ga vebeanii, e zefe ba Gooɣo GALAGI ve. ¹⁴ Nu-o-nu e ɣeezu gaalugi zu, e zo kona vuufelego (20) ma, e le zeemaazu, naa ɣa vebeanii zala, nii e veezu Gooɣo GALAGI ve. ¹⁵ Naavolo nui la salaa, e va soova ma, mane nui balaa la salaa, e va yei bu. Vebeani ve, e veezu Gooɣo GALAGI ve, ga ti boɣo unmoɔ. ¹⁶ Da unmoɔ walii ɣula Izelayele nuiti zea, e do GALA daagomi sege velei ma wotii zu. Toɣa gɛ ga kizesu vaa Izelayele nuiti be Gooɣo GALAGI ɣaazu, nubuseiti unmoɔ fai zu.»

*Maagba anɲakai
(Egezode 38:8)*

¹⁷ Gooɣo GALAGI boeni Moize so, e ɣe ma: ¹⁸ «Da maagba anɲakai bete ga kolu boigi, na-seiga anii balaa ɣa gɛ ga kolu boigi, maagba vaiti su. Da pile GALA daagomi sege velei ta zalaɣa ɣulazuwe ti yoozowe, e ziei vu su. ¹⁹ Naa ɣa Aalon ta na-doun zunuiti ta gɛ yeeiti ta ɣooɣoiti maagbazu la. ²⁰ Siegi zu ti leezu la GALA daagomi sege velei wu, ta boɣo maagba ga naama dei, naa ɣa a ke ti mina za, ta

sięgi zu ti maabuđazu la zalađa ğulazuve va, ga ti botii ğe, ti zalađaiti gala ga abui Ğoođo GALAGI ve. ²¹ Ta ti-yeeiti ta ti-đođoiti maagba, naa ğa a ke ti mina za. Naa ğa ğe ga ğoođo tōgi, Aalōn ve ta ná-doun zunuiti, ta ti-mavofodaiti kpein be.»

Gulo padegai

ta ma maku neene kelei

²² Ğoođo GALAGI boeni Moize vo, e ğe ma: ²³ «Da ani maku neene papagiti seđe: miile gulo maku neeneği kilo lozita, ta sinamome maku neeneği kilo savago, ta seeli maku neeneği kilo savago, ²⁴ ta kasegi kilo lozita, eğevelei seizu padegai ma dođogi la, ta wolive wulo litele lozita. ²⁵ Da naa ğe ga siema wulo padegai, eğevelei gulo maku neene kpete nui a da kpete la. Naa ğa e ğeezu ga siema wulo padegai.

²⁶ «Naa ğa da ta zie GALA daađomi seđe velei ma, ta zeele woo ğesui, ²⁷ ta tabalii ta ná-solaiti, ta fitina zei anii, ta ná-solaiti, ta ani maku neeneğiti ma zalađa ğulazuve, ²⁸ ta e sie gala zalađaiti kulazuve ta ná-solaiti kpein ma, ta maagba aninakai, e ve ná-seiga anii va. ²⁹ Da niima aniiti kpein fe be, ti wola ğa nade, nii kpein a voođu ti va, naa ğa nade. ³⁰ Da gulo padegai zie Aalōn ta ná-doun zunuiti ma, e ti ve be, naa ğa a ke ti ná-zalađa ğula wotii ğe.

³¹ «Da boe Izelayele nuiti po, e ğe ti ma: «Naa ğa ğe be ga siema wulo padegai, wo-mavofodaiti kpein su. ³² Nu mina ta zie busei ma, negelein. A mina ma zii bete ga kevele. Nadege, wa da pete ga nade ganii. ³³ Nu-o-nu a ma zii betena, baa e ta zie nu ğili ma, e la ga zalađa ğula nu, naa be ka leve ná-nubuseiti ba.» »

Ani maku neeneği

34 Góogó GALAGI g̃eni Moize ma: «Ani maku n̄en̄egi naati seje, ti g̃e tie: setaketegi, ta w̄onikesegi, ta galebanumegi, ta gulu mana maku n̄en̄egi. 35 Da naa g̃e ga ani maku n̄en̄egi, supuai, eg̃evelei guló maku n̄en̄e kp̄ete nui a dá kp̄ete la, kpoloi g̃e ba. Toḡa g̃e ga ma g̃itei, é jade. 36 Da ke ga ma vukoi, è sei zeele woo g̃esui g̃akalave, GALA daag̃omi seje v̄lei wu, v̄e n̄a g̃e ḡulazu kelema ná è v̄e. Toḡa g̃e wo v̄e ga anii gola jadegai. 37 A mina ani maku n̄en̄e kp̄ete b̄og̃ó v̄e j̄egelein ga nii g̃evele, siema vaa zu. Wa p̄ete ga ani v̄e jadegai, mak̄egai Góogó GALAGI ḡila kpe n̄o v̄e. 38 Nu n̄ope a naa g̃eḡala b̄et̄ena, ga é dá maku, naa b̄e ka leve ná-nubuseiti ba.»

31

*Seje v̄ele jadegai
ma j̄eliḡi nuiti*

(Egezode 35:30--36:1)

1 Góogó GALAGI b̄oeni Moize v̄o, é g̃e ma: 2 «W̄ele, g̃e yiimazeḡeve ga Besaleȳele, nii é ga Uli ná-doun zunui, G̃uul ná-dounloin, Zuda ná-bolodai zu. 3 G̃e daaveḡe ga GALA Z̄envui, ta ḡimalai, ta keleḡelegi, ta soofaalai, botii ma zii k̄pein faa zu, 4 é zoo faiti kazavisu, é zanugi b̄ete, ta walii, ta k̄olu b̄oigi, 5 é k̄otu z̄ong̃ó baagiti saḡa, é ti j̄ek̄pe ti-l̄ozuḡeti, é gului zaḡa, é botii ma zii k̄pein ke. 6 G̃e kp̄oba nu v̄ev̄e ba, nii é ga W̄og̃oliyaḡe, Ayizamake ná-doun zunui, é ḡula Dan ná-bolodai zu. G̃e keleḡelegi v̄uuḡe naati k̄pein ziimave, niiti ti zoogai faa la, ga ti naa k̄pein ke, nii g̃e è leveai ma, 7 é zo GALA daag̃omi seje v̄lei ma, é li zeele woo g̃esui v̄o, ta

dakulugi, ta sege velei ma zoolaiti kpein, ⁸ ta tabalii ta ná-soolaiti, ta fitinai zeii anii é ga zanu kitei, ta ná-soolaiti kpein, ta ani maku neenegiti ma zalaḡa ḡulazuve, ⁹ ta gala zalaḡaiti kulazuve ta ná-soolaiti kpein, ta maagba aniyakai ta ná-seiga anii, ¹⁰ ta botiḡe zeḡeiti, niiti ti ga zalaḡa ḡula nui Aalɔn ná-zalaḡa ḡula zeḡeiti, ta ná-doun zunuiti ta-zeḡeiti zalaḡa ḡulazuve ma woti vai ma, ¹¹ ta siema wulo ḡadegai, ta ada ḡadegai ma ani maku neenegi. Ta naa kpein ke, eḡevelei gè deveai la.»

Dooḡo foloi

¹² Ḣooḡo GALAGI boeni Moize va, é ḡe ma: ¹³ «Bae Izelayele nuiti po, è ḡe ti ma: «Wa ná-dooḡo foloiti maape, mazaloo naa ḡa a ḡe nɔun ná, ta wa, ade yooḡzu, wo-mavofodaiti kpein saama, é ḡe ga poogi, nii nu a kwee la ga ná ga Ḣooḡo GALAGI, nii é wo ḡadesu. ¹⁴ Wa dooḡo foloi maape, mazaloo toḡa ḡe wo ve ga faa ḡadegai. Zoi a koozɔna, ta naama nui vaa. Nu nape a boti ḡeena naama voloi ma, naa be ka leve ná-nubuseiti ba, é ḡula ti zaama. ¹⁵ Folo lozita laawu, nu ḡa boti ḡe, keke foloi lofelasiei ḡa ḡe ga dooḡo foloi, feai Ḣooḡo GALAGI ve. Zoi nape a boti ḡeena dooḡo foloi, ta naama nui vaa. ¹⁶ Izelayele nuiti ta dooḡo foloi maape, tiya-o, ti-mavofodaiti-yo, é ḡe ga ḡooḡo minazegegi. ¹⁷ Toḡa ḡe ga poogi, ná-o, Izelayele nuiti-yo, gi yooḡzu, eyesu ḡo, mazaloo folo lozita laawu, Ḣooḡo GALAGI geegolɔgi ta zoi beteni. Folo lofelasiei é beni ná-botii va, é looḡo.» »

Toḡi ma ḡetu ḡokologiti

18 Siɛgi zu Gooḡo GALAGI beni la ga bɔɛ Moize uo Sinayi gizei ma, ɛ zeele woo ḡokolo felegɔiti feeni zea, kɔtu ḡokologiti, GALA ge sevei ḡɛai ti ma ga to bɔḡoi zeebɛḡai.

MINAZEGE GI GOLOGOLO FAI TA NIINE VAI

32

(32:1--34:35)

*Nike yivoi maaniinigi bɛte vai
ga zanugi*

(To Sevei Velesisi 9:6-29)

¹ Nuḡuseiti ti kaai ma ga Moize lɛbiga, ɛ la yeini, ɛ va zeḡe gizei ma fala, ti ḡaalɛni ba Aalɔn maḡoolii zu, ti ḡɛ ma: «Wuzɛḡena, ɛ galagiti kpeɛ gi ve, ti lo gi luḡo, mazɔɔo Moize nii, zunui tɛi ɛ gi ḡulaai Ezipete yooi va, gi la kwɛɛ nii keai la.» ² Aalɔn ḡɛni ti ma: «À zanu goizu anigiti kula wo-anzaiti goizuveɛti, ta wo-loun zunuiti goizuveɛti, ta wo-loun anzanuiti goizuveɛti, wo va ga tiye pò.» ³ Nuḡuseiti kpein ti zanu goizu anigiti kulani woizuveɛti, ti va ga tiye Aalɔn uo. ⁴ E yeezeini zanugi wu, ti feeni zea. E gaawuunni, ɛ pu zanu kpeɛ ḡokologi zu, ɛ kpeɛ ga nike yivoi maaniinigi. Naa volu, ti ḡɛni ma: «Izelayele nuiti, à weɛ wa-ḡalagi va, ɛ wo ḡulaai Ezipete yooi va.» ⁵ Siɛgi zu Aalɔn miná ḡaani la, ɛ zalaḡa ḡulazuve ta bɛteni nike yivoi maaniinigi ve. E woḡulani, ɛ ḡɛ ma: «Feti wola ḡa ḡɛ ga lina Gooḡo GALAGI lɛbi vai ma!» ⁶ Ma ḡeelaalaogai ma, ti wuzɛḡeni ga sobuzobui, ti gala zalaḡaiti ta ziilei zalaḡaiti kula. Nuḡuseiti ti zeini, ti daamii ta kpɔɔlei wo. Naa volu, ti wuzɛḡeni, ti ḡa ḡaḡo.

⁷ Góogó GALAGI gfeni Moize ma: «Yei, è li, mazóló da-nubuseiti, è ti gfulani Ezipete yooi va, ti bógó gózoa. ⁸ Ti zedea gaamago nò naama velei va, nii gè deai ga tiye. Ti nike yivoi maaniinigi βetea bógó ve, ga zanu gaawuungai, ti nòkò bu, ti zalağaiti kula be, ti gfeni ma: «Izelayele nuiti, à wεε wa-ğalagi va, é wo gfulaai Ezipete yooi va.» » ⁹ Góogó GALAGI gfeni Moize ma: «Nà kaazu ga niima nubuseiti ta ga nubuseiti ti zuvai. ¹⁰ Niizu, zè deε ná! Nà-ziiğaawanai gfa vaazu ti laalógóma, nà ti-ma zuwui gaalevezu, keε nà è gεεzu ga zii wola.»

¹¹ Moize ná-GALAGI maanεneni, Góogó GALAGI, é gε ma: «Ee, Góogó GALAGI, lee vaa zu da yiiğaawanai vaazu da-nubuseiti daalógóma, niiti è ti gfulaai Ezipete yooi va, ga da-zεβε wolai, ta zeeğaabaai? ¹² Ni da naa gεena, Ezipete nuiti ta gε ma: «Ti maanógó vai gfa é ti gfulaai ma, ga é ti vaa gizeiti su, é ti-ma zuwu gaaleve eteai zu.» Da-yiiğaawana wolai ye ná, è mina faa ηου gε ga da-nubuseiti. ¹³ Gize Abalaame zu, ta Izaake, ta Izelayele, da-wotiğε nuiti, niiti è gónani bógó ma ti ve ga: «Nà wo-mavofodai moin eğe geeğólógi ma zomideğaiti, zooi nii kpein gè bóεzu ná-faa zu, ga nà fe wo-mavofodai ya, ta sóló, é ye ti ya gó.» » ¹⁴ Góogó GALAGI zegeni faa ηoi volu, nii é gfeni pò é ke ga ná-nubuseiti.

Moize ná-ziiğaawanai

¹⁵ Moize yeini, é zedε gizei ma, zeele woo gokolo felegaiti ti zoni zea, sevei gεeni ti-ğakama felegaiti, ti zεveni zóla vele ta zóla vele. ¹⁶ GALA ka é kokologiti kpeteni, GALA ná-seve gεai gfa é gfeni ti ma, pónεai kokologiti ma.

17 Zozuwe nubuseiti gooi menini, ti da zongɔ, é gɛ Moize ma: «Kɔɔ bee wooi gɛa nuiti puuzuve.» 18 E googaaavoteni, é gɛ ma: «Pile sɔlɔɔ nua ta-bee woo laade, pile sɔlɔɔtala nua ta-bee woo laade, guye woo gɛa gè menisu.»

19 Tei é gɛni maabugazu ti-vuuzuve va, é nike yivoi gɛani, nuiti ti gɛni kuai wosu. Moize wola yigaaawanani. E kɔtu gɔkologiti pilini zoi ma, é ti wolowolo gize gɔgɔave. 20 E nike yivoi zegeni, nii ti kpeteni, é gala. E fukɔni, é ke ga fufiligi, é ma vukɔi vaza ziei gɛa, é to Izelayele nuiti da, ti kpɔle.

21 Moize gɛni Aalɔn ma: «Leeni gɛa nubuseiti ti keai ga de, è ti yegai ná, ti niima gɔto wolai gɛ?» 22 Aalɔn googaaavoteni ga: «Màliq̄ii, ná-zii gaaawanai mina wɔlɔ. Da bɔgɔ è niima nubuseiti kwɛɛ, faa jɔi gɛa ti polu. 23 Ti gɛni mà: «Galagiti kpete gi ve, ti lo gi lugɔ, mazɔlɔ Moize nii, zunui tei é gi gɛlaai Ezipete yooi va, gi la kwɛɛ nii keai la.» 24 Gè gɛni ti ma: «Niiti zanugi ti ya, ti kula bɔgɔ ma.» Ti feeni zèa, gè pilini abui zu, niima nike yivoi gɛlani su.»

25 Moize pɛteni ga nubuseiti ti lɔni faazupui zu, Aalɔn ti yeni faazupui naa zu, eyesu ti bɔgɔ lɔ ti maayosege nuiti ta-jɛɛgɛlasi zu. 26 Moize loni ti-vuuzuve ma velelave, é gɛ ti ma: «À va pò, wɔiti wo ga Gɔogɔ GALAGI nɔnɔiti!» Leevi ná-bolodamaiti kpein ti gaaɛni ba koba. 27 E gɛni ti ma: «Gɔogɔ GALAGI, Izelayele ná-GALAGI wooi gaa: «Wo gɛlagilagi ná-bogɛa zɔkpɔ la gɔba, à levetevɛ nuiti puuzuve, wo lati naa ma, é zo zɔma velelave, é li zɔla velei, eɛ gɛlagilagi keɛgɛloun vaa, baa bɔlɔi, baa ná-nui.» » 28 Leevi nuiti ti keeni, egevelei Moize boni la, zunu waasavagɔ (3 000)

ḡeḡfala ḡa é zaani nuḡuseiti saama naama voloi. ²⁹ Moize ḡeni ma: «Za, wo vea Ḡooḡo GALAGI ve, mazolo wo ḡilagilagi la ineeneni ná-doun zunui ba kεεḡeloin ḡula vai zu ga zalaḡai, nii a kε é tuyai yei wo ma za voloi.»

Moize ná-GALA maanεεnei

³⁰ Poluma zobui, Moize ḡeni nuḡuseiti ma: «Wo koto wola ḡεεve. Nà vaazu leezu niizu Ḡooḡo GALAGI vo be. Tanisu nà wa-ḡotoi ma zuvaayεgi zolo.» ³¹ Moize ḡaleni ma Ḡooḡo GALAGI vo be, é ḡe ma: «Ee! Niima nuḡuseiti ti koto wola ḡεεve. Ti zanugi beεve boḡo ve ga galagi. ³² Soma kae, è ta-ḡotoi zuvaayε! Ni naa laade, nà è maanεεnezu, dàaseigi ḡaava, é ḡula da-zεvei zu, è keai.» ³³ Ḡooḡo GALAGI ḡeni Moize ma: «Zoi é kotoi ḡeai dàalḡoma, naa ḡa nà daaseigi ḡaava, é ḡula nà-sevei zu. ³⁴ Li niizuve, è li ga nuḡuseiti, ve ḡè ná leeni ga de. Wele, nà-geezuḡelai ḡa lo è luḡo. Kele nà-potokula voloi, ta ta-ḡotoiti suboloi ḡoma.» ³⁵ Ḡooḡo GALAGI nuḡuseiti doḡani, tazei nike yivoi va, nii ti ḡeni Aalon ma, é kpeεε ti ve.

33

Siei wuzeḡe vai volu

¹ Ḡooḡo GALAGI ḡeni Moize ma: «Li, zeḡe ve, da-o, nuḡuseiti-yo, niiti è ti ḡula Ezipete yooi va. Le zooi vo pelei, nii ḡè ma minazeḡeni ga nà feezu Abalaame ya, ta Izaake, ta Zakobe, ḡè ḡe ma: «Nà feezu è-mavofodai ya.» ² Nà geezuḡelai ta levesu è luḡo, nà Kanaan nuiti kpeεεzu è luḡo, ta Amol nuiti, ta Ḡete nuiti, ta Feeleeze nuiti, ta Geeve nuiti, ta Yeebuse nuiti. ³ Le naama yooi zu, ve nonoi ta

koin gulbi uovvaai ná. Kele ade la leezu uoma, gè mina wo undaavili pelei zu, mazoloo wa ga suvoo nubuseiti.»

⁴ Siegi zu nubuseiti ti naama bae jaiti menini da, ti gaaleini. Nu nape ge la geni bogbo maagilini ga ná-soola vago. ⁵ Goofo GALAGI geni Moize ma: «Ge Izelayele nuiti ma: «Wa ga nubuseiti ti zuvai. Ni gè leni wo zaama yeedefala go laawu, ná la wo undaavili. Niizu, à wa-maagili zoola vagaiti kula bogbo ma, ná pete, nii gè vaazu keezu wo ve.» »
⁶ Izelayele nuiti ti maagoozaai ma Goolobe gizei va, ti la mo geni ta-maagili zoola vagaiti toozu goba.

GALA daagomi sege vlei

⁷ Ta la ti-vuuzuve betena, Moize bena sege vele jadegai zege, é to ti-vuuzuve voluve, tago maagooza. E daasei peni ga GALA daagomi sege vlei. Nu-o-nu nii é geni po ga é Goofo GALAGI gaazaqa, naa geni fulazu, é li GALA daagomi sege vlei vo pelei, nii é geni ti-vuuzuve volu vlei. ⁸ Siegi zu Moize geni liizu la sege vele jadegai wu, nubusei kpein ge geni wuzefezu, ese ge geni losu ná-sege vlei laave, é gaazulo Moize va, eyesu é le sege vele jadegai wu. ⁹ Siegi zu Moize geni leezu la sege vele jadegai wu, tonabiingi geni yeizu, é lo sege vele jadegai laave, Goofo GALAGI geni boezu Moize vo. ¹⁰ Nubusei kpein ge geni tonabiingi gaazu, é da lo sege vele jadegai laave, naazu nubusei kpein ge bena wuzefe, é ye ná-sege vlei laave, é noko GALA bu. ¹¹ Goofo GALAGI geni boezu Moize vo gaazuni ta gaazu, egevelei nu a da bae la boola vo.

Naa volu Moize bena gale ma ti-vuuzuve, kele ná-botifé zunu loungoi Zozuwe, Nun ná-doun zunui la gfeni zefezu sege vele padegai goozu vele.

Góogó GALAGI gfula vai kelema

Moize ve

¹² Moize gfeni Góogó GALAGI ma: «Wele, è gfeve ma: «Lo niima nubuseiti tufo, è le ga tiye,» da ma, è la naama nui leeni ga ze, nii gá li, é màaza! Anee naa ve, è gfeni ma: «Gè è gwee ga è-laaseigi, è zaalai zolooge gaaazu.» ¹³ Niizu, ni gè zaalai zolooge è gaaazu, da-veleiti deena ga ze, naazu na è gwee, gè zaalai zoloo è gaaazu mōnō. Wele, zii tei ka ga da-nubusei.»

¹⁴ Góogó GALAGI googaavoteni, é gfe ma: «Nà losu è lufo, nà bofoi. Nà doogo feezu è ve.»

¹⁵ Moize gfeni ma: «Ni da bofoi è la losu gi lufo, mina gi zefe ve. ¹⁶ Toja gwee gale ga gaama, ga gè zaalai zolooge è gaaazu, ndun nà-o, da-nubuseiti-yo? Siegi zu laade, ade zizu la vōma, ta siegi zu nà-o, da-nubuseiti-yo, zofozu geezu la gi va ga nubuseiti kpein ti etei zu?» ¹⁷ Góogó GALAGI gfeni Moize ma: «Nà naa gfe, nii è maagaazaqaboga mà, mazoloo è zaalai zolooge gaaazu, gè è gwee ga è-laaseigi.»

¹⁸ Moize gfeni ma: «Soma kae, è da-lebiyai le ga ze!» ¹⁹ Góogó GALAGI googaavoteni, é gfe ma: «Nà levesu è fakalave, gè nà-padai kpein dee ga de, gè dàaseigi le ga de, nii é ga Góogó GALAGI. Nà zaalai la naa ma, nii gè pō gè zaalai la ma. Nà maawōngai gfe naa ve, nii gè pō gè maawōngai gfe be.» ²⁰ E gfeni ma mōnō: «È la zooga è va gaazuve ga, mazoloo nui la zooga kaaazu, é va ye vulua.» ²¹ Góogó GALAGI gfe ma: «Wele adave ta va, kōbave, da lo fasai ma. ²² Siegi zu nà-lebiyai levesu da, nà è loozu fasa yefei

ta zu, gè è maalooḡu ga zèei, eyesu gè leve. ²³ Naa volu, nà yee ḡaafale ma niina, ḡa pòlu velei ḡa, keḡe ḡàazuve la zooga ḡaazu.»

34

Tḡgi ma ḡokolo niineiti saḡa vai (Tḡ Sevei Velesiei 10:1-5)

¹ Ḣooḡḡ GALAGI ḡeni Moize ma: «Kḡtu ḡokolo felegḡ zaḡa ga ma mḡungiti kevele. Nà woḡiti sevezu naama ḡḡtu ḡokologiti ma, woḡi niiti ti ḡeni ma mḡungiti ma, niiti è ti wolowoloni. ² Sobuzobui, ḡevele beḡe, sobui nḡ, è ḡe Sinayi gizei ma, ḡa losu náve kàkala, gizei unmaue. ³ Nu nḡpe ge mina vile è volu, wo va ḡe. Nu nḡpe ge mina boḡḡ ḡe gizei ma ná tanḡpe. Toganii ma go baḡa ma wola mina balaa daami wo gizei ma, ma lugi zu kpein.»

⁴ Moize kḡtu ḡokolo felegḡi zaḡani, eḡevelei ma mḡungiti ti ḡeni la. Moize wuzegeni sobuzobui, è ḡe Sinayi gizei ma, eḡevelei Ḣooḡḡ GALAGI devei veeni la zea, è kḡtu ḡokolo felegḡiti seḡeni ya.

⁵ Ḣooḡḡ GALAGI yeini tonaḡiingi zu, è lo ná kobave, è Ḣooḡḡ GALAGI laaseigi ḡeeni. ⁶ Ḣooḡḡ GALAGI leveni kakalave, è woḡḡulani, è ḡe: «Ḣooḡḡ GALAGI, Ḣooḡḡ GALAGI, maawḡingḡa GALAGI, nii è zaalai veezu, zii la ḡula fala, kpeḡeai nubḡḡḡlai ta woḡeḡḡiladai zu, ⁷ è woḡeḡḡiladai ḡeezu, eyesu è zeeli yamani waagilasiei (1 000) ma, è faa nḡi zuvaayesu, ta tḡ kologologiti, ta kotoi, keḡe è la soba nui zoga ga sobalala nu, a ḡa ḡeeḡḡeiti ta-vaa nḡi votokula ti-lointi ma, ta ti-lounlointi ma, eyesu è zeeli yamani zavasiiei ta naanisiiei ma.»

⁸ Moize zuvileni ga maavea zooi ma, é nəkə. ⁹ E ɣeni ma: «Maliɣii, ni gè zaalai zəɔɔge è ɣaazu, ɣe gi zaama. Anɛɛ ni suvɔɔ nuɔuseiti be, ɣá-vaa ɲɔiti suvaaye, ta ɣá-ɣotoiti, gi zeɣe, è gi ɣe ga dɔnɔ.»

Ɔɔɔɣɔ GALAGI ná-minazefegi

(Egezode 23:14-19;

*Tɔ Sevei Velesiɛi 10:1-5;
16:1-17)*

¹⁰ Ɔɔɔɣɔ GALAGI gooɣaavoteni, é ɣe ma: «Nà ɔɔɣɔ ná minazefegi ɣeezu wo ve. Nà laavɔɔ vaiti keezu ɔa-nuɔuseiti kpein gaazu, niiti ti ta la de ɣeeni eteai zu ná tanɔpe, ziiti kpein saama. Nuɔuseiti kpein wo zeini ti zaama, ta Ɔɔɔɣɔ GALAGI ná-keewotii ɣa, keewotii nii maaluaai, nii ná ke ga è maavele.

¹¹ «À dama ga devei gè feezu wo ya za. Nà vaazu Amɔɔl nuiti kpeezu wo luɣɔ, ta Kanaan nuiti, ta Ɔete nuiti, ta Feeleeze nuiti, ta Geeve nuiti, ta Yeeɔuse nuiti. ¹² A dama, wo mina minazefegɛ ke zooi zu nuɔuseiti be, ve wo vaazu zeizu ná, naa ɣa a ke, ti mina ɣe ga balii wo zaama. ¹³ Kele, keni wo ta-zalaɣa ɣulazuɔeti golo, wo ta-zale ɣɔɔ ɣɔtuiti kpezefegɛ, wo ta-zale ɣɔɔ wuluiti teve ga. ¹⁴ A mina nəkə gala kili bu, mazɔɔɔ nà, nɛi gè ga Ɔɔɔɣɔ GALAGI, dàaseigi ɣa ga «nii toloai.» Nà ga tolo ƆALAGI.

¹⁵ «À mina minazefegɛ ke zooi zu nuɔuseiti be, naa ɣa a ke, ta koloɣologi ɣeena ta ta-ɣalagiti, ti ti ɣɔ ga zalaɣaiti, ti mina wo loli, wo va ta mi. ¹⁶ A mina ti-loun anzanuiti seɣe wo-loun zunuiti be, ti-loun anzanuiti ta koloɣologi ɣeena ta ta-ɣalagiti, ti mina wo-loun zunuiti maalele ga ti va ɔa naa ta ɣe.

17 «À mina kəlui ɣaawun, wo va kpete bɔɔɔ ve ga galagi.

18 «Bului nii leve la su, wa naama vetii make, folo łafela laawu, molo ɣulasu ziegi ma yeeɣeɣalai zu, teveai ba, wa buluiti mi nii leve la su, eɣevelei gè devei veeni la wo ya, mazɔɔ molo ɣulasu alugi ma ɣa wo ɣulani la Ezipete yooi zu.

19 «Doun mɔungi kpein ka ga nɔnɔ, anee toganii ma yivo mɔungi ma zinei, é ɣeni ga nike yivo, ɓaa baala zivo. 20 Wa soovale zivo mɔungi unmoɔ ga baala zivoi. Ni wo la unmoɔni, wa kɔɔɣave wolo. Wa zunu loun mɔungi kpein unmoɔ. Nu nɔpe ge mina ɣula keɔema gàazu ga yeɔnaka.

21 «Wa botii ɣe folo łozita laawu, wo looɣo folo łafelasi, anee wozawoli ta molo leve ziegi zu ve.

22 «Wa doɔɣɔiti ma vetii ɣula, ga moloí é ga beleegi ma moɔ mɔungi, ta molo leve vetii konagi a ɓena.

23 Ná zeizu ɣa ɣe sava konagi zu, zunuiti kpein ti ɣula keɔema Maligii ɣaazu, ɢooɣo GALAGI, Izelaye ná-GALAGI. 24 Mazɔɔ ná ziiti kpeezu wo luɣo, ná wa-ɣwepelemaveti bɔɔɔzu. Nu nɔpe gaazu la ɣulaa wa-yooi va, siegi zu wo leezu la ga wo ɣula keɔema ɢooɣo GALAGI, wa-ɢALAGI ɣaazu, ná zeizu ɣa ɣe sava konagi zu.

25 «Bului nii levei su, à mina naa ɓo suai va, wo va kula ga nà-zalaɣai. A mina Pakegi ná-ftii ma zalaɣai make kpidii laawu, é va yesu sobu va zeeli.

26 «Wa va ga wa-yooi va lɔnɔ mɔungiti ɢooɣo GALAGI wa-ɢALAGI ná-pelei wu.

«À mina boli yivoi ɣili ga dee ná-ɣiimi ɔei.»

27 ɢooɣo GALAGI ɣeni Moize ma: «Wooi niiti seve, mazɔɔ minazefegi gè keezu è ve, ta Izelaye ve,

toḡa zoloosu niima wootti ma.» 28 Moize keeni Ḡooḡo GALAGI ḡoba náve ga folo vuunaanigḡo (40) ta kpidi vuunaanigḡo (40). E la daami woni, ta é la zie bḡleni. E minazeḡe gootti seveni kokologiti ma, ti ga to puugḡo ma wootti.

Moize ḡaazuve volo vai

29 Moize yeini, é zeḡe Sinayi gizei ma, zeele woo ḡokolo felegḡiti ti ḡeni zea, zeizuve é zeḡe gizei ma. E la ḡeni kwεε ga gaazuve ḡeni volozu, tozei ti yeḡeni ta Ḡooḡo GALAGI. 30 Aalḡn ta Izelayele nuiti kpein ti weḡeni Moize va, peḡe, gaazuve ḡeni volozu, ti ḡeni luazu ga ti va maabuḡa ba. 31 Moize ti lolini. Aalḡn ta beḡeiti ta-ḡundigḡiti kpein ti vaani po be, é bḡeni ti vo. 32 Naa voluma, Izelayele nuiti kpein ti maabuḡani ba. E deveiti kpein feeni ti ya, niiti é ti zḡbḡni Ḡooḡo GALAGI ya, Sinayi gizei ma. 33 Sieḡi zu Moize beni la ga bḡe ti vo, é seḡei veeni ḡaazu. 34 Sieḡi zu Moize a la ḡena lea la Ḡooḡo GALAGI vo be, ga é bḡe po, é ḡeni seḡei ḡulazu ḡaazu, eyesu é ḡula. Sieḡi zu a la ḡulana la, é ḡeni naa wosu Izelayele nuiti ma, nii é ga devei é veeni zea. 35 Izelayele nuiti ti ḡeni weḡezu Moize ḡaazuve, ti kaani ga gaazuve ḡeni volozu, Moize ḡeni seḡei veezu ḡaazu volu, eyesu é le, é bḡe Ḡooḡo GALAGI vo.

GALA NA-SEḡE UḡE NADEGAI LO FAI

35

(35:1--40:38)

Deveiti é lo dooḡo foloi va

¹ Moize Izelayele vebɛi kpein tolini, é ɣɛ ti ma: «À pɛtɛ, faiti Ɔɔɔɔɔ GALAGI ti leveai ga ti ɣɛ: ² Folo lɔzita laawu, nu ɣa boti ɣɛ, kɛɛ folo lɔfelasiɛi ɣa ɣɛ ga dooɔɔ foloi, feai Ɔɔɔɔɔ GALAGI vɛ. Zɔi nɔpɛ a boti ɣɛɛna naama voloi, ta naama nui vaa. ³ A mina abu ɣaazo dooɔɔ foloi, wo-zeizuvɛ tanɔpɛ.»

*Seɣe vɛɛ ɲadegai
ma vɛɛaniiti
(Egezode 25:1-9)*

⁴ Moize bɔɛni Izelayele vebɛi kpein pɔ, é ɣɛ ti ma: «Wɛɛ, nii ɣa Ɔɔɔɔɔ GALAGI deveai: ⁵ A vɛɛanii zeɣe wo-ɣɔligiti ba, Ɔɔɔɔɔ GALAGI vɛ. Nu nɔpɛ faanɛɛ ɣigi bɛ, naa ɣa va ga vɛɛanii nii Ɔɔɔɔɔ GALAGI vɛ: zanugi, ta walii, ta kɔlu bɔigi, ⁶ ta geze biinii, ta ma bɔigi, ta ma bɔi sɔsɔgi, ta geze vagoi kpaliai, ta boli leɣai, ⁷ ta baala sinɛ ɣɔlɔiti, ti loai ga ma bɔigi, ta nuni ɣɔlɔiti, ta akasia wului, ⁸ ta fitina wulɔi, ta tufa maku nɛɛnɛgiti ti ga siɛma wulɔ ɲadegai, ta ani maku nɛɛnɛgi vɛ, ⁹ ta kɔtu zɔngɔ baagi nii daaseigi ga wɔnikese, ta kɔtu zɔngɔ baa kiligiti zalaɣa ɣula zeɣei ma vaa zu, ta ma ɣakazu zeɣei.

*Seɣe vɛɛ ɲadegai
ma zɔɔlaiti
(Egezode 39:32-43)*

¹⁰ «Wo zaama, niiti kpein ti zoogai faa la, ɲɛɛliɣi vai zu, ti va, ti naa ɣɛ, nii Ɔɔɔɔɔ GALAGI deveai: ¹¹ seɣe vɛɛ ɲadegai, ta ná-seɣe vɛɛi, ta ma vɛɛmazeɣei, ta ma ɣalagiti, ta ma bɛdɛgiti, ta ná-gulu zɔkpɔiti, ta ná-tɔkpɔlaiti, ta ná-dabuiti, ¹² ta kesui ta ná-gulu zɔkpɔiti, ta dakulugi, ta seɣe

zuḡooza golai, ¹³ ta taḡalii, ta ná-gulu zḡkpḡiti, ta ná-sḡlaili kpein, ta ḡuluiti ti veai GALA be, ¹⁴ ta fitina zei anii, ta ná-sḡlaili, ta ná-fitinaiti, ta gulḡi fitinai vaa zu, ¹⁵ ta ani maku neenegiti ma zalaḡa ḡulazuve, ta ná-gulu zḡkpḡiti, ta siema wulḡ naḡegai ta ani maku neenegi, ta pelelave ma zeḡe zuḡooza golai, nu leezuve seḡe vele naḡegai wu, ¹⁶ ta gala zalaḡaiti kulazuve, ta kḡlu veleai é ga kḡlu ḡḡigi, ta ná-gulu zḡkpḡiti, ta ná-sḡlaili kpein, ta maagba anijakai ta ná-seiga anii, ¹⁷ ta kḡii ma zasai ma zeḡeiti, ma lḡkpalaiti, ta ma labuiti, ta sasai laave ma zeḡe zuḡooza golai, ¹⁸ ta seḡe vele naḡegai zuzo kḡluiti, ta kḡii ma zasai zuzo kḡluiti, ta ta-ḡaluiti, ¹⁹ ta zalaḡa ḡula zeḡeiti ada naḡegai vaa ma, zalaḡa ḡula nui Aalḡn ná-seḡeiti, ta ná-doun zunuiti ta-zeḡeiti zalaḡa ḡulazuve ma wotiiti faa zu.»

Izelayele nuiti ta-veḡaniiti

²⁰ Izelayele veḡei kpein ge zeḡeni Moize uḡ be.
²¹ Niiti kpein é ḡeteni ti yiima, faanee ḡigi ḡeni ti ve, ti vaani ga veḡanii ḡḡoḡḡ GALAGI ve, GALA daaḡomi seḡe vele ma wotii ma vaa zu, ná-botii kpein faa zu, ta zalaḡa ḡula zeḡeiti faa zu.
²² Zunuiti ti vaani, anzanuiti ḡalaa, nu-o-nu nii faanee ḡigi a la ḡe be, naati ti ḡeni vaazu ga kḡbu aniiti, goizu anigiti, balaḡaegiti, ta balaiti, ta zanu ganiiti ma zii kpein. Eḡe ge zanu veḡanii veeni ḡḡoḡḡ GALAGI ve. ²³ Niiti kpein seḡeiti ti ḡeni ti ya, geze ḡiinii, ta ma ḡḡigi, ta ma ḡḡi sḡsḡgi, ta geze vaḡḡi, ta boli leḡai, ta baala sine ḡḡḡḡiti toai ga ma ḡḡigi, ta nuni ḡḡḡḡiti, ti vaani ga tiye. ²⁴ Niiti kpein walii ta kḡlu ḡḡigi ma veḡanii ḡeni ti ya, naati ti

vaani ga tiye Gooḡo GALAGI ɔ. Niiti kpein akasia wului ḡeni ti ya, a zoo beɛzu ma vaa ma, ti vaani ga tiye. ²⁵ Anzanui niiti kpein ti zooni faa la, naati ti gezei balini ga yeei, ti vaani ga gezei nii ti kpalini, geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi soḡi, ta geze vagoi kpaliai. ²⁶ Anzanui niiti kpein ti-yii ḡevele beɛni ga pagɔ, ti zoogai faa la, naati ti boli leḡai balini. ²⁷ Nuḡuseiti ta-ḡundiḡiiti ti vaani ga kɔtu zongɔ baagi, nii daaseigi ga wɔnikese, ta kɔtu zongɔ baa kiligiti, zalaḡa ḡula zeḡei ma vaa zu, ta ma ḡakazu zeḡei. ²⁸ Ti vaani ga tufa maku neɛɛgiti ta gulɔi, fitinai ná-fai zu, ta siema wulɔ naḡegai ta ani maku neɛɛgiti kpeɛ vai zu. ²⁹ Izelayeɛ nuiti kpein, zunuiti ta anzanuiti, niiti faanɛ ḡigi ḡeni ti ɔ, ga ti va ga ani Gooḡo GALAGI ɔ, ná-botiiti faa zu é ma levei veeni Moize ya, naati ti vaani ga veɛaniiti Gooḡo GALAGI ɔ.

*Seḡe veɛ naḡegai
ma neɛliḡi nuiti
(Egezode 31:1-11)*

³⁰ Moize ḡeni Izelayeɛ nuiti ma: «À weɛ, Gooḡo GALAGI yeeloge Beɛsaleyeɛ va, nii é ga Uli ná-doun zunui, Guul ná-dounloin, Zuda ná-bolodai zu. ³¹ GALA ge daavege ga GALA Zenvui, ta ḡimalai, ta kelegelegi, ta soofaalai, botii ma zii kpein faa zu: ³² é zoo faiti kazavisu, é zanugi beɛ, ta walii, ta kɔlu boigi, ³³ é kɔtu zongɔ baagiti saḡa, é ti nekpɛ ti-lɔɔzuɛti, é gului zaḡa, ta é neɛliḡi wotii ma zii kpein ke. ³⁴ E kalagi ma veɛanii veeɔ be, zekana balaa é keai la Wɔḡoliyaḡe ɔ, Ayizamake ná-doun zunui, Dan ná-bolodai zu. ³⁵ E ti laavege ga ḡimalai, ga ti botii ma ziiti kpein ke, nii é ḡeni

ga jɛɛliɔi vai, ta faa niine laaɔula vai, ta seɔe zuvu vai ga geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi soɔogi, ta geze vagoi kpaliai, ta seɔe veɛ vai. Ti zoogai jɛɛliɔi vai ma zii kpein da, ta faa niine laaɔula vai ma zii kpein.

36

¹ «Besaleyɛle ta Wɔɔɔliyaɔe, ta zunuiti kpein ti zooni faa la, niiti Gɔɔɔɔ GALAGI ɔimalai ta kelegelegi vuuni ti-yiimave, ti zoo ti botii ɔe, eɔevelei seizu padegai naama wotii kpein ga ɔe la, ti looni botii zu, eɔevelei Gɔɔɔɔ GALAGI ma levei veeni la.»

² Moize Besaleyɛle ta Wɔɔɔliyaɔe lolini, ta zunuiti kpein ɔigi ɔeni ti ma, niiti Gɔɔɔɔ GALAGI kelegelegi vuuni ti-yiimave, niiti kpein ti-ɔigiti kevele beteni ga ti ɔolo botiiti keɛ vai zu. ³ Ti vebaniiti kpein seɔeni Moize ɔaazu, niiti Izelayɛle nuiti ti daani ɔisu, ti vaa la, naa ɔa a ke, seizu padegai ma wotii ɔe. Sobu-o-sobu, nuiti ti ɔeni vaazu ga vebaniiti Moize vo be mono. ⁴ Nazu ɔa jɛɛliɔi nuiti kpein ti ɔeni seizu padegai ma wotii ɔeezu, ti ɔilagilagi ti botiiti zeni na la, niiti ti ɔeni ti ɔeezu, ⁵ ti vaani, ti ɔe Moize ma: «Nuɔuseiti ta wola vaazu la, e vuova botiiti keɛ vai ma, nii Gɔɔɔɔ GALAGI deveai ga e ɔe.» ⁶ Moize devei woni ga ti sezei wo ti-vuuzuve, ga: «Nu nope, zunu ɔaa anzanu, ta mina mo vebani ɔevele bete seizu padegai vaa zu.» Zekana ti pele leveni la nuɔuseiti tuɔo, ti va va ga ta. ⁷ Soɔlaiti ti ti beteni, ti kula ɔeeni, e vuova botii kpein ma, e ɔeni ɔeezu.

*Sege vɛɛ ɲadegai
ma landaiti
ta ma vɛɛ mazegeiti kpɛɛ vai
(Egezode 26:1-14)*

⁸ Zunuiti saama, niiti kpein ti zoogai faa la, ɲɛɛɔɔɔ vai zu, ti sege vɛɛ ɲadegai βɛɛni ga tanda puugɔ, ga geze vagoi kpaliai, ta geze βiinii, ta ma βoigi, ta ma βai sɔsɔgi. Ti suvuni ga seelubeinti ma votoi. ⁹ Tanda gɔlagi zakpai ɔeni ga meteɛɛ puugɔ maazu naanigɔ (14), kogi ɔɛ ga meteɛɛ felegɔ. Kɔɔɔgi ɔeni ga ani ɔila nɔ tandaiti kpein faa zu. ¹⁰ Ti tanda lɔɔɔgɔiti seini βɔɔɔ la, ti zɔ lɔɔɔgɔiti balaa sei βɔɔɔ la. ¹¹ Ti galu βiiniiiti giliɔilini tandai ma βɔsu mɔungi laamavɛ. Ti kɛɛni ɔana nɔ ga tandai ma βɔsu velesiei laamavɛ. ¹² Ti galu vuulɔɔɔgɔ (50) giliɔilini tandai ma βɔsu mɔungi laamavɛ va, ti galu vuulɔɔɔgɔ (50) giliɔili tandai ma βɔsu velesiei laamavɛ va. Naama ɔaluiti ti zolooni βɔɔɔ ma ga felefele. ¹³ Ti zanu kala puulɔɔɔgɔ (50) βɛɛni, ti tandai ma βɔsuiti giliɔili βɔɔɔ va ga tiye. Sege vɛɛ ɲadegai ɔeni ga ani ɔila kpe nɔ.

¹⁴ Ti boli leɔa landa puugɔ maazu ɔila (11) kpɛɛni, ti ti vɛɛ sege vɛɛ ɲadegai ɔoma. ¹⁵ Tanda ɔlagi zakpai ɔeni ga meteɛɛ puugɔ maazu lɔɔɔgɔ (15), kogi ɔɛ ga meteɛɛ felegɔ. Kɔɔɔgi ɔeni ga ani ɔila nɔ tanda puugɔ maazu ɔilagiti (11) βɛ. ¹⁶ Ti tanda lɔɔɔgɔiti giliɔilini βɔɔɔ va, ta ti zɔ lɔzitaiti giliɔili βɔɔɔ va. ¹⁷ Ti galu vuulɔɔɔgɔ (50) giliɔilini tandai ma βɔsu mɔungi laamavɛ, ti galu vuulɔɔɔgɔ (50) balaa giliɔili tandai ma βɔsu velesiei laamavɛ. ¹⁸ Ti kɔlu βai kala puulɔɔɔgɔ (50) βɛɛni, naa ɔa a kɛ tandai ma βɔsuiti ti zei da ga tiye, ti ɔɛ ga ani ɔila

no. ¹⁹ Ti baala sine ɔɔɔɔiti kɔɔɔɔeni ga pɔɔɔɔmazedɔɔei, toai ga ma ɔɔɔɔigi, seɔɔe vɔɔɔɔlei vɔɔ, ti nuni ɔɔɔɔɔɔiti ma vɔɔɔɔmazedɔɔei vɔɔɔ maazu.

*Seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai
ma ɔɔɔɔɔɔgiti kɔɔɔɔe vai
(Egezode 26:15-37)*

²⁰ Ti kɔɔɔɔɔɔgiti kɔɔɔɔɔɔeni seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai vɔɔ ga akasia wulu zɔɔvɔɔɔiti. Ti ɔɔɔɔɔɔɔɔɔni seɔɔe vɔɔɔɔlei zuzo fai zu. ²¹ Kɔɔɔɔɔɔgiti zɔɔɔɔɔɔgiti ɔɔɔni ga metɔɔɔɔe ɔɔɔɔɔɔgɔ, kogi ɔɔe ga metɔɔɔɔe ɔɔɔɔɔɔwɔɔsui. ²² Kɔɔɔɔɔɔgiti ɔɔɔɔɔɔɔɔgiti pɔe kɔɔɔɔɔɔzuvɔe ɔɔɔɔɔɔɔɔni ma wulu zɔɔvɔe felegɔɔi va. Zekana ti kɔɔɔɔni la seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai ma ɔɔɔɔɔɔgiti kɔɔɔɔni ba. ²³ Ti kɔɔɔɔe vɔɔvɔe felegɔ (20) ɔɔɔɔɔni seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai vɔɔ, ti ɔɔɔni nu yeezazu vɔɔɔɔ. ²⁴ Ti dabu vɔɔvɔvɔɔɔɔgiti (40) kɔɔɔɔɔɔeni ga walii, ti va la kɔɔɔɔe vɔɔvɔe felegɔɔi (20) ɔɔɔɔɔɔgiti wu, kɔɔɔɔɔɔzuvɔe felegɔɔi ɔɔe. ²⁵ Ti kɔɔɔɔe vɔɔvɔe felegɔ (20) ɔɔɔɔɔni ɔɔɔɔɔ seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai vɔɔ, nu ɔɔvɔvɔzuvɔe vɔɔɔɔ. ²⁶ Ti dabu vɔɔvɔvɔɔɔgiti (40) kɔɔɔɔɔɔeni ɔɔɔɔɔ ɔɔɔɔɔ ga walii, ti va la kɔɔɔɔe vɔɔvɔe felegɔɔi (20) ɔɔɔɔɔɔgiti wu, kɔɔɔɔɔɔzuvɔe felegɔɔi ɔɔe. ²⁷ Ti kɔɔɔɔe dɔzita ɔɔɔɔɔni seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai ɔɔɔɔvɔe, folo liizu vɔɔɔɔ. ²⁸ Ti kɔɔɔɔe felegɔ ɔɔɔɔɔni seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai ma zoko felegɔɔi ɔɔe, ti kɔɔɔɔvɔe. ²⁹ Ti ɔɔɔɔɔni kɔɔɔɔɔgiti zɔɔɔi ba, ɔe zo buuvɔe, ɔe zeeli bala mɔvɔvɔgiti ma unɔvɔvɔe. Uele ɔɔɔɔ ɔe ɔɔɔni la ga ti felegɔ, ti vɔɔɔɔgiti soko felegɔɔi su. ³⁰ Kɔɔɔɔe dɔsava ɔɔɔ naazu, ɔe ɔɔɔni seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai ɔɔɔvɔvɔe, ɔe vɔvɔ ta-labu puugɔ maazu ɔzɔɔɔɔɔi (16) ba, ti ɔɔɔɔɔɔ ga walii, kɔɔɔɔe ɔɔɔɔ dabu felegɔ.

³¹ Ti gulu zɔkɔɔɔ ɔɔɔɔɔgiti ɔɔɔɔɔni kɔɔɔɔɔgiti ɔɔe ga akasia wului, ti ɔɔɔɔ seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai ɔkɔɔɔvɔvɔe ɔɔɔɔgiti, ³² ta gulu zɔkɔɔɔ ɔɔɔɔɔgiti seɔɔe vɔɔɔɔ nadedagai

ɣakamaυe zɔla velei ma βeɔgiti be, ta gulu zɔkpɔ
 lɔlugɔ seɣe veɣe ɲadegai boɣaυe ma βeɔgiti be, folo
 liizu velei. ³³ Ti zaamazu wulu zɔkpɔi βeteni, ga é
 kpɛɔgiti maaleυe, é zo kwɛgi ma, é li zɔla velei.
³⁴ Ti zanugi ziɛni kpɛɔgiti ma. Ti ta-υalaiti kpeteni
 ga zanugi, ga gulu zɔkpɔiti ti da lo ti zu. Ti zanugi
 ziɛni naama wulu zɔkpɔiti ma.

³⁵ Ti seɣe zuɣooza golai βeteni ga geze βiinii, ta
 ma βɔigi, ta ma βɔi sɔsɔgi, ta geze υagɔi kpaliai. Ti
 suυuni ga seeluβeinti ma votoi. ³⁶ Ti akasia wulu
 lɔkpala naanigɔ βeteni be, ti zanugi zie ti ma. Zanu
 kalagiti ti ɣeni ti υa. Ti walii ɣaawuunni, ti kpete
 ga ma labu naanigɔiti. ³⁷ Ti seɣe zuɣooza golai
 taɣili kpeteni seɣe velei laaυe, ga geze βiinii, ta ma
 βɔigi, ta ma βɔi sɔsɔgi, ta geze υagɔi kpaliai, é ɣeni ga
 seɣe zuυuai. ³⁸ Ti ná-tɔkpala lɔlugɔiti ta ta-ɣalagiti
 kpeteni. Ti zanugi ziɛni ti-unsuυeti ma, ta ti ti zeɣe
 kɔluiti kpete ga zanugi. Ta-labu lɔlugɔi ɣeni ga
 kɔlu βɔigi.

37

Kesui βete vai *(Egezode 25:10-22)*

¹ Besaleyεle kesui βeteni ga akasia wului. Sak-
 pai ɣeni ga metele ɣila taata, kogi ɣe ga metele
 ɣaagwesui, sɔligɔi ɣe ga metele ɣaagwesui. ² E
 zanu kitei ziɛni koozuυe ta poluυe, é dakɔlogi ɣe ga
 zanugi, é ɣaku ma. ³ E zanugi ɣaawuunni, é bala
 naanigɔiti kpete be. E ti υilini goizu naanigɔiti ba,
 bala felegɔ gilazu velei ta bala felegɔ zɔla velei.
⁴ E gulu zɔkpɔiti kpeteni ga akasia wului, é zanugi
 zie ti ma. ⁵ E gulu zɔkpɔiti dɔɔni balaiti su, kesui

ɔakamaɔeti, kesui zeɔe vai zu. ⁶ E kesui lakulugi βeteni ga zanu kitei. Sakpai ɔeni ga metele ɔila taata, kogi ɔe ga metele ɔaaɔwesui. ⁷ E seelubein felegoiti kpeteni ga zanu doɔai, kesui lakulugi laabe felegoiti ga. ⁸ Seelubein gilagi ɔeni daabegi gilazuve ɔa, seelubein gilagi ɔe daabegi zoala velei ɔa. E seelubein felegoiti ta kesui lakulugi βeteni ga ani ɔila no. ⁹ Seelubeinti ti ti-ɔovegiti suvieni maazuve, ti kesui lakulugi maalooɔu ga ti-ɔovegiti, ti ɔaavote boɔɔ ma. Seelubeinti ti ɔaavoteni kesui lakulugi ma.

Tabalii βete vai
(Egezode 25:23-30)

¹⁰ E tabalii βeteni ga akasia wului. Sakpai ɔeni ga metele ɔila, kogi ɔe ga metele lukpegi, saɔigoi ɔe ga metele ɔaaɔwesui. ¹¹ E zanu kitei zieni ma, e daabegi βete ga zanugi, e ɔaku ma. ¹² E kakamaɔeti kpete ga nu yeave liegoi ɔeɔala, e naa laabegi βete balaa ga zanugi, e ɔaku ma. ¹³ E zanugi ɔaawuunni, e ke ga balaiti tabalii ve. E ti loni goizu naanigoiti ba, kooɔ naanigoiti tetegi. ¹⁴ Balaiti ti ɔeni kakamaɔeti ba, gulu zoɔpoiti ti looni ti zu, tabalii zeɔe vai zu. ¹⁵ E gulu zoɔpoiti kpeteni ga akasia wului, e zanugi zieni ti ma, ti ɔe ga tabalii zeɔe aniiti. ¹⁶ E anɔakaiti kpeteni ga nu da ti zeɔi tabalii ɔa: digiiti, ta tazaiti, puya zalaɔai vaa zu, ta kokoiti, ta ziawoiti. E ti βeteni ga zanu kitei.

Fitina zeɔi anii βete vai
(Egezode 25:31-40)

¹⁷ E fitina zeɔi anii βeteni ga zanu kitei doɔaai. Ti pe ti ɔeni ga ani ɔila: kooɔi, ta ma wului, ta ma bekegiti, ta maagili zoalaiti ti ɔulaai ga gulu

vuai. ¹⁸ Fitina zeii anii ma beke dɔzitaiti ti ɖulani kakamaveti, ma beke savagɔ ɖeni kakamave gilazuve, ta ma beke savagɔ ɖe kakamave zɔɔla velei. ¹⁹ Maagili zɔɔlai ɖeni sava ma beke dɔzitai ɖilagilagi pe ba, ti ɖulaai ga amandegi ma vuai. ²⁰ Maagili zɔɔla naanigo ɖeni fitina zeii anii ma wului va, ti ɖulaai ga amandegi ma vuai. ²¹ Maagili zɔɔlai gila ge ɖeni ma beke felefelegiti todazuve. ²² Fitina zeii anii ɖeni ga zanu kitei doɖaai. Baalobazuveti pe ti ɖeni ga ani ɖila: ma wului, ta ma bekegiti, ta maagili zɔɔlaiti. ²³ E ná-fitina lɔfelaiti kpɛteni, ta ná-salava zo sɔɔlaiti, ta ná-salava zeɖe anɔnakaiti, ti pe ti ga zanu kitei. ²⁴ Kilo vuusavagɔ (30) ɖa é seɖeni zanu kitei zu, fitina zeii anii, ta ma zɔɔlaiti kpein kpɛte vai zu.

*Ani maku neɛnɛgi
ma zalaɖa ɖulazuve beɛte vai
(Egezode 30:1-5)*

²⁵ E ani maku neɛnɛgiti ma zalaɖa ɖulazuve beɛteni ga akasia wului. E ɖeni ga seki naanigi, sakpai ɖe ga metele valisui, kogi ɖe ga metele valisui, sɔligɔi ɖe ga metele ɖila. Ma mineiti ti ɖeni ba, ti ɖe ga ani ɖila. ²⁶ E zanu kitei ziɛni gaave, ta kakamaveti, é kaku ma, ta ma mineiti ma. E daabegi beɛteni ga zanugi, é kaku ma. ²⁷ E zanu bala felegɔ loni ba, daabegi wuve, kakama felegɔiti, gulu zɔkpɔiti ti da lo ti zu, seɖe vai zu. ²⁸ E gulu zɔkpɔiti kpɛteni ga akasia wului, é zanugi zie ti ma.

*Siɛma wulɔi beɛte vai
(Egezode 30:22-38)*

29 E siema wulo nadegai beteni, ta ani maku neenegiti, egevelei gulo maku neene kpete nui a da kpete la.

38

Gala zalaƒaiti kulazuwe bete vai (Egezode 27:1-8)

¹ E gala zalaƒaiti kulazuwe beteni ga akasia wului. Sakpai ƒeni ga metele felego ta tukpe (2,5), kogi ƒe ga metele felego ta tukpe (2,5). E ƒeni ga seki naanigi, soligoi ƒe ga metele ƒila ta tukpe (1,5). ² E mineiti kpeteni goizu naanigoi ba, ma mineiti ti bo ba, ti ƒe ga ani ƒila no. E kolu boigi zienu ti ma. ³ E zalaƒa ƒulazuwe ma zolaiti kpein kpeteni: zuvu zo aninakaiti, ta peluiti, ta kokoiti, ta sua zoo mite wolaiti, ta abu zeƒe aniiti. E saolai naati kpein kpeteni ga kolu boigi. ⁴ E kolu veleai beteni ga kolu boigi zalaƒa ƒulazuwe. E pileni zalaƒa ƒulazuwe lakolobawe wu, e zo buuwe, eyesu e zeeli zalaƒa ƒulazuwe zoligoi zaamawe. ⁵ E kolu boi balaiti kpeteni, e ti lo kolu veleai va, goizu naanigoi su, gulu zokpɔiti ti va da lo su. ⁶ E gulu zokpɔiti kpeteni ga akasia wului, e kolu boigi zie ti ma. ⁷ E gulu zokpɔiti dooni balaiti su, zalaƒa ƒulazuwe ƒakamaveti, ti ƒe ga seƒe aniiti. E zalaƒa ƒulazuwe beteni ga gulu zeveti, e zeƒe ƒe koozu.

Maagba aninakai bete vai (Egezode 30:17-21)

⁸ Anzanuiti niiti ti ƒeni botii ƒeezu GALA daaƒomi seƒe vele laawe, naati ti vaani ga taƒolu boi petegiti. Naati ka e ti beteni ga maagba

aninakai, é ɣeni ga kɔlu ɔɔigi. Ná-seiga anii ɔalaa ɣeni ga kɔlu ɔɔigi.

*Seɣe veɛ naɔegai
ma ɣoizuve ɔete vai
(Egezode 27:9-19)*

⁹ E koizuve ɔeteni. Nu yeezazu velei, seɣei é ga geze vagoi kpaliai ɣa é ɣeni ná ga sasai. Sasai zakpai ɣeni ga metele vuuloolugo (50). ¹⁰ Tɔkpala vuufelegoiti (20) ti looni dabu vuufelegoiti (20) ga, ti ga kɔlu ɔɔigi. Tɔkpalaiti ma ɣalagiti ta ti zeɛ kɔluiti ti ɣeni ga walii. ¹¹ Lekpɛmave nu ɣovezuve, sasai zakpai ɣeni miná ɔalaa ga metele vuuloolugo (50), naa ɣe ga seɣei, ta tɔkpala vuufelego (20), ta ta-labu vuufelegoiti (20), ti ga kɔlu ɔɔigi. Tɔkpalaiti ma ɣalagiti ta ti zeɛ kɔluiti ti ɣeni ga walii. ¹² Folo liizu velei, sasai ɣogi ɣeni ga metele vuufelego maazu loolugo (25), naa ɣe ga seɣei, ta ta-lɔkpala puugoiti ta ta-labu puugoiti. Tɔkpalaiti ma ɣalagiti ta ti zeɛ kɔluiti ti ɣeni ga walii. ¹³ Folo ɣulazu velei, sasai ɣogi ɣeni ga metele vuufelego maazu loolugo (25). ¹⁴ Nu leezeve ɣobave ɣilazuve, sasai ɣeni ga metele lofela ta tukpe (7,5), naa ɣe ga seɣei, ta tɔkpala savago, ta ta-labu savagoiti. ¹⁵ Nu leezeve ɣobave zoɔla velei, sasai ɣeni miná ga metele lofela ta tukpe (7,5), ta tɔkpala savago, ta ta-labu savagoiti. ¹⁶ Seɣei niiti kpein ti ɣeni ga sasai, naati ti ɣeni ga geze vagoi kpaliai. ¹⁷ Tɔkpalaiti ma labuiti ti ɣeni ga kɔlu ɔɔigi. Tɔkpalaiti ma ɣalagiti, ta ti zeɛ kɔluiti ti ɣeni ga walii, ta walii ɣeni veeni ti-unsuɔeti ma.

¹⁸ Sasai laave ma zeɣe zuɣooza golai zuɔua ɣeni de ga geze ɔiinii, ta ma ɔɔigi, ta ma ɔɔi ɔɔoɔgi, ta geze vagoi kpaliai. Sakpai ɣeni ga metele puugo.

Soligɔi ɣeni ga meteɛ felegɔ ta tukpɛ (2,5), eɣevelei sasai ma zefei la. ¹⁹ Sasai laave ma lɔkpala naanigɔiti ma labu naanigɔiti ti ɣeni ga kɔlu bɔigi. Tɔkpalaiti ma ɣalagiti, ta ti zeɛ kɔluiti ti ɣeni ga walii, ta walii ɣeni veeni ti-unsuɔeti ma. ²⁰ Seɣe veɛ ɲadegai zuzo kɔluiti kpein, ta sasai zuzo kɔluiti kpein ti ɣeni ga kɔlu bɔigi.

*Seɣe veɛ ɲadegai lo ganiiti
gaalu fai*

²¹ Seɣe veɛ ɲadegai lo ganiiti ma ɣaalugi veɛ, seɣe veɛi nii zeele woo ɣesui ɣeni bu, é loni Moize ná-devei wu, ga Leevi nuiti ta-ɣaabaai, Itamaal ná-totuɣɔlai zu, zalaɣa ɣula nui Aalɔn ná-doun zunui. ²² Uli ná-doun zunui Besaleyɛle, ɠuul ná-dounloin, Zuda ná-bolodai zu, é naa kpein keeni, nii ɠooɣɔ GALAGI ma levei veeni Moize ya. ²³ Wɔɣɔliyaɛ, naa ɣeni polu, é ga Ayizamake ná-doun zunui, Dan ná-bolodai zu, nii é ɣeni ga ɲeɛliɣi nui, faa niine laaɣula nui, ta seɣe zuvu nui ga geze biinii, ta ma bɔigi, ta ma bɔi sɔsɔgi, ta geze vagoi kpaliai.

²⁴ Zanugi lieɣɔi nii é lɔni seizu ɲadegai ma woti-iti kpein su, é ɣeni ga kilo waagila (1 000) keɣala, eɣevelei seizu ɲadegai ma ɣɔɣɔgi la. ²⁵ Nuɔuseiti ti ɣaaluni, naati ta-walii ɣeni ga kilo waasavago unnaani puunaanigo (3 440) ɣeɣala, eɣevelei seizu ɲadegai ma ɣɔɣɔgi la. ²⁶ Nu ɣilagilagi ɣeni wali ɣaei ma vali saamai veezu, eɣevelei seizu ɲadegai ma wali ɣaei la. Zunu ɣilagilagi naa ɣeeni, ni-iti kpein ti ɣaaluni, é zo kona vuufelegɔ (20) ma, é ɛ zeemaazu, naa ɣa é ɣeni ga zunu waaundɔzita maazu savago undɔɔlu puulɔɔlugɔ

(603 550). ²⁷ Walii kilo waasavagɔ unnaani pu-
 ufelegɔ (3 420), naa ɔa gaawuunni, ɛ ɔe ga seizu
 ɲadegai ma labuiti, ta seɔe zuɔooza golai ma
 labuiti. Dabuiti ti beɛai ga walii nii, naati ti
 ɔeni ga ungila (100). ²⁸ Walii kilo vuufelegɔi (20)
 maɲai zɔiti, naati ka ɛ ti ɔaawuunni. E kalagiti ta
 sele koluiti kpɛteni la takpalaiti be, ta ɛ ti-unsuɛti
 pee la. ²⁹ Kolu boigi ɛ ɔeni ga vebɛanii, ɛ ɔeni
 ga kilo waafelegɔ unnaanigɔ puufele maazu ɔila
 (2 421) keɔala. ³⁰ Ti GALA daaɔomi seɔe velei laave
 ma labuiti kpɛteni ga naama ɔolu boigi, ta zalaɔa
 ɔulazuve, ta na-kolu velei, ta zalaɔa ɔulazuve na-
 soolaiti kpein, ³¹ ta kooi ma zasai ma labuiti kpein,
 ta sasai laave ma labuiti, ta seɔe velei ɲadegai zuzo
 koluiti kpein, ta sasai zuzo koluiti.

39

Zalaɔa ɔula zeɔeiti kpɛte vai *(Egezode 28:1-14)*

¹ Gezei niiti ti loai ga ma biinii, ta ma boigi, ta
 ma boi soɔɔgi, naa ɔa ti kpɛteni ga zalaɔa ɔula wotii
 ɔe zeɔeiti ada ɲadegai ma vaa ma. Ti ti beɛni ga
 zalaɔa ɔula zeɔe ɲadegaiti Aalon ve, eɔevelei ɔooɔo
 GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

² Ti zalaɔa ɔula zeɔei beɛni ga geze biinii, ta
 ma boigi, ta ma boi soɔɔgi, ta geze vagɔi kpaliai.
 Ti suvuni ga zanu galui. ³ Ti zanugi ma sepegiti
 sumaaleni, ti teveleve eɔe galui, ti gezei zuvu ga
 zanu galui, geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi soɔɔgi,
 ta geze vagɔi kpaliai. ⁴ Ti kpakiga zeɔeiti kpɛteni
 ba, ti zeini zalaɔa ɔula zeɔei ɔaabelasu felegɔiti
 da. ⁵ Ti zalaɔa ɔula zeɔei ma lokoi beɛni ga ma

zii nɔ, eɣevelei Ɔooɔɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ya. E ɣeni ga zanugi, ta geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi sɔsɔgi, ta geze vɔgɔi kpaliai. Ti ɣeni ga ani ɣila ta zalaɣa ɣula zeɣei. ⁶ Ti kɔtu zɔngɔ baa felegɔiti kpatani ti-lɔɔzuɔɔti ba, ti ga zanugi, kɔtui nii daaseigi ga wɔnikese, niiti Izelayele nɔ-doun zunuiti daaseigiti ti zeɔeni ti ma, eɣevelei nu a ɗa kɔtui zaɣa la, eɣe zeevɔzɛba anii. ⁷ Ti ti ɣilini zalaɣa ɣula zeɣei ma bakiga zeɣe felegɔiti ba, ti ɣe ga Izelayele nɔ-doun zunuiti ta-ɣizɛsui, eɣevelei Ɔooɔɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

*Kakazu zeɣei beɛ vai
(Egezode 28:15-30)*

⁸ Ti kakazu zeɣei beɛni ga geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi sɔsɔgi, ta geze vɔgɔi kpaliai. Ti suɔuni ga zanu galui, ga zalaɣa ɣula zeɣei ɣevelei. ⁹ Kakazu zeɣei veɛni su fele, e ɣe ga seki naanigi. Sakpai ɣeni ga zeelo gila, kogi ɣe ga zeelo gila. ¹⁰ Ti kɔtu zɔngɔ baagiti nekpɛni ba, ma nekpɛ naanigɔi zu: ma nekpɛ mɔungɔi zu, saaledoane gila, tɔpaze gila, ta emelode gila, ¹¹ ma nekpɛi velesiɛi zu, gelenate gila, safiil gila, ta diama ɣila, ¹² ma nekpɛi zavasieɛi zu, wɔpale gila, agate gila, ta ameeɛiseɛe gila, ¹³ ma nekpɛi naaniseɛi zu, kelizɔlite gila, wɔnikese gila, ta zasepe gila. Niima ɣɔtu zɔngɔ baagiti ti batani ti-lɔɔzuɔɔti ba, ti ga zanugi. ¹⁴ Ti Izelayele nɔ-doun zunuiti daaseigiti seɔeni kɔtu puugɔ maazu felegɔiti (12) ma, eɣevelei nu a ɗa kɔtui zaɣa la, eɣe zeevɔzɛba aniiti. Boloda puugɔ maazu felegɔiti (12) daaseigiti ti ɣeni ti ma, kɔtu ɣila, gila daasei, kɔtu ɣila, gila daasei.

15 Ti zanu galu felegoiti toni kakazu zegei va, ti vɛɛai ga zanu kitei. 16 Ti zanu dɔɔzuvɛ felegoiti kpɛtɛni ta zanu balaɖae felegoiti. Ti balaɖae felegoiti toni kakazu zegei woizu felegoiti ba. 17 Ti zanu galu felegoiti toni balaɖae felegoiti ba, kakazu zegei woizu felegoiti. 18 Ti zanu galu felegoiti sokpaiti toni dɔɔzuvɛti felego va, niiti ti ɖiliai zalaɖa ɖula zegei ma bakiga zege felegoiti ba, nii a ke kakazu zegei ye vɛlelavɛ. 19 Ti zanu balaɖae felegoiti bɛtɛni mɔnɔ, ti ti lo kakazu zegei woizu felegoiti zoiti ba, koozu vɛlei, ná vɛɛzu zalaɖa ɖula zegei ma. 20 Ti zanu balaɖae felegoiti ɖili kpɛtɛni, ti ti lo zalaɖa ɖula zegei ma bakiga zege felegoiti ba, buuvɛ, vɛlela vɛlei, ti-lodazuvɛ ɖobavɛ, zalaɖa ɖula zegei ma lokoi maazu. 21 Ti kakazu zegei ná-balaɖaegiti gilini zalaɖa ɖula zegei ná-balaɖaegiti ba, ga galu biinii, naa ɖa a ke kakazu zegei ɖɛ zalaɖa ɖula zegei ma lokoi maazu, ti yeeɖaa mina ɖwɛ ta zalaɖa ɖula zegei. E ɖɛɛni, eɖɛvɛlei Ɔoɖɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

*Zalaɖa ɖula zegei zoiti kpɛtɛ vai
(Egezode 28:31-43)*

22 Ti zalaɖa ɖula zegei ma lookɔba wolai bɛtɛni, fɛɛai negelein nɔ ga geze biinii. 23 Tookɔba wolai naa ɖɔ tevezuvɛ ɖɛni saamavɛ, daaɖaleai é ɖaku ma ga seɖei taɖili, naa ɖa a ke é mina vali ga. 24 Gului nii daa ga gelenadegi, naama waai ma votoi ɖa ti gilini tookɔba wolai laamavɛ, ga geze biinii, ta ma boigi, ta ma boi sɔsɔgi, ta geze vagoi kpaliai. 25 Ti zanu kitei ma lala koiti kpɛtɛni, ti ti ɖili gelenadegiti zɔɖɔzuvɛti, é ɖaku tookɔba wolai laamavɛ, gelenadegiti zɔɖɔzuvɛti, 26 tala ko ɖila, gelenade

gila, tala ko ɔila, gelenade gila, é ɔaku tookɔba wolai laamave ma, botii ma vaa zu, eɣevelei Ɔooɔɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

²⁷ Ti seɣewuzedeiti kɔɔɔni Aalɔn ta ná-doun zunuiti be, ga geze vagoi, ²⁸ ta bɔɔlogiti ga geze vagoi, ta vele kpuɔagiti ga geze vagoi kpaliai, ²⁹ ta saamaɣiligiti ga geze vagoi kpaliai, é ga geze biinii, ta ma bɔigi, ta ma bɔi sɔsɔgi, suvuai. Ti naa pe kɔɔɔni, eɣevelei Ɔooɔɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

³⁰ Ti zanu kitei ma zeye goi beteni masa bɔɔɔ naɔɔgai va, ti seveni ga: «Feai Ɔooɔɔ GALAGI ve.» Seveai eɣevelei nu a da zeevozeba anii maazaɔa la. ³¹ Ti galu biinii lo ba, nii a ke ti gili bɔɔlogi va, maazuve, eɣevelei Ɔooɔɔ GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

*Seɣe vele naɔɔgai
ma wotii be fai
(Egezode 35:10-19)*

³² Uele ɔana seɣe vele naɔɔgai ma wotii kpein ge beni la, GALA daaɔomi seɣe vele. Izelayele nuiti ti naa kpein keeni, nii Ɔooɔɔ GALAGI ma levei veeni Moize ya, ti keeni ɔana nɔ. ³³ Ti vaani ga seɣe vele naɔɔgai Moize vɔ: ná-seɣe vele, ta ná-sɔɔlaiti kpein, kalagiti, kɔɔɔgiti, gulu zɔkpɔiti, tɔkpalaiti, ta dabuiti, ³⁴ ta baala sine ɔɔɔi ma veemazeɣei toai ga ma bɔigi, ta nuni ɔɔɔiti ma veemazeɣei, ta seɣe zuɔooza golai, ³⁵ ta zeele woo ɔesui ta ná-gulu zɔkpɔiti, ta dakulugi, ³⁶ ta taɔalii, ta ná-sɔɔlaiti kpein, ta buluiti ti veai GALA be, ³⁷ ta fitina ze anii é ga zanu kitei, ta ná-fitinaiti, ta ná-sɔɔlaiti

kpein, ta fitinai ná-gulɔi, ³⁸ ta zalaɔa ɔulazuve nii zanugi ziɛni maave, ta siɛma wulɔ ɲadegai, ta ani maku nɛɛnɛgi, ta seɔe zuɔooza golai é nu lɛezuve seɔe vɛlei wu, ³⁹ ta zalaɔa ɔulazuve é ga kɔlu ɔɔigi, ta kɔlu vɛɛai é ga kɔlu ɔɔigi, ta ná-gulu zɔkpɔiti, ta ná-sɔɔlaiti kpein, ta maagba anijakai ta ná-seiga anii, ⁴⁰ ta koi ma zasai ma zeɔeiti, ta ma lɔkpalaiti, ta ma labuiti, ta sasai laave ma zeɔe zuɔooza golai, ta ná-galuiti, ta ná-suzo kɔluiti, ta seɔe vɛɛ ɲadegai wu wotiɔe zɔɔlaiti kpein, GALA daaɔomi seɔe vɛlei vaa zu, ⁴¹ ta zalaɔa ɔula zeɔeiti ada ɲadegai vaa ma, zalaɔa ɔula nui Aalɔn ná-seɔeiti, ta ná-down zunuiti ta-zeɔeiti zalaɔa ɔulazuve ma wotiiti faa zu.

⁴² Izelayeɛ nuiti ti naama wotiiti kpein keɛni, é zoloo ma, eɔe vɛɛɛɛɛ GALAGI ma levei veeni la Moize ya. ⁴³ Moize botii kpein feɔeɛɛɛɛɛɛɛ. E kaani ga ti keɛve, eɔe vɛɛɛɛɛ GALAGI deveni la. Názu ɔa Moize tuya looni la ti vɛ.

40

*Seɔe vɛɛ ɲadegai lo fai
ta fee vai GALA bɛ*

¹ ɔooɔ GALAGI ɔɔni Moize vɔ, é ɔe ma: ² «Alu mɔungi ma volo mɔungi, da seɔe vɛɛ ɲadegai lo, GALA daaɔomi seɔe vɛɛɛ. ³ Da zeele woo ɔesui zeɛ bu, è maalɔɔɔu ga seɔe zuɔooza golai. ⁴ Da va ga tabalii, è ná-sɔɔlaiti sei ga. Da va ga fitina zeɛ anii, è fitinaiti keɛvele ɔeɛ. ⁵ Da ani maku nɛɛnɛgi ma zalaɔa ɔulazuve vile, nii zanugi ziɛni maave, zeele woo ɔesui ɔakalave. Da seɔe zuɔooza golai zeɛ nu lɛezuve seɔe vɛɛ ɲadegai wu. ⁶ Da gala

zalaḡaiti kulazuve vile seḡe vele ṅadegai ḡakalave, GALA daaḡomi seḡe veleí. ⁷ Da maagba anijakai zei GALA daaḡomi seḡe veleí ta zalaḡa ḡulazuve ti yḡḡozuve, è ziei vu su. ⁸ Da koi ma zasai lo, é maagooli ná pe, è seḡe zuḡooza golai zele sasai laave.

⁹ «Da siema wulo ṅadegai zefe, è ta zie seḡe vele ṅadegai ma, ta nii kpein a ḡe ná, è ti ṅade, ta ná-anijakaiti kpein. Toḡa ṅade. ¹⁰ Da gulo ṅadegai zie gala zalaḡaiti kulazuve ma, ta ná-soolaiti. Da zalaḡa ḡulazuve ve bè, naa ḡa a ke, zalaḡa ḡulazuve wola ṅade. ¹¹ Da gulo ṅadegai zie maagba anijakai ma, é veé ná-seiga anii va, è ṅade.

¹² «Da Aalḡn ta ná-doun zunuiti maabuḡa nu leezuve va, GALA daaḡomi seḡe veleí ḡakalave, è ti maagba ga ziei. ¹³ Da Aalḡn maagḡili ga zalaḡa ḡula zefeiti. Da gulo ṅadegai zie ma, è fe bè, é zalaḡa ḡula losuve ma wotii ḡe bè. ¹⁴ Da va ga ná-doun zunuiti, è seḡewuzefeí loo ti ḡḡba. ¹⁵ Da gulo ṅadegai zie ti ma, eḡevelei è gulḡi ziezula ti-ḡee ma, naa ḡa a ke ti nà-zalaḡa ḡula wotii ḡe. Gulḡi a ziena ti ma, naa maavele ma, zalaḡa ḡula vai ma losuve ḡa ḡe ti ya, ti-mavofodaiti kpein su.»

¹⁶ Moize naa kpein keeni, nii ḡooḡḡ GALAGI ma levei veeni zea. Zekana é keeni la. ¹⁷ Konagi velesiei ma alu mḡungi ma volo mḡungi ḡa seḡe vele ṅadegai loni la. ¹⁸ Moize seḡe vele ṅadegai loni, é ma labuiti kpete, é ma beḡegiti pile, é gulu zḡkpḡiti dḡ ti zu, é tḡkpalaiti to. ¹⁹ E tandai zuvieni, é pe seḡe vele ṅadegai ma. E peemazeḡeí veeni maazu, eḡevelei ḡooḡḡ GALAGI ma levei veeni la zea. ²⁰ E zeele woo ḡokolo felegḡi zegeni, é ti la kesui zu.

E gulu zəkpəiti dəni kesui ma valaiti su. E kesui lakulugi zeini kesui la. ²¹ E liini ga kesui sege vele padegai wu. E sege zufoosa golai zeleni, nii a ke é zeele woo gesui maalədu, egevelei Goofo GALAGI ma levei veeni la zea. ²² E tabalii vileni GALA daagomi sege velei wu, nu gəvezu velei, sege zufoosa golai fakalave. ²³ E buluiti puuni ga ga pagə Goofo GALAGI gaazu, egevelei Goofo GALAGI ma levei veeni la zea.

²⁴ E fitina zei anii vileni GALA daagomi sege velei wu, nu yeezazu velei, tabalii letemave. ²⁵ E ma vitinaiti kevele beteni, Goofo GALAGI gaazu, egevelei Goofo GALAGI ma levei veeni la zea. ²⁶ E zalağa gulazuve vileni, nii zanugi ziəni maave, GALA daagomi sege velei wu, sege zufoosa golai fakalave. ²⁷ E ani maku neənegiti galani ga, egevelei Goofo GALAGI ma levei veeni la zea.

²⁸ E sege zufoosa golai zeleni nu leezuve sege vele padegai wu. ²⁹ E gala zalağaiti kulazuve vileni sege vele padegai fakalave, GALA daagomi sege velei. E gala zalağai gulani ná ta vebəaniiti, egevelei Goofo GALAGI ma levei veeni la zea.

³⁰ E maagba anipakai zeini GALA daagomi sege velei ta zalağa gulazuve ti yəfozuve. E ziei vuuni su maagba vaiti su. ³¹ Moize ta Aalənni, ta nádoun zunuiti, ti gəfoiti ta ti-yeeiti maagbani náve. ³² Ta la gena lea GALA daagomi sege velei wu, baa ti va maabuğa zalağa gulazuve va, ti gəni bəfo maagbazu, egevelei Goofo GALAGI ma levei veeni la Moize ya.

³³ E koi ma zasai loni sege vele padegai ta zalağa gulazuve maagoolii zu, é sege zufoosa golai zele

sasai laave. Zekana Moize beni da ga botii ge.

Gɔɔɔɔ GALAGI ná-ɛbiyai
(Gaalu Sevei 9:15-23)

³⁴ Tonaɓiingi veeni GALA daagomi sege vɛɛi ma, Gɔɔɔɔ GALAGI ná-ɛbiyai sege vɛɛ ɲadegai wuu-laaveni. ³⁵ Moize la mo geɛni zoosu é va ɛ GALA daagomi sege vɛɛi wu, mazɔɔɔ tonaɓiingi geɛni veeni ma, Gɔɔɔɔ GALAGI ná-ɛbiyai geɛni no sege vɛɛ ɲadegai laavesu ge. ³⁶ Siegi zu tonaɓiingi geɛni wuzegɛzu la, é zɛge sege vɛɛ ɲadegai maazu, názu ga Izelayeɛ nuiti ti bena siei wo da, ti zɛge ti-vuuzuve. ³⁷ Ni tonaɓiingi la de wuzegɛni maazu, ti la geɛni liizu, eyesu voloi a la wuzegɛna la. ³⁸ Mazɔɔɔ Gɔɔɔɔ GALAGI ná-tonaɓiingi geɛni sege vɛɛ ɲadegai maazu foloi, keɛ kpidii, abui geɛni zosu tonaɓiingi zu, Izelayeɛ nuiti kpein ti geɛni kaazu kpezekele. Zekana é geɛni geɛzu la ta-zie yeedegɛgalai kpein su.

GALA Σευεῖ
Portions of the Holy Bible in the Toma language of
Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la
Guinée Toma

copyright © 2013 Pioneer Bible Translators

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf